

ለአገልግሎት መነሳት

የሩሲ ተቋም
2ኛ መጽሐፍ

ማጠቃለያ

ለተባባሪዎች	3
የማስተማር ደስታ	6

ለተባባሪዎች

የሩሂ ተቋም ክፍሎች በአጠቃላይ ሶስት ዋና ዋና አላማዎች ላይ ያነጣጠሩ ናቸው። እዚህም በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ጥልቅ እይታዎችን ማስኘት ስለእምነቱ እውቀትን ማስጨበጥ እና የተለያዩ የግልጋሎት ተግባራትን ለመፈፀም የሚያስፈልጉ ችሎታዎች ማዳበርን መርዳት ናቸው። በእርግጥ አንድ ክፍል በአንዱ ወይም በሌላው ዓላማ ሊያተኩር ይችላል። ለምሳሌ የአንደኛ መጽሐፍ ክፍሎች ተማሪዎች በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ጥልቅ እይታዎችን እንዲያገኙ የሚረዱ ሲሆን የሁለተኛው መጽሐፍ ክፍሎች በአብዛኛው ያተኮሩት የተለያዩ የግልጋሎት ተግባራትን ለመፈፀም በሚያስፈልጉ ችሎታዎች ላይ ነው።

ምንም እንኳን የሩሂ ተቋም ክፍሎች የሚያተኩሩባቸው ዓላማዎች የተለያዩ ቢሆኑም ሁሉም የተመሰረቱበት ጽንሰ ሃሳብ “በግልጋሎት መንገድ መጓዝ” ነው። በተቋሙ ፕሮግራም የሚሳተፉ በግላዊ የመንፈስ እድገትና ሌሎችን በማገልገል ጎዳና ይሰማራሉ። የተቋሙ የተለያዩ ትምህርቶች ከተገቢ ጽንሰ ሐሳቦች ጋር በማስተዋወቅ በመንፈሳዊ ባህሪያቸውና አመለካከቶቻቸው ማዳበር ላይ እንዲያተኩሩ በማድረግና እራሳቸውን ችለው በግልጋሎት ጎዳና እንዲጓዙ የሚያስፈልጓቸውን ችሎታዎች በማስታጠቅ ይረዷቸዋል። ጉዞው በጣም ቀላል ግልጋሎቶችን በማበርከት መጀመር የሚገባው ቢሆንም የተሳታፊዎቹ አቅም እየጨመረ በሄደ ቁጥር የበለጠ ውስብስብ የሆኑ አገልግሎቶችን ወደማበርከት ያድጋል።

ተማሪዎቹ እውቀትን የሚገበዩበት አካሄድ ያገኙትን እውቀት ለሌሎች ለማካፈል እንዲያመች ተደርጎ መሆኑን ማስተዋል አስፈላጊ ነው። ይህም በግለሰብ ሕይወት ውስጥ የግል እድገት እና ሌሎችን ማገልገል የተዋሐዱ ጣምራ ነገሮች እንጂ አንዳንድ ጊዜ እንደሚታሰበው የሚነጣጠሉና ተቀናቃኝ እንዳይደሉ ለመገንዘብ ያስችላል የሚል ተስፋ ስላለ ነው። በሌሎች የሩሂ ተቋም ትምህርቶች እንደሚደረገው በክፍሉ ውስጥ ብዙ ተማሪዎች ካሉ አስጠኚው በትንንሽ ቡድኖች ሊከፋፍላቸው ይገባል።

የሩሂ ተቋም የዚህ የሁለተኛው መጽሐፍ ክፍል ሁለት የሆነውን “የጥልቀት ትምህርት ጭብጦች” የሚለውን ትምህርት መስጠት ከጀመረ በኋላ አንዳንድ ተሳታፊዎች ቤተሰቦችን በመጎብኘት የጥልቀት ትምህርት ጭብጦችን ማካፈል ሲቀጥሉ ሌሎች ግን ብዙም ሳይቆዩ መቀዝቀዛቸውን አስተዋለ። የዚህን ምክንያት ለማግኘት ብዙ የምክክር ስብሰባዎች ተካሄዱ። ዋናው ልዩነት የመጣው አማኞች እምነቱን በማስተማር ስለሚገኘው የደስታ ምንጭ ካላቸው አንጻራዊ ግንዛቤ ልዩነት መሆኑ ተደረሰበት። በአጭር ጊዜ ውጤት የሚረከው ወይም በፈፀሙት ተግባር መታወቅን ወይም ምስጋናን የሚሹ አብዛኛውን ጊዜ በጥረታቸው ጸንተው አይቆዩም። ያለማቋረጥ ቤተሰቦችን የሚጎበኙት አማኞች ደስታን የሚያገኙት ከማስተማሩ ተግባር ብቻ ነው። ስለዚህ “የማስተማር ደስታ” በሚል ርዕስ የቀረበው ይህ የመጀመሪያ ክፍል የዚህን መሰረታዊ ልዩነት ምንነት ለማብራራት ይሞክራል። በክፍሉ የታቀሩ ሐሳቦች በሚከተለው ቅደም ተከተል ቀርብዋል፡-

1. እምነቱን በምናስተምርበት ጊዜ በባሃኦህ የተገለጸውን የአምላክ ቃል ለሌሎች የማካፈልን ልዩ ፀጋ እንዲደሳለን።
2. የባሃኦህ ግልጽት መለኮታዊ መመሪያ በጥልቀቱ ውስጥ እንቁዎች እንዳሉበት ውቅያኖስ ሊመሰል ይችላል። ወደዚህ ውቅያኖስ ዳርቻ ቀርቦ ጥቅሞቹን ለማግኘት የምንችለውን ሁሉ ጥረት ማድረግ አለብን።
3. የባሃኦህ ግልጽት ውቅያኖስ በሚያስደንቅ ሁኔታ ለአኛ ቅርብ ነው። ከፈለግን በአይን ጥቅሻ ፍጥነት የዚህ ውቅያኖስ ዳርቻ ላይ ልንደርስ እንችላለን።
4. ባሃኦህን የማወቅን በረከት ከተቀበልን በኋላ በግልጽቱ ውስጥ የሚገኙትን የመለኮታዊ መርሐ እንቁዎች ለሌሎች ማካፈል እንፈልጋለን። ይህንን በምናደርግበት ጊዜ የእራሱን ቃል ኃይል እንጠቀማለን፤ የሰዎችን ልቦች ለመለወጥ የሚችሉ እነርሱ ናቸውና።
5. በእለት ሕይወታችን ከምንጠመድባቸው እንቅስቃሴዎች ሁሉ የአምላክን ቃል ከሌሎች ጋር የምንካፈልባቸው ጊዜያት ልዩ ናቸው።

6. እምነቱን በምናስተምርበት ጊዜ ልቦቻችንን የሚሞላው ደስታ የሚመነጨው ከማስተማር ተግባር ብቻ ነው። ይህም በባሃኦላህ የተገለጸውን የአምላክ ቃል ከሌሎች ጋር መካፈል ነው። መታወቅና መመስገን በመሰሉ ነገሮች መጠመድ ይህንን ደስታ ያጠፋብናል። ደስታ የተማላው ማስተማር ለማካሄድ መላቀቅ አስፈላጊ ነው።
7. ጥረት ለማድረግና ማስቀዳትን ለመክፈል ፈቃደኞች መሆን አለብን። ይህንን በምናደርግበት ጊዜ መንፈሳዊ ደስታን እያተረፍንና መንፈሳዊ እድገትን እያገኘን መሆናችንን ማስታወስ ይገባናል። መስቀዎችን ከፍተኛውን ለማግኘት ከዝቅተኛው መገለል ነው። ማስቀዳትን ጉዳትን የሚያስከትል ቢመስልም እውነታው ሲታይ ግን የደስታ ምንጭ ሆኖ ይገኛል።

የመጀመሪያው የአገልግሎት ተግባር “የጥልቀት ትምህርት ጭብጦች” በሚል ርዕስ በዚህ መጽሐፍ ወስጥ ቀርቧል። ይህም ትምህርት ተማሪዎች አዲስ አማኞች ቤት ድረስ ሄደው በመጎብኘት ዘለአለማዊ የአምላክ ኪዳን የባሃኦላህ ሕይወት የባሃኢ ማኅበረሰብ ፍቅርና አንድነት የባሃኢ ስብሰባዎችና የአስራ ዘጠነኛ ቀን በዓል መዋጮ የማድረግ አስፈላጊነትና እምነቱን ማስተማር በተሰኙ ጭብጦች ላይ ውይይት የማድረግን ብቃት እንዲያዳብሩ ይረዳል። ከእያንዳንዱ ጭብጥ ቀጥሎ የተለያዩ ጥያቄዎችና መልመጃዎች ይገኛሉ። አንዳንዶቹ ተማሪዎች በጭብጦቹ ላይ ያላቸውን እውቀት ለማጎልበት የታቀዱ ናቸው። ሌሎቹ ደግሞ ተማሪዎች ጭብጦቹን ለሚጎበኟቸው ቤተሰቦች የማስተላለፍን ችሎታ እንዲያዳብሩ ለመርዳት የተቀየሱ ናቸው። ከዚህ የቀሩት መልመጃዎች ደግሞ ይህንን የአገልግሎት ተግባር ሊያስገቡ የሚገቡ መንፈሳዊ ባህሪያትንና አመለካከቶችን ይመለከታሉ።

አብዛኛዎቹ ተማሪዎች በዚህ ክፍል የተካተቱትን ጭብጦች ለመጀመሪያ ጊዜ በጥልቀት የማጥናትን እድል ያገኛሉ። ተማሪዎቹ እውቀትን የሚገበዩት ለሌሎች ለማካፈል እንዲያመች ተደርጎ መሆኑን ማስተዋል አስፈላጊ ነው። ይህም በግለሰብ ሕይወት ውስጥ የግል እድገት እና ሌሎችን ማገልገል የተዋሐዱ ጣምራ ነገሮች እንጂ አንዳንድ ጊዜ እንደሚታሰበው የሚነጣጠሉና ተቀናቃኝ እንዳይደሉ ለመገንዘብ ያስችላል። የሚል ተስፋ ስላለ ነው። በሌሎች የሩሂ ተቋም ትምህርቶች እንደሚደረገው በክፍሉ ውስጥ ብዙ ተማሪዎች ካሉ አስጠኚው በትንንሽ ቡድኖች ሊከፋፍላቸው ይገባል።

ከዚህ በፊት በነበሩት ክፍሎች አጫጭር ጥቅሶች ይሰጡና በመቀጠልም እነዚህን ጥቅሶች በጥልቀት ለመረዳት የሚያስችሉ ጥያቄዎችና መልመጃዎች ይከተላሉ። በዚህ ክፍል ግን የጥልቀት ጭብጦቹ የተሰጡት በየመሃሉ ጥቅሶችን ባቀፉ ረዘም ባሉ ምንባቦች ነው። በአንድ ጭብጥ ላይ የተሰጠን ምንባብ ካነበቡ በኋላ አንዳንድ ተማሪዎች ጥቂት ነጥቦችን ብቻ ያስታውሱ ይሆናል። ስለዚህ እንደገና ተመልሰው ምንባቡን በሙሉ አንቀጽ በአንቀጽ እያነበቡ ጥያቄ እየተጠያየቁና የተካተቱትን ሐሳቦች በራሳቸው ቃላት እየገለጹ ማጥናት አለባቸው። ይህንን ካደረጉ በኋላ ጥቅሶቹን ይበልጥ በጥልቀት ለመረዳት እንዲችሉና ጥቅሶቹን ሌሎችን በማገልገል መንፈስ እንዴት ማካፈል እንደሚችሉ እንዲያስቡ ወደሚረዷቸው ቀጣይ መልመጃዎች ይሸጋገራሉ።

ተፈላጊዎቹን ችሎታዎችና ብቃቶች ለማዳበር በዚህ ክፍል የተካተቱ ጭብጦችን ማጥናትና ተዛማጅ መልመጃዎችን መስራት ብቻ በእርግጥ በቂ አይደለም። በተቻለ መጠን የተቀሰሙትን ችሎታዎች በተግባር ሊያውሉ የሚችሉባቸው አጋጣሚዎች ሊፈጠሩላቸው ይገባል። በግልም ሆነ በበድን ልምድ ካለው አማኝ ጋር በመሆን በቅርብ የሚገኙ ቤተሰቦችን ለዚህ ዓላማ መጎብኘት አስፈላጊ ነው። ይህ ፍጹም የማይቻል ከሆነ ደግሞ አንዱ ጎብኚ አስተማሪ ሌሎቹ ደግሞ አዲስ እምነቱን የተቀበለ ቤተሰብ አባላት ሆኖ በመከፋፈል ጭውውቶችን በማቅረብ መለማመድ ይቻላል።

የማስተማር ደስታ

ዓላማ

የማስተማር ደስታ የሚገኘው የአምላክን ቃል ከሰዎች ጋር ከመካፈል ተግባር ብቻ እንጂ በቅርብ ከሚገኝ ውጤት ጋር ያልተያያዘ እንደሆነ ለመረዳት።

ምዕራፍ 1

እምነቱ ከእኛ የሚፈልጋቸውን ነገሮች ስንመረምርና እነኚህንም እንዴት ለማሟላት እንደምንችል ስናሰላስል በአገልግሎት መንገድ በደስታና በመደነቅ እንደሚጓዝ ሰው አድርገን እራሳችንን ማሰብ ይረዳናል። በዚህም መንገድ ስንጓዝ ከማይለካው የአምላክ በረከት ድርሻችንን እናገኛለን። ጥረቶቻችንም በማያቋርጥ መለኮታዊ ማረጋገጫዎች ይባረካሉ። በመጀመሪያ የምናበረክታቸው የአገልግሎት ተግባሮች ቀላልና ሳንቸገር የምንፈጽማቸው ሊሆኑ ይችላሉ። እውቀታችን ባደገና አቅማችን በጨመረ ቁጥር ግን ፈታኝ በሆኑ የአገልግሎት መስኮች መሳተፍም እንጀምራለን። በአገልግሎት መንገድ መጓዝ በእርግጥ ብዙ ፈተናዎችንና ችግሮችን ያመጣል። ነገር ግን ከአምላክ ለተሰጠን የአገልግሎት እድል አመስጋኞች መሆን እንዳለብን ካስታወስን በአምላክና በፍጡሮች ፊት ራሳችንን ሁሉ የመጨረሻ ውጤት ለእምነቱ ትልቅም ይሁን ትንሽ ድልን ያጎናጽፋል።

በአገልግሎት መንገድ ስንጓዝ ከምናከናውናቸው እንቅስቃሴዎች መካከል አብዛኞቹ በማስተማር መስክ የሚደረጉ ናቸው። አዲስ ነፍሶችን ወደ እምነቱ እንመራለን፤ ሕጻናትን እናስተምራለን፤ ለባሃኢ ወንድሞቻችን የጥልቀት ትምህርት እንሰጣለን የአካባቢ ባሃኢ ማህበረሰቦችን በማጠናከሩ ሥራ ላይ እንሳተፋለን። በእነዚህ ሁሉ እንቅስቃሴዎች በባሃኦላህ የተገለጸውን የአምላክ ቃል ለሌሎች የማካፈልን ልዩ ፀጋ እንቋደሳለን። ይህም ቡራኬ ጥልቅ በሆነ መንፈሳዊ ደስታ ይሞላል።

መልመጃዎች

1. እምነቱን ማስተማር ማለት አዲስ አማኞችን ማስገኘት ማለት ብቻ ነው? _____

2. ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት የግልጋሎት ማስኮች ውስጥ የማስተማር ተግባር ተብለው ሊቆጠሩ በሚችሉት ላይ ምልክት ያድርጉ።
_____ የባሃኦላህ መምጣትን የምስራች ለጓደኛ ማድረስ።
_____ አዲስ አማኝ በእምነቱ ጥልቀት እንዲያገኝ መርዳት።
_____ በቤትዎ የእሳት ዳር ትምህርት ማካሄድ።
_____ እምነቱን በማስፋፋትና ማጠናከር ዘመቻ ላይ መሳተፍ።
_____ ለጥቂት ሕፃናት የባሃኢ ትምህርት ክፍለ ጊዜ መክፈት።
_____ አንድ ማህበረሰብ የአስራ ዘጠነኛ ቀን በዓል እንዲያከብር መርዳት።
_____ በትምህርት ቤት ወይም በሌላ ተቋም ስለእምነቱ ንግግር ማድረግ።
3. ስናስተምር የምንቋደሰው ልዩ ፀጋ ምንድን ነው? _____

4. እምነቱን የሚያስተምሩ ሰዎች የሚያገኙት ጥልቅ መንፈሳዊ ደስታ ምንጩ ምንድን ነው? _____

5. ባሃኢዎች የአምላክን እምነት እንዲያስተምሩ የሚያነሳሱባቸው ምክንያቶች ምን ምን እንደሆኑ በቡድንዎ ተወያዩ።
6. የሚከተለውን ጥቅስ ቀቃልዎ ይያዙ፡-

“በአምላክ መንገድ ተጓዥ ሆይ! ከእርሱ የጸጋ ውቅያኖስ ድርሻህን ውሰድ በጥልቀቱም ውስጥ ተሸሽገው ከሚገኙት ነገሮች ራስህን አትንፈግ። ከዚያ ክብርና ሃብት ከተካፈሉትም ሁን። ከዚህ ውቅያኖስ አንድ የጤዛ ጠብታ በሰማያትና በመድር በሚገኙት ሁሉ ላይ ቢረጭ በፍጹም ኃያሉ በሁሉን አዋቂው በፍጹም ጠቢቡ አምላክ በረከት ሊያበለጽጋቸው ይችላል። ከሰው ሰራሽ ውስንነት ሁሉ እንዲነጹና የኃያሉ አምላክ መቀመጫ ወደሆነው ወደዚህ ወደተቀደሰውና አንጸባራቂ ወደሆነው ነጥብ እንዲቀርቡ በመላቀቅ እጆች ከሕይወት ሰጭ ውሃዎቹ ቀድተህ በተፈጠሩት ነገሮች ሁሉ ላይ አርከፍክፍ።”¹

ምዕራፍ 2

በሃኦላህ የተገለጸውን የአምላክ ቃል ከሌሎች ጋር መካፈል የከፍተኛ ደስታ ምንጭ እንደሆነ አውቀናል። ስለዚህም ስለበሃኦላህ ግልጽነት ታላቅነት በየግላችን ማሰላሰልና በዚያም ውስጥ የሚገኙትን በዋጋ ሊተመኑ የማይችሉ እንቁዎች ለማግኘት መጣር ይኖርብናል። እስቲ ከበሃኦላህ ጽሁፎች የተገኘውን የሚከተለውን ጥቅስ በማጥናት እንጀምር።

“አገልጋዮቹ ሆይ! ቅዱሱና በመለኮታዊ ኃይል የታዘዘው ግልጽቴ፣ በጥልቀቱ ውስጥ ሊቆጠሩ የማይቻሉ ታላቅ ዋጋና የላቀ አንጸባራቂነት ያላቸው ዕንቁዎች በተደበቁበት ውቅያኖስ ሊመሰል ይችላል። ከፍለጋው ጉጉትና ከአደረጋቸው ጥረቶች ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ሁኔታ በማይሻረውና በድብቁ የአምላክ መልእክቶች ውስጥ አስቀድሞ ከታዘዙት ጥቅሞች ይካፈል ዘንድ፣ ወደዚህ ውቅያኖስ ዳርቻዎች ለመድረስ ራሱን ማነሳሳትና ጥረት ማድረግ የእያንዳንዱ ተመራማሪ ተግባር ነው።”²

መልመጃዎች

1. የበሃኦላህ ግልጽነት በምን ሊመሰል ይችላል? _____

2. በበሃኦላህ ግልጽነት ውቅያኖስ ውስጥ ሊቆጠሩ የ_____ እና _____
_____ እንቁዎች ተደብቀው ይገኛሉ።
3. የሚከተሉትን አረፍተ ነገሮች ያሟሉ፡-
 ሀ. ወደ በሃኦላህ ግልጽነት ውቅያኖስ _____ ለ _____
 _____ ራሳችንን _____ እና _____
 _____ ማድረግ _____ የእያንዳንዳችን _____
 _____ ነው።
- ለ. ከፍለጋችን _____ እና _____
 ከአደረግናቸው _____ ጋር _____
 _____ በሆነ ሁኔታ፣ በማይሻረውና በድብቁ የአምላክ ጽላቶች ውስጥ አስቀድሞ
 ከታዘዙት _____
 _____ ዘንድ፣ ወደ በሃኦላህ ግልጽነት ውቅያኖስ _____
 _____ ለመድረስ _____ ማድረግ አለብን።

4. ራስን “ማነሳሳት” ማለት ምን ማለት ነው? _____
5. ወደ አንድ ነገር “ለመድረስ ጥረት ማድረግ” ማለት ምን ማለት ነው? _____
6. እያንዳንዱ ተመራማሪ ወይም ለመድረስ ጥረት ማድረግ አለበት? _____
7. አንድ ነገር ከሌላው ነገር ጋር ተመጣጣኝ መሆን ማለት ምን ማለት ነው? _____

የምናደርገውን ጥረት ያክል ከግልጽቱ ውቅያኖስ እንደምንጠቀም በሃኦላህ ይነግረናል።

ሀ. ይህንን ጥቅም ለማግኘት ልናደርጋቸው ከምንችላቸው ጥረቶች መካከል ጥቂት ምሳሌዎችን ይጥቀሱ _____

ለ. ልናገኛቸው ከምንችላቸው ጥቅሞች መካከል ጥቂት ምሳሌዎችን ይጥቀሱ። _____

ምዕራፍ 3

የበሃኦላህ ግልጽት ከፍተኛ ዋጋ ያላቸው እንቁዎች እንደሚገኙበት ውቅያኖስ ነው። ይህ ግልጽት ከሚሰጠን ጥቅም ለመጋራትና ሌሎችንም ወደዚህ ውቅያኖስ ለመምራት ሁላችንም የምንችለውን ሁሉ ጥረት ማድረግ አለብን። የሆነው ሆኖ ይህ ውቅያኖስ ከእኛ ምን ያህል ይርቅ ይሆን? በሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“አገልጋዮቼ ሆይ! አንዱና እውነተኛው አምላክ ምስክራ ነው! ይህ እጅግ በጣም ታላቅ ይህ ለጥልቀቱ መጨረሻ የሌለውና የሚተምመው ውቅያኖስ ቅርብ በሚያስገርም ሁኔታ ቅርባችሁ ነው። ተመልከቱ ከሕይወት ደም ስራችሁ ይበልጥ ቅርባችሁ ነው! ብትፈልጉት እንደ ዓይን ጥቅሻ በሆነ ፍጥነት ልትደርሱበትና ከዚህ ከማይጠፋው ልግስና ከዚህ ከአምላክ ከተሰጠው ጸጋ፣ ከዚህ ከማይበላሽ ስጦታ፣ ከዚህ ከእጅግ በጣም ፍቱንና ሊነገር ከሚቻል በላይ ከሆነው ክቡር ችሮታ ለመካፈል ትችላላችሁ።”³

መልመጃዎች

1. በሚከተለው አረፍተ ነገሮች ውስጥ የሚገኙ ባዶ ቦታዎች ይሙሉ።

ሀ. የባህላዊ ግልጽነት ውቅያኖስ እጅግ በጣም ታላቅ ውቅያኖስ ቅርባችን _____
_____ ይበልጥ ቅርባችን ነው።

ለ. የባህላዊ ግልጽነት ውቅያኖስ ከሕይወት ደም ስራችን _____
_____ ነው።

ሐ. ብንፈልገው ልክ እንደ _____ ፍጥነት _____
_____ እና ከእርሱ ግልጽነት ውቅያኖስ _____ እንችላለን።

መ. እኛ _____ ልክ እንደ ዓይን ጥቅሻ በሆነ ፍጥነት
ለመድረስና ከእርሱ ግልጽነት ውቅያኖስ ለ _____ እንችላለን።

2. “ይህ እጅግ ታላቅ ይህ ለጥልቀቱ መጨረሻ የሌለውና የሚተምመው ውቅያኖስ” የሚለው
ሐረግ ምንን ነው የሚጠቅሰው? _____

3. ይህ ውቅያኖስ ምን ያህል ቅርባችን ነው? _____

4. በምን ያህል ፍጥነት ወደዚህ ውቅያኖስ እንደርሳለን? _____

ምዕራፍ 4

የባህላዊ ታላቅነት ካወቅንና ሊገመት የማይቻል ዋጋ ያላቸው እንቁዎች ለተሸከመው የእርሱ ግልጽነት ውቅያኖስ ቅርብ መሆናችንን ከተነገዙበት በኋላ ነፍሳችንን በእምነት መንፈስ በመሙላት እነዚህን የመለኮታዊ መመሪያ እንቁዎች ለሌሎች ማካፈል ይኖርብናል። እነዚህ እንቁዎች ያለማቋረጥ የሚታፈሱት በጥናት፣ በጸሎትና በሱባኤ (ማሰላሰል) ነው። ይህንን ስናደርግ የእርሱን ቃላት ኃይል እንጠቀማለን።

በመሆኑም ስለአምላክ ቃል ኃይልና በሰው ልብ ላይ ስለሚኖረው ተጽእኖ በጥልቀት ማሰላሰል አስፈላጊ ነው።
የሚከተለው የባህላዊ ጥቅስ የዚህን ታላቅ ኃይል ምንነት እንድንገነዘብ ይረዳናል

“የአምላክ ቃል ሥሮቹ በሰዎች ልቦች ውስጥ በተተከለ ችግኝ ሊመሰል ይችላል። ሥሮቹ ጠንክረው ይይዙ ቅርንጫፎቹም እስከ ሰማይና ከዚያም አልፈው ይዘረጉ ዘንድ በጥበብ ሕያው ውሃ በተባረኩና በተቀደሱ ቃላት አማካይነት ዕድገቱን መንከባከብ አለባችሁ።”⁴

መልመጃዎች

1. የአምላክ ቃል በምን ሊመሰል ይችላል? _____

2. የአምላክ ቃል ዛፍ የሚተክለው በምን ላይ ነው? _____

3. የዚህን ዛፍ እድገት ልናፋጥን የምንችለው እንዴት ነው? _____

4. የአምላክ ቃል በልቦቻችን ላይ ጸንቶ ሲያርፍ ልናሳያቸው ከምንችላቸው ባህሪያት መካከል ጥቂቶቹን ይጥቀሱ _____

5. “ቅርንጫፎቹም እስከ ሰማይና ከዚያም አልፈው ይዘረጉ ዘንድ” የሚለው ሐረግ ምን ያመለክታል? _____

6. የአምላክን ቃል ለሌሎች ማካፈል ለምን እጅግ አስፈላጊ እንደሆነ በጥቂት አረፍተ ነገሮች ያስረዱ _____

ምዕራፍ 5

እስቲ በእለት ኑሯችን የምንጠመድባቸውን የተለያዩ እንቅስቃሴዎች እናስብ፤ እንመገባለን፤ ለእለት ጉርሳችን እንሰራለን፤ በእስፖርትና በተለያዩ መዝናኛዎች እንሳተፋለን፤ አዲስ እውቀት ለመገባቸውና አእምሯችንን ለማበልጸግ እናጠናለን። የኑሮ ደረጃችንን ለማሳደግ እንድንችል መታዘድን እናሻሻላለን። ለአእምሯችን እድገትና ለኑሯችን ደህንነት አስፈላጊ የሆኑ እነዚህን የመሳሰሉ ብዙ ተግባራት የጊዜያችንን አብዛኛውን ክፍል ይወስዱብናል። ስንጸልይ የጥልቀት ትምህርት ስናካሂድ ስናስተምር ወ.ዘ.ተ ደግሞ በመንፈሳዊ ተግባራት እናሳልፋለን ማለት ነው። ይሁንና በቁሳዊ ሕይወታችን ጉዳዮች የምናሳልፈው ጊዜና ከመንፈሳዊ ሕይወታችን ጋር በቀጥታ ግንኙነት ባላቸው ጉዳዮች ላይ የምናሳልፈውን ጊዜ አወዳድረን እናውቃለን? የእምነታችንን ጽሑፎች በግልም ሆነ በጋራ በማጥናት ሕጻናትን በማስተማር የአምላክ ቃል ዛፍ ስሮች በልቦቻችን ውስጥ እንዲሰርጹ በማድረግ ነፍሶችን ወደ በሃኦላህ ግልጽት ውቅያኖስ በማምጣትና በውስጡም የተደበቁትን እንቁዎች እንዲያገኙ በመርዳት የምናሳልፋቸው ጊዜያት ከመጠን በላይ ውድ አይደለምን? ይህንን መንግሥተ ሰማያዊ ፀጋ ከመቋቋም የበለጠ ደስታ ሊኖር ይችላልን? አብዶል በሃ ጉልበቱን ሁሉ በማስተማር ላይ ለማዋልና የአባቱን እምነት ወደ ሁሉም የዓለም ማእዘናት ለማድረስ በጣም ይመኝ እንደነበር ሁልጊዜ ማስታወስ ይኖርብናል።

“እቤቱ በከፍተኛ ድህነት ውስጥ ሆኜም ብሆን፤ የምንዘውም በእግራ ቢሆን እንኳ፤ ወደ እነዚህ አካባቢዎች ለመጓጓዣ ብቸልና በከተሞች፣ በመንደሮች፣ በተራራዎች፣ በበረሃዎች እና በውቅያኖሶች 'ያ ባሃኦላህ አብሃ' የሚለውን ጥሪ በማሰማት ምነው መለኮታዊ ትምህርቶችን ለማስፋፋት ብቸልኛል! ግን በጣም ያሳዝናል፤ ይህን ለማድረግ አልችልም። ምንኛ በጥቅል አዝንበታለሁ! እናንተ እንድትፈጽሙት እግዚአብሔር ፈቃዱ ይሁን።”⁵

መልመጃዎች

1. ወደድንም ጠላንም በሕይወታችን ውስጥ ማከናወን ከሚገቡን ገነሮች መካከል ጥቂቶቹን ይዘረዝሩ፡- _____

2. በወደታ ማከናወን የሚፈልጓቸውን ነገሮች ከሚሰጥዎ ደስታ አኳያ በመመዘን ደረጃ በመስጠት ይዘረዝሩ፡- _____

3. መቼም ማከናወን የሚፈልጓቸው ነገሮች ለእርስዎም ሆነ ለሌሎች ጠቃሚ ናቸው ከእነዚህ ተግባሮች የሚያገኙቸው ደስታዎች የሚመነጨት ድርጊቱን ከማከናወኑ ነው ወይስ ድርጊቱ ከሚያመጣው ወጤት? _____

ምዕራፍ 6

በሕይወታችን ከምናከናውናቸው ተግባራት ሁሉ የአምላክን ቃል ከሌሎች ጋር በመካፈል የምናሳልፋቸው ጊዜያት በልዩ ፀጋ የተሞሉ እንደሆኑ ተስማምተናል። ይሁንና ስናስተምር የሚሰማን ደስታ ከማስተሩ ተግባር ማለትም በአምላክ ቃል ላይ ከመወያየት ወይም ከማስላሰል ብቻ የሚመነጭ እንደሆነ ሁልጊዜ ማስታወስ አለብን። ይህንን ስንዘነጋ ሌሎች አፍራሽ ሐሳቦች በልባችን ያለውን የደስታ ብርሃን እንዲቀንሱብን ብሎም እንዲያጠፉብን እንፈቅዳለን ሌሎች ስለእምነቱ ትምህርቶች ለሚኖራቸው ምላሽ ከፍተኛ ቦታ ከሰጠነው በሌሎች ሰዎች ሂስ በጣም የምንነካ ከሆነና ለተግባራችን ምስጋናን ከጠበቅን የማስተማር ደስታን አናገኝም። እንድናስተምር የሚያነሳሳን የአምላክ ፍቅር ሊሆን ይገባል እንጂ ለውጤት መጓጓት፣ ጥቅም ለመግኘት፣ ታዋቂነትን ለማትረፍ ወይም ለመመስገን መሆን የለበትም። በማስተማር ደስታን ለማግኘት ከእነዚህ ሁሉ መላቀቅ ወሳኝ ነው። የሚከተሉትን ጥቅሶች ማጥናት በዚህ መሠረታዊ ነጥብ ላይ ለማስላሰል ይረዳናል።

“ባለሁለት ዓይን ሰው ሆይ! አንዱን ዓይን ጨፍነህ ሌላውን ግለጥ። አንደኛውን ለዓለምና በወስጧም ላሉት ሁሉ ጨፍነህ፤ ሌላውን ለተወዳጁ የተቀደሰ ውበት ግለጥ።”⁶

“ወዳጆች ሆይ! ዘለዓለማዊውን ውበት፣ መጥፋት ባለበት ውበት አትለውጡ፣ ፍቅራችሁንም በዚህ ጠፊ የትቢያ ዓለም ላይ አታኑሩ።”⁷

“የልሳን ልጅ ሆይ! ፊትህን ወደኔ መልስ፣ ከእኔም በስተቀር ሁሉንም ተው ሉዓላዊነቴ ዘለዓለማዊ ግዛቴም አይጠፋምና። አዎን ከእኔ በስተቀር ሌላ ብትሻ እስከ ዘለዓለምም ፍጥረተ ዓለማትን ብታዳርስ እንኳ ፍለጋህ ሁሉ ከንቱ ይሆናል።”⁸

“የተወዳጀሁህ እንግዳ ሆይ! የልብህ ሻማ በኃይሌ እጅ በርቷል በእኔነትና በመድራዊ ስሜት ተፃራሪ ነፍሶች አታጥፋው። የሕመምህ ሁሉ ፈውስ እኔን ማስታወስ ነው። አትርሳው። ፍቅራን ሀብትህ አድርጋት ልክ እንደ ዓይንህ ብረሃንና እንደ ሕይወትህ አጥብቀህ ተንከባከባት።”⁹

“መላቀቅ እንደ ፀሐይ ነው፣ በሚያበራበት በማንኛውም ልብ ውስጥ ስግብግብነትና የራስ ወዳድነትን እሳት ያጠፋል። እርሱ ዓይኑ በመገንዘብ ብርሃን የበራ በእርግጥ ከዓለምና ከከንቱዎች ራሱን ያሳቅቃል... ዓለምና የእርሷ ክፋት አያሳዝናችሁ። እርሱ ሀብት በከንቱ ክብር የማይሞላው፣ ድህነትም የማይሳዝነው ደስተኛ ነው።”¹⁰

መልመጃዎች

1. ከዚህ ዓለም መላቀቅ ማለት እንደባህታዊ መኖር ማለት ነውን? _____

2. ሀብታም ሰው ከዚህ ዓለም የተላቀቀ ነውን? _____

3. እያንዳንዱን የሕይወቱን ደቂቃ ለስራው የሰጠ ሰው ከዚህ ዓለም ነገሮች የተላቀቀ ሊሆን ይችላልን? _____

4. ለእለት ጉርሱ የሚበቃውን ያክል ብቻ ስርቶ ቀሪ ጊዜውን ያለምንም ስራ የሚያሳልፍ ሰው ከዚህ ዓለም የተላቀቀ ነውን? _____

5. ከቁሳዊ ነገሮች ሌላ መላቀቅ የሚገቡን ብዙ ነገሮች አሉ
- ሀ. ለእምነቱ ስለሰጠው አገልግሎት ማንም እውቅና ካልተሰጠው የሚከፋ ሰው ከምን መላቀቅ አለበት? _____

- ለ. እምነቱን ሲያስተምር ሰዎች ባይቀበሉት ሞራሉ የሚነካ ከምን መላቀቅ አለበት? _____

ሐ. ዳደኛው በመኪና ካልወሰደው በቀር ወደ ገጠር ለማስተር የማይሄድ ከምን መላቀቅ አለበት?

መ. የሚያሾፉበት ከመሰለው ባሃኢ መሆኑን ለሰዎች የማይናገር ከምን መላቀቅ አለበት? _____

ሠ. ለመዝናኛና ለሽርሽር ብዙ ገንዘብ የሚያወጣ ነገር ግን በባሃኢ ስብሰባ ለመካፈል የመጓጓዣ ገንዘብ የማይኖረው ከምን መላቀቅ አለበት? _____

6. ለእምነቱ አገልግሎት ስንሰጥ ምስጋና በመሻት መሆን እንደሌለበት ተገንዝበናል። ሆኖም የማስተማር ልምዳችንን ከሌሎች ጋር መካፈል አስፈላጊ ነው። ይህንን በመናደርግበት ጊዜ ግን ስላከናወናቸው ተግባሮች ጉራ መንዛት የለብንም። ከዚህ በታች ያሉት ዓረፍተነገሮች አንድ ሰው በአንድ የማስተማር ዘመቻ ላይ ከተካፈለ በኋላ ሊላቸው የሚችላቸው አነጋገሮች ናቸው። የጨዋነትን ገደብ ሳይልፉ ሊባሉ የሚችሉትን ለይተው ምልክት ያድርጉባቸው።

_____ በማስተማር ዘመቻ እጅግ ብዙ ልምድ ያካበትኩ በመሆኔ 15 ወይም 20 አዲስ አማኞችን በአንድ ቀን ማስመዘገብ ለእኔ ቀላል ነው።

_____ እጅግ ጥልቅ የመረዳት ችሎታ ካላት ሴት ጋር ዛሬ ተዋወቅሁ። በትንሽ ማብራሪያም እምነቱን ተቀበለች። ብዙ ጊዜያችንን ያሳለፍነው ስለባሃኦላህ ግልጸት እውነተኛነት ማረጋገጫ ስለጣት ሳይሆን የጥልቀት ጥናት ስናደርግ ነው።

_____ መቅደስ እጅግ ጎበዝ ተማሪ ወጥቷታል። እምነቱን በሚገባ ያስተማርኳት እኔ ነኝ።

_____ እኔ በማስተማሩ ዘመቻ ላይ ባልሳተፍ እጅግ ብዙ አማኞችን ማስመዘገብ እንደማይችሉ ስላወቅሁ ከስራዬ ፈቃድ ወስጄ በዘመቻው ላይ ተሳተፍኩ።

_____ ባለፈው ሳምንት አስተምረነው እምነቱን የተቀበለው መኮንን ቤተሰቡን ሲያስተምር አይቼው ልቤ በደስታ ተሞላ።

_____ ሰዎች እምነቱን አልቀበልም ሊሉ የማይችሉበትን የማስተማር ዘዴ በመጨረሻ ደረስኩበት።

_____ ለአዛውንቱ ባልና ሚስት ገና እምነቱን መንገር ስጀምር ባልየው ተነስተው በቀደመው ሳምንት መጀመሪያ ላይ የእግዚአብሔርን መልእክት ይዘላቸው ስለሚመጣ ሰው ያለሙትን ሕልም ተናገሩ። ይህንን ሳስታውስ በስሜት እዋጣለሁ።

7. መላቀቅ እምነቱን ለማስተማር እጅግ አስፈላጊ በመሆኑ በዚህ ምእራፍ ውስጥ ያሉትን ጥቅሶች ሁሉ በቃልዎ ቢይዟቸው መልካም ነው።

ምዕራፍ 7

በእምነቱ አገልግሎት ሐሴት ማግኘታችንን እንድንቀጥል የሚረዳን ሌላው አስፈላጊ ቅድመ ሁኔታ ጥረት የማድረግና በስዋዕት የመክፈል ፈቃደኝነታችን ነው። በዕለታዊ ጉሮኦችን “መስዋዕት” የሚለውን ቃል ብዙ ጊዜ እንጠቀማለን። መልካም ወዳጆችን በንጋት ላይ ለጉዞ የሚነሳ ከሆነ እርሱን ለመሸገት በማለዳ እንነሳለን። ከእንቅልፍን ጥቁት ሰዓታት መስዋዕት

አደረግንም አንላለን። በጣም ውድ ወዳጃችን የሆነ ታሞ ይሆናል፤ እርሱን ለማስታመም በጣም ከምንወደው የጊዜ ማሳለፊያችን ጥቂት ሰዓታት መስዋዕት እናደርጋለን። ትምህርት ቤት ለመሄድ ረጅም ጉዞ ስንጓዝ ምቹታችንን መስዋዕት አደረግን ወይም ለአንድ ቁም ነገር ዓላማ ገንዘብ ብናዋጣ ገንዘባችንን መስዋዕት አደረግን እንላለን።

ለእምነቱ አገልግሎት መስጠትም መስዋዕት መክፈልን ያስከትላል። የባሃኢ እንቅስቃሴ ላይ ለመገኘት ከሌሎች ነገሮች ላይ ጊዜን መውሰድ ይኖርብናል። ድካምን ወይም መጉላላትን መቀበል አንዳንድ ቁሳዊ ሃብታችንን ማውጣት ወይም መስጠት እንዲያውም አልፎ ተርፎ አንዳንድ ምኞቶቻችንንና ዕቅዳችንን መሰረዝ ይኖርብን ይሆናል። ሆኖም እነዚህን ሁሉ በማድረግ መንፈሳዊ ደስታን እያገኘን መሆናችንንና መንፈሳዊ እድገታችንን ወደፊት ማራመዳችን መሆኑን መገንዘብ አለብን። እምነቱን በምናገለግልበት ጊዜ ለአምላክ ውለታ መዋላችን ነው ብሎ ከማሰብ እግዚአብሔር ይጠብቀን። አገልግሎት የመስጠት ዕድል የሰጠን አምላክ ነው በምናገለግልበት ጊዜ በትህትናና በአመስጋኝነት ስሜት መሞላት አለብን።

ባሃኦህ እንዲህ ይላል፡-

“እርሱን ለመሻት ከፈለግን ጥረት ያስፈልጋል፤ ከእርሱ ጋር የመገናኘት ማር ለመጠጣት ከፈለግን፤ ጽኑ ፍላጎት ያስፈልጋል፤ ከዚህ ጽዋ ብንቀምስ፤ ዓለምን እርግፍ አድርገን እንተዋለን።”¹¹

አብዱል በሃ እንዲህ ይላል፡-

“አትረፉ፤ ምንም እርጋታ አትፈልጉ፤ ራሳችሁን ከዚህ በቅጽበት አላፊ ከሆነው ዓለም የቅንጦት ነገሮች ጋር አታጣብቁ፤ ራሳችሁን ከእያንዳንዱ ቁራኛነት ነፃ አውጡ፤ በእግዚአብሔር መንግስት ውስጥ ሙሉ በሙሉ የተደላደላችሁ ለመሆን በሙሉ ልባችሁና በሙሉ ነፍሳችሁ ጥረት አድርጉ። የመንግሥተ ሰማይን የከበረ ሀብት አትርፉ። ዕለት ተዕለት ይበልጥ የምታንጸባርቁ ሁኑ። ወደ አንድነት ደጀሰላም ያለማቋረጥ ይበልጥ እየቀረባችሁ ሂዱ።”¹²

እውነተኛ መስዋዕትነት ከፍተኛውን ለማግኘት ከዝቅተኛው መገለል ነው። ምንም እንኳን መስዋዕትነት ችግርን የሚያስከትል ቢመስልም በእውነቱ የደስታ ምንጭ ነው።

አብዱል በሃ እንዲህ ይላል፡-

“አንድ ፍጡር እግሩን በመስዋዕትነት ዓለም ውስጥ እስካላሳረፈ ድረስ ከእያንዳንዱ ችሮታና ጸጋ የተነፈገ ነው፤ ይህም የመስዋዕትነት ዓለም፤ የሕያው ብረሃን ይበራ ዘንድ፤ ከራስ ወደድነት የመሞት ዓለም ነው።”¹³

መልመጃዎች

1. አንድ ህፃን በኪሱ ሙሉ ድንጋይ ይዟል። በእጁ ሙሉ እንቁ የሚሰጠው ሰው አጋጠመው። ሆኖም እንቁዎቹን ተቀብሎ በኪሱ ለመክተት ድንጋዮቹን አውጥቶ መጣል አለበት። ይህ ልጅ መስዋዕት ሊያደርግ የሚገባው ምንድን ነው? _____
2. አንድ ገበሬ አንድ ማሳ ሙሉ ፍሬ የማይሰጡ ያረጁ ዛፎች አሉት። አዲስ ዛፎችን ለመትከል ከፈለገ እነዚህን ዛፎች መቁረጥ ይኖርበታል። መስዋዕት የሚያደርገው _____

ምንድን ነው? _____

3. አንዲት የዘር ፍሬ ማቆጥቆጥ ስትጀምር ትበሰብሳለች። እራሷንም መስዋዕት አደረገች ይባላል። እራሷን መስዋዕት የምታደርገው ለምንድን ነው? _____

የሚከተሉት አረፍተ ነገሮች አንድ ሰው ሊያስባቸው ወይም ሊናገራቸው የሚችለው ናቸው። ከተሰጡት ጥንድ አረፍተ ነገሮች ውስጥ መልካም አመለካከት ያለው ሰው ሊናገራቸው የሚችላቸው ላይ ምልክት ያድርጉ፡-

ሀ. _____ በማስተማር ጉዞ ለመካፈል ስል አንድ ቀን ሙሉ መስዋዕት አደረገሁ።
_____ ቀኑን ሙሉ የማስተማር ደስታና እድል አግኝቼ ነበር።

ለ. _____ በአስራዘጠነኛ ቀን በዓል ለመገኘት ስል ሶስት የጥናት ሰዓቶችን መስዋዕት አደረገሁ።
_____ ዛሬ በአስራዘጠነኛ ቀን በዓል ላይ ስለምገኝ ሰአቱን ለማካካስ ስል አርፍጄ እተኛ ለሁ።

ሐ. _____ ተጨማሪ ጫማ የምገዛበትን ገንዘብ ለመዋጮ መስዋዕት አደርጋለሁ።
_____ ለጫማ መግዣ ያጠራቀምኩትን ገንዘብ ለእምነቱ መዋጮ እሰጣለሁ። ግን በምንም ዓይነት ይህንን ለሌላ ለማንም አልናገርም።

መ. _____ ዛሬ ለእምነቱ በጣም ብዙ ስሰራ ስለነበር ምሳዬን መስዋዕት አደረገሁ። ምንም እንኳን ቢርበኝም የበላሁት ቁራሽ ዳቦ ብቻ ነበር።
_____ ሐሳቤ በሙሉ በእምነቱ ስራ ላይ ስለነበር ምንም እንኳን ቢርበኝም ቁራሽ ዳቦ በቅቶኝ ነበር።

5. ዓላማችንን ለማሳካት ከፈለግን ጥረት ግድ ነው።

ከዚህ በታች የአንድ ባሃኢ ማህበረሰብ ግቦች ተዘርዝረዋል። በእያንዳንዱ ግብ ስር የተለያዩ የጥረት ደረጃን የሚሹ ተዛማጅ እንቅስቃሴዎች ተዘርዝረዋል። የተሰጠውን ግብ ለመምታት የሚያስፈልገውን ጥረት በሚያንጸባርቁ እንቅስቃሴዎች ላይ ምልክት ያድርጉ።

የሕፃናት መንፈሳዊ ትምህርት

_____ በዓመት አንድ ጊዜ የህፃናት ኮንፈረንስ ማዘጋጀት።
_____ ጎብኚ አስተማሪ በመጣ ጊዜ የመንደሩን ህፃናት ለግማሽ ሰዓት ማሰባሰብ።
_____ የተለያዩ ዕድሜ ላላቸው ህፃናት ቋሚ የህፃናት ትምህርት እንዲያካሂዱ የመንደሩን ወጣቶች በዓመት አንድ ጊዜ ስልጠና መስጠት።

የአካባቢ ማኅበረሰቦችን ማጠናከር

መንፈሳዊ ጉባኤዎችን እንዲመርጡ ለመርዳት የአካባቢ ማኅበረሰቦችን በዓመት አንድ ጊዜ በሪዝቫን መጎብኘት።

ሊያከናውኗቸው የሚገቡ ተግባሮችን ያዘለ ዝርዝር ለአካባቢ መንፈሳዊ ጉባኤዎች መስጠት።

እያንዳንዱ የአካባቢ ማኅበረሰብና መንፈሳዊ ጉባኤዎች እንዲጠናከሩ በቅርብ መከታተል የአስራ ዘጠነኛ ቀን በዓልን በማክበር፣ የህፃናት ትምህርት በማካሄድ የአካባቢ መዋጮ በመጀመርና የአካባቢ የማስተማር እቅዶችን በመተግበር መስኮች መርዳት።

ብዛት ያላቸውን አማኞችን ማጥለቅ

የተቋማቱ አባላትና ልምድ ያላቸው አማኞች ንግግር የሚያደርጉበት ኮንፈረንስ በየጥቂቱ ወራት ማዘጋጀት።

አማኞች ቅዱሳን ጽሁፎችን እንዲያጠኑ በተገኘው አጋጣሚ ማስታወስ።

አማኞችን ለማጥለቅ ስልት ያለው ኘሮግራም መቀየስ። ለዚህም የጥልቀት ትምህርት የሚያስፈልጉ መማሪያዎችን ማዘጋጀትና እነዚህን መማሪያዎች በብቃት ለመጠቀም የሚችሉ የሰለጠኑ አስተማሪዎችን ማፍራት።

በግል በማስተማር ግለሰቦች እምነቱን እንዲቀበሉ ማድረግ

ለእምነቱ ፍላጎት ለሚያሳይ ሰው ብዙ የሚነበቡ ጽሑፎችን መስጠት።

ለአንድ ሰው ስለእምነቱ እውነታዎች በታላቅ ስሜት ማስረዳት እና እንደተቀበለ ከፈለገ ማጥናቱን እንዲቀጥል ለራሱ መተው።

ስለእምነቱ ለማወቅ ስለፈለገው ሰው ሁኔታ ማወቅ በምን ዓይነት ስልት ስለእምነቱ ቢገልጽለት እንደሚሻል ማሰብና መወሰን ብዙ ደግነት ለእርሱ ማሳየት እርሱን መንከባከብና በባሃኦላህ ማመኑን እንዲገልጽ መርዳትና ራሱ ሌሎችን ነፍሶች ለማስተማር ወደሚነሳበት ደረጃ እስኪደርስ ድረስ ማጥለቅና መርዳት።

ምዕራፍ 8

ከዚህ በታች ገንቢ እና አፍራሽ በሚል ርዕስ ጭውውቶች ተዘርዝረዋል። አንድ ንደኛ ይምረጡና ጭውውቶቹን ያጥኑ። የ“ገንቢ” እና የ“አፍራሽ” አነጋገሮችን በየተራ እየቀያየራችሁ በቡድናችሁ ፊት ተጨዋወቱ። በተሰጡትም ምሳሌዎች ብቻ ሳትወሰኑ በመመካከር ተጨማሪ ሁኔታዎችን የሚወክሉ ተመሳሳይ ጭውውቶችን እየፋችሁ ተጫወቷቸው።

ገንቢ:- እኔ ባሃኢ ነኝ የባሃኦላህን መልእክት ከሌሎች ጋር መካፈል ትልቅ ደስታን ይሰጠኛል። እምነቱን ባስተማርኩ ቁጥር ልቤ በደስታ ይሞላል።

አፍራሽ:- እኔ ባሃኢ ነኝ እምነቱንም ማስተማር በእውነቱ ያስደስተኛል። ነገር ግን በጣም አስቸጋሪ ነው። የትምህርት ኮሚቴው እንዳስተምር ወደጠየቀኝ መንደር ለመሄድ በጧት መነሳት አለብኝ።

ገንቢ:- ህፃናትን ማስተማር በጣም አስፈላጊ ነው። ይህንንም ማድረግ በጣም ያስደስተኛል። በማስተምርባቸው መንደሮች ውስጥ ያሉ ህፃናት በጣም ልዩ ናቸው። በጣም የቅርብ ንደኞቹ አድርጌም እቆጥራቸዋለሁ።

አፍራሽ:-ህፃናትን ማስተማር በጣም አስፈላጊ ቢሆንም ለእኔ ግን ይህ የማይቻል ነገር ነው። የዛሬ ጊዜ ልጆች ባህሪያቸው የተበላሸ ከመሆኑ የተነሳ ማንም ከእነርሱ ጋር ለጥቂት ጊዜ እንኳን መቆየት አይችልም።

ገንቢ:-በጥሩ ሁኔታ እየተካሄደ ያለ ሳምንታዊ የህፃናት ትምህርት አለኝ። የማስተምራቸው ህፃናት ቅዱስ ናቸው። ማለት አልችልም። በማስተምራቸው ጊዜ አልፎ አልፎ ችግሮች ይፈጠራሉ። ይሁንና የበሃኦላህንና የአብደል በሃን ምክሮች በመከተል በፍቅርና በትእግስት ሁሉንም ነገር ይስተካከላል። ባስተማርኩበት አመት እነዚህ ህፃናት ያሳዩትን እድገት መመልከት እንዴት ያስደስታል።

አፍራሽ:-በእርግጥ ማድረግ ከሚገቡኝ ነገሮች አንዱ ህፃናትን ማስተማር ነው። ግን አይገባቸውም። ስጆምር ሰላሳ ህፃናት ነበሩ። ወዲያው ሃያ ብቻ ቀሩ። አሁን የሚመጡት አምስት ብቻ ናቸው። በተመቸኝ ጊዜ አልፎ አልፎ ከማስተምራቸው ነገሮች እነዚህ አምስት ህፃናት ምን ሊጠቀሙ ይችላሉ?

ገንቢ:-በቀደም የዜና መጽሔት ለመስጠት ወደ አንድ የባሃኦ ቤተሰብ ሄጄ ነበር። እነርሱን በቤታቸው አላገኘኳቸውም። ይሁንና ከዚህ በፊት የማላውቀው አንድ ዘመዳቸውን አገኝ ሁት። ይህንን አጋጣሚ በመጠቀም እምነቱን አስተማርኩት። እርሱም እምነቱን ተቀበለ።

አፍራሽ:-በቀደም የዜና መጽሔት ለመስጠት ወደ አንድ የባሃኦ ቤተሰብ ሄጄ ነበር። ከዚህ በፊት አይቼው የማላውቀው አንድ ዘመዳቸው እቤት እንደሌሉ ነገረኝ። በልፋቴ በጣም ተናድጄ ተመለስኩ።

ገንቢ:-በዚህ አካባቢ ሰዎችን በተከታታይ ማሰባሰብ ያስቸግራል። ነገር ግን ጽናት ካለ የማይቻል ነገር አይደለም። ከአንድ ዓመት በፊት በማገበረሰባችን የእርብ ማታ የጥልቀት ትምህርት ጀምረን ነበር። ስንጀምር ሁለት ሰዎች ብቻ መጡ። ነገር ግን ተስፋ አልቆረጥንም። በማይመጡት አማኞች ላይም መጥፎ አመለካከት አልነበረንም። ይልቁንም እነርሱን መጎብኘትና እርብ ማታ ምን እንደተማርን ለእነርሱ ማካፈልን ቀጠልን። ባለፉት ጥቂት ወራት አስር ባሃኦዎች በቋሚነት ትምህርቱን መካፈል ጀመረዋል። ቁጥሩ አሁንም እየጨመረ ነው።

አፍራሽ:-ተመልከቱ! አማኞቹ ወደ ስብሰባዎች አይመጡም! አይገኙም! ታዲያ ምን ተስፋ አለ! ምንም ማድረግ አይቻልም።

ምዕራፍ 9

በባሃኦላህ ግልጽት ታላቅነት ላይ አሰላስለናል። የእርሱንም ቃል ለሌሎች ማካፈል ምን ያክል አስፈላጊ እንደሆነም ተመልክተናል። የማስተማር ደስታ የእርሱን ቃል ከማካፈሉ ተግባር ብቻ የሚመነጭ መሆኑንም ሙሉ በሙሉ ተረድተናል። ይህንን ደስታ ለመጠበቅም ከዚህ ዓለም ነገሮች ምስጋናና ታዋቂነትን ከመሻት ለመላቀቅና በፈቃደኝነት መስዋዕትነትን ለመክፈል እንድንችል ጥረት ማድረግ ይኖርብናል።

ከዚህ በታች በሚገኙት ጥቅሶች አማካኝነት ባሃኦላህ ነፍሶችን ለመምራት እንድንነሳሳ ይነግረናል። ይህንን ካደረግን መለኮታዊ ቡራኬ በእኛ ላይ እንደሚወርድና እንደሚረዳን ያረጋግጥልናል። በማይነጥፈው የበሃኦላህ እርዳታ በመተማመን ራሳችንን ከሁሉም ነገሮች ማላቀቅ ሳንገታም እንደንፋስ የእርሱን ግልጽት የምስራች በሁሉም አቅጣጫ ማሰራጨት ይኖርብናል።

ከዚህ በታች የተሰጡትን ጥቅሶች በቃልዎ በመያዝ ይህንን ትምህርት ቢጨርሱ መልካም ይመስለናል፡-

“ምናልባት ጎረቤትህን ወደ እጅግ በጣም ምህረተኛው አምላክ ሕግ ትመራ ዘንድ፥ የጥረትህን ሽንጥ አጥብቅ። በእውነት፥ እንዲህ ያለው ተግባር፥ የሁሉ ባለቤት በሆነው በእጅግ በጣም ከፍተኛው አምላክ ዓይን ከሌሎች ተግባራት ሁሉ ይበልጣል።”¹⁴

“በአምላክ ትክክለኝነት! በዚህ ቀን አፉን ከፍቶ የጌታውን ስም ለሚያነሳው ለምንም ሰው የመለኮታዊ መነቃቃት ሠራዊት ከሁሉን አዋቂው ከፍጹም ጠቢቡ ሰማይ ይወርዳለታል።”¹⁵

“እምነታችንን ለማስተማር የሚነሳ ማንኛውም ሰው ከምድራዊ ነገሮች ሁሉ ራሱን ማላቀቅና ሁል ጊዜ የእምነታችንን ድል እንደ ላቀ ግቡ መቁጠር አለበት።”¹⁶

“የእርሱን የመለኮታዊ መርሐ ጎህ እንዲቀድ ያደረገውን መልእክት በምታስተላልፍበት ጊዜ እንደ ነፋስ ያልተገታህ ሁን።”¹⁷

“ድል ሲገኝ እያንዳንዱ ሰው አማኝ ነኝ ይላል። ወደ አምላክ እምነት መጠለያም ይሮጣል። እነዚያ ዓለምን በከበቡት ፈተናዎች ቀናት በእምነቱ በጽናት የቆሙትና ከእውነቱ አንዛነፍም ያሉት ደስተኞች ናቸው።”¹⁸

“የሕያው ልጅ ሆይ! በሰማዬ አስታውሰህ ዘንድ በምድራ ስሜን ተዘክር የእኔ ዓይኖችና የአንተ የሚጽናኑት በዚህ መንገድ ነው።”¹⁹

የጥቅሶች ማመሳከሪያ

1. ከባሃኦላህ ጽሁፎች ቅስጣት ቁ 129 ገጽ 279-80
2. ከላይ ከተጠቀሰው ቁ 153 ገጽ 326
3. ከላይ ከተጠቀሰው ቁ 153 ገጽ 326
4. ከላይ ከተጠቀሰው ቁ 43 ገጽ 97
5. አብዱል በሃ የመለኮታዊ እቅድ ዕላቶች ገጽ 41-42
6. በባሃኦላህ ህቡዓተ ቃላት ፋርስኛው ቁ 12
7. ከላይ ከተጠቀሰው ፋርስኛ ቁ 14
8. ከላይ ከተጠቀሰው አረብኛ ቁ 15
9. ከላይ ከተጠቀሰው ፋርስኛ ቁ 32
10. ባሃኦላህ የባሃኦላ ግለሰብ ቅጽ 1 ገጽ 42
11. ባሃኦላህ ሰባቱ ሽለቆዎችና አራቱ ሽለቆዎች ገጽ 7
12. አብዱል በሃ የመለኮታዊ እቅድ ጽላቶች ገጽ 87
13. አብዱል በሃ ጽሁፎች ተዋጽኦዎች ቁ 36 ገጽ 79
14. ከባሃኦላህ ጽሁፎች ቅስጣት ቁ 161 ገጽ 339
15. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 129 ገጽ 280
16. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 147 ገጽ 334
17. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 161 ገጽ 339
18. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 150 ገጽ 319
19. በባሃኦላህ ህቡዓተ ቃላት አረብኛ ቁጥር 43

የጥልቀት ትምህርት ጭብጦች

ዓላማ

አዲስ አማኞችን በየጊዜው ቤታቸው ድረስ በመሄድ በዛ ያሉ የጥልቀት ትምህርት ጭብጦችን የማካፈልን ችሎታ ለማዳበር።

ልምምድ

ጥቂት ቤተሰቦችን በመጎብኘት በዚህ ክፍል ከቀረቡት ቢያንስ የመጀመሪያዎቹን ሶስት ጭብጦች ከእነርሱ ጋር ያጥኑ።

ምዕራፍ 1

የአገልግሎት ጎዳና ሲጓዙ ሊሳተፉባቸው ከሚችሉ ቀላል የአገልግሎት መስተዳደራት አንዱ አዲስ አማኞችን መጎብኘትና ከእነርሱም ጋር በመሆን ስለእምነቱ የጥልቀት ትምህርት ማድረግ ነው። ከዚህ በታች ያለው ትምህርት በተለያዩ አካባቢዎች የሚገኙ ባሃኢዎች ልምድ ላይ የተመሰረተ ሲሆን ሐሳብዎን ለማቀናጀትና ይህንን የተመሰገነ አገልግሎት እንዴት ለመወጣት እንዲችሉ ለመወሰን እንዲችሉ ይረዳዎታል።

በጣም ውጤታማ በሆነ የማስተማር ዘመቻ ተካፍለው አሁን መመለስዎ ነው ብለን እስቲ እናስብ። ዘመቻውን ያስተባበረው እርስዎ የሚገኙበት የአካባቢ መንፈሳዊ ጉባኤ ነበር። በቀጠናው የትምህርት ኮሚቴ እርዳታም ጥቂት ልምድ ያላቸው አስተማሪዎች በዚህ ዘመቻ እንዲካፈሉ ከጎረቤት የባሃኢ ማኅበረሰቦች ተጋብዘው ተገኝተዋል። የእነርሱ መገኘት እምነቱን ለማስፋፋትና ለማጠናከር ለምታደርጉት ጥረት ጥሩ እገዛ ሰጥቷችኋል። ምንም እንኳን ለብዙ ቀናት ያለማቋረጥ ባደረጉት እንቅስቃሴ ምክንያት የአካል ድካም ቢሰማዎትም አእምሮዎ ግን በጣም ንቁ ሲሆን ደስታም ተሰምቶዎታል። ልምድ ካላቸው አስተማሪዎች ጋር በመሆን ልዩ ልዩ እንቅስቃሴዎችን ባቀፈው በዚህ ዘመቻ በመካፈልዎ የተሰማዎትን ደስታ በሚገባ ያስታውሱታል። ዘመቻው ከተካሄደበት ኅብረተሰብ ባለሥልጣናት ጋር ወደጅነት ለመፍጠርና ለእምነቱ ቀና አመለካከት እንደኖራቸው ለመርዳት የተደረጉ ጉብኝቶች በአካባቢው የሚገኙ ቤተሰቦችን ለማስተማርና የጥልቀት ትምህርት ለመስጠት የተደረጉ ጉብኝቶች በአካባቢው የሚገኙ ቤተሰቦችን ለማስተማርና የጥልቀት ትምህርት ለመስጠት የተደረጉ ጉብኝቶች ልጅነትን የሚያስመኙ የልጆች ትምህርት ዝግጅቶች ነፍሳትን ከፍ ወዳለ መንፈሳዊነት ያነሳሉ የማኅበረሰቡ ስብሰባዎች በዘመቻው የተካፈሉ አስተማሪዎች ያደረጓቸውና እርስዎም የተሳተፉባቸው የጥልቀት ትምህርት ክፍለ ጊዜዎች ሁሉ ትዝ ይልዎታል። መንፈሳዊ ጉባኤው ከዘመቻው ተሳታፊዎች ጋር በመሰብሰብ ፍቅር የተሞላበትና ጥልቅ መመሪያዎችን የሰጠባቸው ጊዜ ጥልቅ ትዝታ አሁንም ከእርስዎ ጋር ነው።

ለሰላሳ ቀናት የቆየው ዘመቻ ያፈራቸውን ብዛት ያላቸው አማኞች እንዴት ማጥለቅ ይቻላል የሚለው ሐሳብ አሁን አእምሮዎን በጣም አስጨንቆታል። አዲስ አማኞችን ቤታቸው ድረስ ሄዶ በማጥለቅ ወደጅነትን የማጠናከርና በእምነቱ ጥልቀት እንዲያገኙ የመርዳት አስፈላጊነትን በተመለከተ አንድ ልምድ ያላቸው አስተማሪ በተደጋጋሚ አጠንክረው የተናገሩትን አሁንም ያስታውሳሉ። ጉዳዩን ረጋ ብለው ካሰቡበትና ከጸለዩበት በኋላ በትንሹም ቢሆን የሚያውቋቸውን ጥቂት ቤተሰቦች መርጠው ያለማቋረጥ ሊጎበኟቸው ይወስናሉ።

ከእነዚህም መካከል የመጀመሪያዎቹ በጣም የታወቁትና በሚኖሩበት ማኅበረሰብ ሆነ ራቅ ባሉ አካባቢዎች ዘንድ እጅግ የተከበሩት አቶ ከበደና ባለቤታቸው ወ/ሮ ደመቀች ናቸው። የአቶ ከበደና የወ/ሮ ደመቀች ቤተሰቦች ለብዙ ትውልዶች የኖሩ ናቸው። በስልሳዎቹ አመታቸው ውስጥ የሚገኙ ሲሆኑ ብዙ ወንዶችና ሴቶች ልጆች ወልደው ድረው አሁን ለብቻቸው ይኖራሉ።

አቶ ከበደና ወ/ሮ ደመቀች መሃይማኖት ባይሆኑም በቂ ትምህርት ግን አላገኙም። በመልካም ምግባራቸውና ከሰዎች ጋር ባላቸው ንጹህ ግንኙነት በኅብረተሰብ ዘንድ ከበራታን አግኝተዋል። እርስዎ በህብረታቸው ወይም ባላቸው ተቀባይነት ላይ ተመርኩዘው ሰዎችን የሚያበላልጡ ወይም የሚፈርዱ በእርግጥ አይደሉም። በትምህርትዎ ወይም ባልዎት ደረጃ ምክንያት የበላይነት ስሜትም እንዲያደርግዎ አይፈቅዱም። የባሃኢ አስተማሪ አስከፊና ድብቅ ጠላት የሆነው ሰዎችን ዝቅ አድረጎ የመመልከት አስተሳሰብ ተጠቂ እንዲሆኑም አይፈቅዱም። በዘመቻው ወቅት ልምድ ካላቸው አስተማሪዎች ከተማሯቸው ቁም ነገሮች አንዱ የባሃኢ ትምህርቶችን ቀለል አድረጎ ለማቅረብ ሲባል አዋቂ ሰዎችን ለልጆች በሚገባ አነጋገር ማስተማር ተገቢ አለመሆኑን ነው። አዋቂዎች መሃይም ቢሆኑም ባይሆኑም በእድሜያቸው ያካበቱት እውቀትና ጥበብ እንዳላቸው አጠነዋል። በዝቅተኝነት ስሜትና በጸሎት መንፈስ ተቀምጠው የመጀመሪያው የጥልቀት ትምህርት ጭብጥ ስር ሊካተቱ የሚገባቸውን ነጥቦች በጥንቃቄ ማስፈርና ማቀናጀት ጀመሩ። ይህ የጥልቀት ትምህርት ጭብጥ “ዘለአለማዊው የአምላክ ኪዳን” የሚል ነው። እንደዚህ ያሉ ስብሰባዎች ትንሽ ስለሚያስፈሩዎት በጭብጡ ላይ ጥቂት አንቀጾችን ለመጻፍ ወሰኑ። ይህም ድፍረትዎን ለማጠናከር እንዲረዳዎ እንጂ ለአቶ ከበደና ባለቤታቸው ወስደው ሊያነቡላቸው አይደለም።

መልመጃ

1. ከላይ በተሰጠው ምንባብ አዳዲስ አማኞችን ቤታቸው ድረስ ሄደው በሚጎበኙበት ጊዜ የሚኖርዎት አስተሳሰብና አመለካከት በሚያገኙት ውጤት ላይ ወሳኝ አስተወጽኦ አንደሚኖረው ተረድተዋል። ስለዚህ አንዳንድ አመለካከቶች ጉብኝትዎን እንዴት ፍሬያማ ሊያደርጉልዎ እንደሚችሉ ቆም ብሎ ማሳሰል ጠቃሚ ነው። አቶ ከበደንና ባለቤታቸውን ለመጠየቅ በመሄድ ላይ ነዎት እንበል። ጉብኝትዎን አቶ ከበደንና ባለቤታቸውን እና ጥልቀት ትምህርቱን የሚያካሂዱበትን መንገድ አስመልክቶ በአእምሮዎ ሊመላለሱ ከሚችሉ አስተሳሰቦች መካከል ጥቂቶቹ ከዚህ በታች ተዘርዝረዋል። ከእነዚህ መካከል አዲስ አማኞችን ለማጥለቅ ለሚያደርጉት ጥረት ፍሬያማነት የተሻለ አስተዋጽኦ አሏቸው የሚሏቸው ላይ ምልክት ያድርጉ።

ጉብኝትዎን አስመልክቶ

- _____ እምነቱን ማስጠናትና ብዙ መማራቸውን ማረጋገጥ የእኔ ስራ ነው።
- _____ ከእነዚህ ድንቅ ባልና ሚስት ጋር ጥቂት ጊዜ ማሳለፍና ከቅዱሳን ጽሁፎች ምንባቦችን መቋደስ እንዴት ያለ መልካም እድል ነው።
- _____ አዳዲስ አማኞችን ማጥለቅ አስፈላጊ እንደሆነ አውቃለሁ። ይህንንም በደስታ ለማድረግ ዝግጁ ነኝ። ይሁንና ሌሎች ማከናወን የሚገባኝ ተግባሮች ስላሉብኝ ብዙ ጊዜ እንደማይወስድብኝ ተስፋ አደርጋለሁ።
- _____ ዛሬ ከአቶ ከበደን ከባለቤታቸው ጋር የምወያይባቸው በዛ ያሉ ዝርዝር ነጥቦች አሉኝ። አንዲንም ነጥብ ሳልዘነጋ ሁሉንም ነግራያቸው መመለስ አለብኝ።

አቶ ከበደንና ባለቤታቸውን አስመልክቶ

- _____ አቶ ከበደንና ባለቤታቸው ንጹህ ልብ ያላቸው ጥሩ ሰዎች ናቸው። የመረዳት አቅም ያላቸው ግን አይደሉም። በእርግጥ ባሃኦላህን ተቀብለዋል። ግን ስለ ትምህርቱ ምን ሊገባቸው ይችላል።
- _____ ከአቶ ከበደን ከባለቤታቸው ጋር ስነጋገር ከበድ ያለ ነገር እንዳልናገር መጠንቀቅ አለብኝ። ብዙዎቹን የእምነቱ አስተሳሰቦችን በቀላሉ ሊረዱቸው አይችሉ ይሆናል። አስፈላጊው ነገር ለእነርሱ ፍቅር ማሳየት ነው። በቂ ትምህርት ስላላገኙ አይፈረድባቸውም።
- _____ እነኝህ ምስኪን አዛውንቶች በዚህ እድሜያቸው ምን ሊማሩ ይችላሉ
- _____ እያንዳንዱ አዲስ አማኝ አዲስ ተሰጥኦን ወደ ባሃኢ ማኅበረሰብ ይዞ ይመጣል። አቶ ከበደንና ባለቤታቸው ውጥስ የባሃኦላህ ፍቅር ሲሰርጽና እውቀታቸው ሲጨምር ብዙ ጠቃሚ ግልጋሎቶችን ለማኅበረሰቡ ያበረክታሉ።

ጥልቀት ትምህርቱን የሚያካሂዱበት መንገድ አስመልክቶ

- _____ የበለሉ ሰዎች ናቸው። ማንበብም ይችላሉ። ጥቂት አጫጭር ጥቅሶችን አሰጣቸውና እራሳቸው እንዲያጠኑ ነግራያቸው አመለካሰሁ።
- _____ ከእነርሱ ጋር ተቀምጬ እያንዳንዱን ቃል በትእግስት ማብራራት እንዳለብኝ ማስታወስ አለብኝ። ካልሆነ እነዚህን አስቸጋሪ ሐሳቦች እንዴት ሊረዱ ይችላሉ።

ሐሳቦችንን መለዋወጥ የምንችልበትን መድረክ መፍጠር በጣም አስፈላጊ ነው። ሐሳቤን በምገልጽበት ጊዜ በተደጋጋሚ ቆም በማለት ጥቅሶቹን በጋራ እንድናጠናና እንድንወያይባቸው ማድረግ አለብኝ።

እስቲ ቆይ! በመጀሪያ ሐሳቤን አንድም ሳይቀር አስተላልፋለሁ። በመጨረሻም ጠያቂ ካላቸው እጠይቃቸዋለሁ።

- 2. ጥቂት ተሳታፊዎች በያዙ ቡድኖች ተከፋፈሉና በአስጠኝአችሁ በመታገዝ ወደ አቶ ከበደ ቤት ስለምታደርጉት ጉባኤት አሰላስሉ። የእያንዳንዱ ቡድን አባል ወደ አቶ ከበደ ቤት እንዴት እንደሚገባ፣ ሰላምታ እንዴት እንደሚሰጥ የሚያሳይ አጭር ጭውውት ለቡድኑ ያቅርቡ። ከዚያም ቡድኑ እያንዳንዱ ተሳታፊ ያቀረበውን ጭውውት ይገምግም። ግምገማውም የአቅራቢውን ትህትና ደግነትና እራሱን ዝቅ አድርጎ ማቅረብ አለማቅረቡን መመዘኛ ያድርግ። ሁሉም አባል ያዘጋጀውን ጭውውት ካቀረበ በኋላ በአንድነት በመሆን ተገቢ ናቸው ብላችሁ የምታምኑባቸውን የሰላምታና የመንደርደሪያ ሐረጎችን አቅርቡ።

ምዕራፍ 2

ከዚህ በታች ዘለአለማዊው የአምላክ ኪዳን በሚል ጭብጥ አጭር ማብራሪያ ተሰጥቷል። አዲስ አማኞችን ቤታቸው ድረስ ሄደው ለማካፈል ያዘጋጁትን ማብራሪያ ይመስል ይሆናል።

የሁሉም ነገሮች ፈጣሪ አንዱ ተወዳዳሪ የሌለውና እራሱን ችሎ የሚኖረው እግዚአብሔር ነው። ሰማያትን ምድርንና በእርሷ ላይ ያሉ ተራሮችን፣ ሸለቆዎችን፣ ሜዳዎችን፣ በረሃዎችን፣ ወንዞችንና ባህሮችን ሁሉ የፈጠረው እርሱ ነው። ህይወት ያላቸው ነገሮችን ሁሉ የፈጠረው አምላክ ነው። ሰውንም ጭምር ፈጥሮ በእርሱ ላይ አምሳሉን አኖረበት።

ውሱን የሆነ ወሰን የሌለውን ማወቅ ስለማይችል ሰውም የእግዚአብሔርን ሕላዌ ማወቅ እንደማይችል ባሃኦላህ ያስተምረናል። የተለያዩ እምነት ተከታዮች ለእግዚአብሔር የሚሰጡት ቅርጾች የእራሳቸው አእምሮ ወጤቶች ናቸው። የህልውናችን ምንጭ የሆነውን አምላክ ለመጥራት የምንጠቀምባቸው እንደ የሰማዩ አባታችን፣ የሰማዩ ኃይል፣ ታላቁ መንፈስ የመሳሰሉት እያንዳንዳቸው ከእርሱ ስምችና በሕርያት አንዱን በሰው ቋንቋ ለመሰየም የሚያገለግሉ ቃላት እንጂ እርሱን ለመግለጽ ብቃት ናሯቸው አይደሉም።

በህቡአተ ቃላት ይህንን እናነባለን፡-

“የሰው ልጅ ሆይ! የአንተን መፈጠር ወደድሁ ስለዚህም ፈጠርሁህ። ስለዚህ ስምህን እንዳነሳና ነፍስህን በሕይወት እስትንፋስ እሞላት ዘንድ አንተም አፍቅረኝ።”

የህልውናችን ምክንያት እግዚአብሔር ለእኛ ፍቅር እንደሆነ እነዚህ የባሃኦላህ ቃላት ያሳስቡናል። ከክፉ የሚጠብቀን የሚመግበንና በሕይወት መንፈስ የሚሞላን ይህ ፍቅር መሆኑን ልንገነዘብ ይገባል። ችግር ወይም ድሉት ሐዘን ወይም ደስታ በሚገኘው ጊዜ የአምላክ ፍቅር ያለማቋረጥ በእኛ ላይ እንደሚፈስ ማስታወስ አለብን።

ከፍቅሩ የተነሳ ከፈጠረን በኋላ ለዘለአለም የሚቆይ ኪዳን አምላክ ከእኛ ጋር እንደገባ ከባሃኢ ጽሑፎች እንማራለን። “ኪዳን” የሚለው ቃል በሁለት ወይም ከዚያ በላይ በመሆኑ ሰዎች መካከል የሚደረግ ስምምነት ነው። በዘለአለማዊው ኪዳን መሰረት የሁሉ ጸጋ ባለቤት የሆነው ፈጣሪ አይተወንም። ይልቁንም ከዘመን ዘመን ከክስተቶቹ አንዱን እየላከ ፈቃዱንና አላማውን በክስተቱ አማካኝነት ይገልጻልናል።

“መከሰት” የሚለው ግስ መገለጽ ከዚህ በፊት የማይታወቅን ነገር ማሳየት ማለት ነው። የእግዚአብሔር ክስተቶች የእግዚአብሔርን ቃል የሚገልጹ ልዩ ነፍሶች ናቸው። በአምላክ ፈቃድ መሰረት እንዴት መኖር እንደሚገባንና እውነተኛ ደስታ እንዴት ሊገኝ እንደሚችል የሚያስተምሩን እነዚህ ዓለም አቀፍ መምህሮች ናቸው። ከእነዚህ ክስተቶች መካከል ጥቂቶቹ

ክሪሽና፥ ሙሴ፥ ዞራስተር፥ ቡድሃ፥ ክርስቶስ፥ መሐመድና የዚህ ዘመን መንገድ ክስተቶች የሆኑት ባብና በሃኦላህ ናቸው።

አንድ ስምምነት ሁለት ክፍሎች አሉት። ስምምነቱ የሚደረሰው በሁለት ወገኖች መካከል ሲሆን ሁለቱም የተወሰነባቸውን ድርሻ ለመፈጸም ቃል ይገባሉ። በዘለአለማዊው የአምላክ ኪዳን መሰረት አምላክ ሁልጊዜ ድርሻውን እንደፈጸመ ነው። በዚህ ኃይል ኪዳን ውስጥ ያለብንን ድርሻ መፈጸማችንን እንዴት ልናረጋግጥ እንችላለን?

ይህ ኪዳን የእግዚአብሔር ክስተትን እንድናወቅና ለፈቃዱም እንድንገዛ ይጠበቅብናል። የሕይወታችን ዓላማ አምላክን ማወቅና ለእርሱም መስገድ እንደሆነ ማስታወስ አለብን። በብዙ የባሃኦላህ ጽሑፎች መካከል ጥሩ ምሳሌ ሊሆን የሚችለው አጭሩ የግዴት ጸሎት ነው።

“አምላኬ ሆይ አንተን እንዳውቅና እንድሰግድልህ እንደፈጠርክኝ እመስክራለሁ። በዚህች ሰዓት የእኔን ደካማነትና ያንተን ኃይልነት የእኔን ምስኪንነትና ያንተን ሃብታምነት አረጋግጣለሁ።

ከአንተ በአደጋ ጊዜ ረዳት ከመትሆነውና በገዛ ራስህ ከምትኖረው አምላክ በስተቀር ሌላ አምላክ የለም።”²

አምላክን ልናውቀው የምንችለው በክስተቶቹ አማካኝነት ብቻ ነው። ስለሆነም የሕይወታችንን ዓላማ ልናሟላ የምንችለው ለዘመናችን የመጣውን የእግዚአብሔር ክስተት በማወቅ ብቻ ነው። ባሃኦላህን የመቀበልን በረከት ያገኘን ሰዎች የቀድሞዎቹ ትንቢቶች በተሟሉበት በዚህ ዘመን ለመኖር በመታደላችን እመስጋኞች ልንሆን ይገባል። አብዛኛው የዓለም ሕዝብ የባሃኦላህን ክብር ለማየት ባልቻሉበት በዚህ ወቅት እርሱን የመቀበልን ልዩ ስጦታ ስለቸረን ለአምላክ ምስናጋና ማቅረብ አለብን።

ባሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“ይህ ቀን የእግዚአብሔር እጅግ በጣም የላቁ ችሮታዎች በሰዎች ላይ የፈሰሱበት የእርሱ እጅግ በጣም ታላቅ ጸጋ በተፈጠሩት ነገሮች ሁሉ ውስጥ የተናኘበት ቀን ነው። የዓለም ሕዝቦች ሁሉ ልዩነቶቻቸውን በማስወገድ በእርሱ እንክባካቤና ፍቅራዊ ደግነት ዛፍ ጥላ ሥር በፍጹም አንድነትና ሰላም መኖር አለባቸው።”³

በዚህ ቀን አንድ ሰው የባሃኦላህን ግልጽነት የምስራች ሰምቶ ባይቀበለውና የቀድሞውን ሰርዓት ለመከተል ቢመርጥ እንዴት የሚያሳዝን ነው ይህ ሰው በየዘመኑ ትንቢት የተነገረለት ክስተት እንዲመጣ ተስፋ አድርገው ሲጠብቁ ቆይተው እርሱ በመጣ ጊዜ ግን ከካዱትና ለዘለአለማዊው የአምላክ ኪዳን ታማኞች ሳይሆኑ አጉል አምልኮዎቻቸውን የሙጥኝ ካሉት ጋር ተቆጠረ ማለት ነው።

ባሃኦላህን ከተቀበልን በኋላ በእምነቱ የጸናንና ለትእዛዛቱም ታዛዦች ልንሆን ይገባል። መንገዱን የሳቱት የሚደርሱብን ነቀፋ ከመረጥነው እውነተኛ ጎዳና ሊያስወጣን አይገባም። በኪዳኑ ቆራጥና የጸናን ሆነን ልንቆይ ይገባል።

ባሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“እርሱን ዘለዓለማዊውን እውነት ከማወቅ ቀጥሎ ለሰዎች የታዘዘው የመጀመሪያውና ከሁሉ ቀደሚ የሆነው ተግባር በእርሱ እምነት የመጽናት ተግባር ነው። አጥብቀህ ያዘው ከእነዚያ አዕመሮዎቻቸው በአምላክ ላይ በጥብቅ ከተተከሉትና መሰረት ከያዙት ሁን።”⁴

የባሃኦላህን ሕይወት የደረሰበትን መከራም ሆነ የተቀዳጀው እጹብ ድንቅ ድሎች እንዲሁም ለእያንዳንዱ ሰው የነበረውን ወሰን የሌለው ፍቅር ማስታወስ በተለይ በፈተና ጊዜ ለኪዳኑ ጸንተን እንድንቆይ ያለንን ቁርጠኝነት የበለጠ እየጠነከረ እንዲሄድ ያደርገዋል። እስቲ የሚከተሉት ቃላት በአእምሮአችንና በልባችን ውስጥ እንዲቀረጹ እናድርግ።

“ጥንታዊው ውበት የሰው ልጅ ከእሥረኝነቱ ነፃ ይወጣ ዘንድ በብረት ስንሰለት ለመታሰር ፈቀደ፤ መላው ዓለም እውነተኛ ነፃነት ይቀዳጅ ዘንድ በዚህ እጅግ በጣም ብርቱ ምሽግ ውስጥ እሥረኛ መሆንን ተቀበለ። የምድር ሕዝቦች ሁሉ ዘላቂ ፍስሐን ይቀዳጁ በደስታም የተሞሉ ይሆኑ ዘንድ የኃዘንን ጽዋ እስከ መጨረሻዋ ጠብታ ጨለጠ። ይህ ከሩጎሩጎ ከእጅግ በጣም ምህረተኛው ጌታችሁ ምሕረት የተነሳ ነው። በአምላክ አንድነት አማኞች ሆይ እናንተ ትከብሩ ዘንድ መዋረድን እናንተ ትበለጽጉና ታብቡ ዘንድ ብዙ ከባድ መከራዎችን ተቀብለናል። እርሱን መላውን ዓለም እንደአዲስ ይገነባ ዘንድ የመጣውን እነዚያ ከእግዚአብሔር ጋር ራሳቸውን ያወዳደሩት ከተሞች እጅግ በጣም ባድማ በሆነው ውስጥ እንዲኖር እንዴት እንዳስገደዱት ተመልከቱ!”⁵

መልመጃ

1. ከዚህ ቀደም ካጠናችሁት ክፍል ለየት ባለ መልኩ ይህ ክፍል የተለያዩ ጭብጦች የያዙ ረዘም ያሉ ምንባቦችን ያቀርብላችኋል። ዘለአለማዊው የአምላክ ኪደን በሚል ጭብጥ ጥናት ስታደርጉ ይህ የመጀመሪያችሁ ከሆነ ከላይ የተሰጠውን ማብራሪያ በራሳችሁ ቃላት መግለጽ እንድትችሉ በቡድን ሆናችሁ አንቀጽ በአንቀጽ በመደጋገም እያነበባችሁ አጥኑት። የምንባቡን ይዘት ለመረዳት እርስ በእርስ ልትረዳዱ የምትችሉባቸው ብዙ መንገዶች አሉ። ለምሳሌ አንድን አንቀጽ ሁለት ወይም ሶስት ጊዜ ካነበባችሁ በኋላ ጥያቄ መጠያየቅ ትችላላችሁ። የጥያቄዎቹ መልሶች ባነበባችሁት አንቀጽ ውስጥ ሊገኝ ይገባል። ከአዲስ አማኞች ጋር በዚህ ርዕስ ውይይት በምታደርጉበት ጊዜ ቅዱሳን ጽሑፎችን ማካፈል ዋነኛ ስፍራ ስለሚይዝ በምንባቡ ውስጥ ያሉት ጥያቄዎች በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተሰጡ ጥቅሶች ትርጉም ላይ እንዲያሰላስሉ ይረዱዎችኋል።

ሀ. የሁሉም ነገሮች ፈጣሪ ማን ነው? _____

ለ. አምላክ ያልፈጠረው ነገር አለን? _____

ሐ. አምላክ የሰውን ዘር ለምን ፈጠረ? _____

መ. ኪዳን የሚለው ቃል ምን ማለት ነው? _____

ሠ. አምላክ ከሰው ጋር ለምን ኪዳን አደረገ? _____

ረ. አምላክን ካላፈቀርን የእርሱን ፍቅር አይደርሰንም ማለት የቻላልን? _____

ሰ. አምላክን ካላፈቀርን እርሱም አያፈቅረንም ማለት ይቻላልን? _____

ሸ. አምላክ ይተወን ይሆንን? _____

ቀ. የሕይወታችን ዓላማ ምንድን ነው? _____

በ. የአምላክን ሕላዌ ማወቅ የማንችል ከሆነ የህይወታችን ዓላማ አምላክን ማወቅ ነው ማለት ምን ማለት ነው? _____

ቸ. ከእግዚአብሔር ክስተቶች መካከል ጥቂቶቹን ይጥቀሱ? _____

ጎ. የሚከተለውን አረፍተ ነገር ያሟሉ:-

በዚህ ቀን የእግዚአብሔር _____
_____ በሰዎች ላይ
የፈሰሱበት ቀን ነው::
በዚህ ቀን ልዩነቶቻችንን _____
_____ በፍጹም አንድነትና ሰላም መኖር አለብን በዚህ ቀን
የእግዚአብሔር _____ በተፈጠሩት
ነገሮች ተናኝቷል::

ኘ. በዘለለማዊው የአምላክ ኪዳን ድርሻችንን ለማሟላት ምን ማድረግ አለብን? _____

አ. በሃኦላህን ስንቀበል አስቀድሞ የመጡትን የእግዚአብሔር ክስተቶች ካድን ማለት ይቻላልን? _____

ከ. በሃኦላህ ስለደረሰበት መከራ ማሰላሰል በኪዳን ፀንተን እንደንቆይ የሚረዳን ለምንድን ነው? _____

ወ. በሃኦላህ በሰንሰለት እንዲታሰር ለምን ፈቀደ? _____

ዘ. በሃኦላህ መዋረድን ለምን ፈቀደ? _____

ዠ. በሃኦላህ ብዙ መከራ ለምን ደረሰበት? _____

የ. በሃኦላህ መከራን የተቀበለው ጠላቶቹን ለማሸነፍ ኃይል ስለሌለው ነበርን? _____

ደ. በሃኦላህ ጠላቶቹን ማሸነፍ የሚችል ከነበረ ታዲያ ለምን መከራን ተቀበለ? _____

ጀ. የአምላክን እምነት በማገልገል መንገድ መከራንና ችግርን መቀበል የሚኖርብን ለምንድን ነው? _____

2. የተለያዩ የጥልቀት ትምህርት ጭብጦችን ከአዲስ አማኞች ጋር ለመወያየት ሲነሱ በመጀመሪያ ሊያስተላልፉ የሚፈልጓቸውን መሠረታዊ ነጥቦች ግልጽ አድርገው በአእምሮዎ ሊይዟቸው ይገባል:: ከላይ በተሰጠው ምንባብ ውስጥ የተሰጡት መሰረታዊ ሐሳቦች እነማን ናቸው? ሊዘረዘሯቸው ይችላሉ? _____

3. ሰዎች የምንናገረውን ቁም ነገር በሚገባ እንዲረዱልን ከፈለግን ሐሳባችንን ምክንያታዊ በሆነ ቅደም ተከተል ማቅረብ ይገባናል። ከላይ ያሰፈሯቸው የመሰረታዊ ሐሳቦች ዝርዝር ምክንያታዊ በሆነ ቅደም ተከተል አቅርቦቸው ሊሆን ይችላል። ይህንን ካደደረጉ ግን ሐሳቦቹ ሊነገሩ በሚገባቸው ቅደም ተከተል ቁጥር ይሰጧቸው።
4. በኪዳን ስለመጽናት ምሳሌ ሊሆኑ የሚችሉ ከቀድሞ የእምነቱ ታሪክም ሆነ በቅርብ ከሚያውቁት ታሪክ ያስታውሱና በቡድንም ላሉ ተሳታፊዎች ይንገሯቸው። አንዳንዶቹን ታሪኮች በጭውውት መልክ ለማቅረብ ከተመቻችሁ አቅርቧቸው።
5. ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው አዲስ አማኞች ቤት ሔደው የሚያደርጉትን የውይይት ጭብጥ በሚገባ ከማወቅም በተጨማሪ ስለአማኞቹ ስለጉብኝትም ውይይቱን ስለሚያካሂዱበት መንገድ የሚኖርዎ ስሜት ግምትና አመለካከት ጉብኝትም ፍሬያማነት ላይ ዋና አስተዋጽኦ ይኖራቸዋል በተለይ በውይይቱ ጊዜ ሁሉ በጸሎት ውስጥ እንዳሉ አድርገው ሊቆጠሩ ይገባል። በጉብኝትም ወቅት ከሌሎች ጋር ውይይት በሚያደርጉ ጊዜ ፊትዎን ሁልጊዜ አምላክን ወደማሰብ የእርስዎንና ከእርስዎ ጋር ያሉትን ሁሉ አእምሮና ልብ እንዲያበራ መለመን ይኖርብዎታል። በቃልም ይዘው በልብም ሊደግሟቸው የሚችሉ ከጸሎቶች የተወሰዱ ብዙ ሐረጎችና አረፍተ ነገሮች ይገኛሉ። ከዚህ በታች ያሉት ጥቂቶቹ ናቸው።

“ልቦቻችንን አብራልን የሚያስተውሉ ዓይኖችንና ንቁ ጆሮዎችን ስጠን።”⁶

“ጌታ ሆይ! የማያልቁ ስጦታዎችህን ስጠን የአንተ መርሐ ብርሃንም እንዲበራ ፈቃድህ ይሁን።”⁷

“የእውነተኛ ግንዛቤ በሮችን ክፈት የእምነትም ብርሃን በድምቀት እንዲበራ አድርግ።”⁸

“ጌታ ሆይ አገልጋዮችህ አንተን ለማየት ይችሉ ዘንድ ፊቶቻቸውን አብራላቸው...”⁹

“ጌታችን ሆይ! ፊታችንን ምሕረት ወደተመላው ገጽታህ አዙርልን...”¹⁰

ምዕራፍ 3

ወደ አቶ ከበደ ቤት ያደረጉት የመጀመሪያ ጉብኝት በደስታ ሞልቶዎታል። እንደጠበቁት እንግዳ ተቀባይና ለመማር ጉጉ ሆነው አግኝተዋቸዋል። ለውይይቱ በጥንቃቄ መዘጋጀትም ትልቅ እርዳታ አድርገሎታል። አስተሳሰብን በግልጽ ለማቅረብና የመረጧቸው ጥቅሶች ላይ ደግሞ ፍሬያማ ውይይት ለማድረግ ረድቶዎታል። የቀረቡልዎትን ጥያቄዎች ራስዎን ከፍ ከፍ ሳያደርጉ በዝቅተኝነት መንፈስ መልሰዋል።

ብዙ አደጋች ጥያቄዎች ቀርበውልዎ ሊመልሷቸው እንደማይችሉ አምነው የበለጠ የሚያውቁ አማኞችን ጠይቀው ወይም ጽሑፎቹን አንብበው መልስ እንደሚያቀርቡ ቃል ገብተዋል።

በጣም የሚያስደስተው አጋጣሚ ደግሞ የአቶ በከደና የባለቤታቸው የልጅ ልጅ የሆነችው ኤደን በውይይቱ መሳተፏ ነበር። ኤደን ከአያቶቿ ጋር ጥቂት ሳመንታት ለማሳለፍ መጥታለች። በውይይቱ ያደረገችው ንቁ ተሳትፎ በጣም አስደንቆታል። ገና የ15 ዓመት ልጅ ብትሆንም ጥልቅ ጉዳዮችን ለመረዳት ያላትን ችሎታ አስተውለዋል። ይህ ደግሞ በእርሷ እድሜ ካለ ሰው የማይጠበቅ ነው። ስለዚህ ፍላጎቷና ችሎታዋ በሚፈቅድላት መጠን በእምነቱ ጠለቅ ያለ እውቀት እንዲኖራት ሊረዷት ይወስናሉ። የበሃኦላህ የሕይወት ታሪክ ላይ የተመሰረተ ምንባብ አጥንታ በእርስዎ እርዳታ በሚቀጥለው ላይ ንግግር ለማቅረብ ስትስማማ ደግሞ በጣም ተደስተዋል። እርሷም በጉዳዩ ከመደሰቷ የተነሳ ከጓደኞቿ መካከል አንዳንዶቹን ለውይይቱ እንደምትጋብዝ አረጋግጧልታለች።

ከዚህ በታች የሚገኘው የበሃኦላህ የህይወት ታሪክን አስመልክቶ የቀረበው ዘገባ ኤደን ለንግግሯ የምታጠናውን ምንባብ ይመስላል።

በሃኦላህ ህዳር 12 ቀን 1817 ዓ.ም የፋርስ ዋና ከተማ በሆነችው በቴህራን ተወለደ። ከልጅነቱ ጀምሮ እጅግ ያልተለመዱ ባህሪያትን ያሳይ ነበር። በዚህ ባህሪው ምክንያት ትልቅ ደረጃ እንደሚጠበቀው ወላጆቹ አመኑ። በንጉሱ ዘንድ ልዩ የሚንስቱርነት ማእረግ ያላቸው አባቱ ልጃቸውን በጣም ይወዱት ነበር። አንድ ቀን በህልማቸው በሃኦላህ ወሰን በሌለው ባህር ሲዋኝ ያዩታል። ሰውነቱ ሰፊው ባህርን እንዲያበራና እንዲያንፀባርቅ አድርጎታል። ጥቁር ፀጉሩ በሁሉም አቅጣጫ ተንሳፎ ያብረቀርቅ ነበር። ቁጥር ስፍር የሌላቸው አሳዎች በዙሪያው ተሰብስበዋል። እያንዳንዱም አሳ አንዱን የፀጉሩን ቅንጣት ይዟል። ፀጉሩን የያዙት አሳዎች ብዙ ቢሆኑም አንዲት የፀጉር ቅንጣት እንኳን አልተነቀለችም። በነፃነትና ያለምንም ገደብ በውሃው ላይ ሲንሳፈፍ ሁሉም ይከተሉት ነበር። የበሃኦላህ አባትም በህልም ፈቺነቱ የታወቀ ጠቢብን የህልሙን ፍቺ ጠየቁት፤ ሰውየውም ወሰን የሌለው ባህር የሰው ዘር እንደሆነ ነገራቸው። ብቻውንና ያለምንም ረዳት በሰው ዘር ላይ ንግስናን ይቀዳጃል። ቁጥር ስፍር የሌላቸው አሳዎችም በዓለም ህዝቦች መካከል የሚያስነሳውን ንቅናቄ ይወክላሉ። የሃያሉ አምላክ የማይቋረጥ ጥበቃ ስለሚከተለው ማንም ሊጎዳው አይችልም ሲል ህልሙን ፈታላቸው።

14 አመት በሆነው ጊዜ በጥበብና በእውነቱ በንጉሱ እልፍኝ የታወቀ ነበር። አባቱ ሞተው የእርሳቸውን ከፍተኛ ቦታ እንዲተካ ከመንግስት ጥያቄ ሲቀርብለት 22 ዓመቱ ነበር።

በሃኦላህ ግን አለማዊ ጉዳዮችን ለማስተዳደር የሚያውለው ጊዜ አልነበረውም። የንጉሱን እልፍኝና ምኒስትሮቹን ወደጎላ ትቶ በኃያሉ አምላክ የተመመደበለትን ጎዳና መከተል ቀጠለ። ጊዜውን ጭቁኖችን፣ ህሙማንና ድሆችን በመርደት ያሳልፍ ነበር። ብዙ ሳይቆይ የፍትህ ባላባት በመባል ታወቀ። በሃያ ሰባት አመቱ ከአንድ ልዩ መልእክተኛ የባብን ፅሁፎች ተቀበለ። ባብ አዲስ የእግዚአብሔር ክስተት የሚከሰትበትና ለዓለም ሰላም አንድነትና ፍትህ የሚያመጣበት ለረዥም ዘመናት ሲጠበቅ የቆየው የአምላክ ቀን መድረሱን ያወጀው የአምላክ መልእክተኛ ነው። ወዲያውኑ በሃኦላህ የባብን መልእክት ተቀበለ፤ ከጠንካራ ተከታዮቹም አንዱ ሆነ። የፋርስ ሕዝብ መሪዎች በእኔነት ስሜቶቻቸው ታውረው የባብን ተከታዮች በአስቃቂ ጭካኔ ማሰቃየት ጀመሩ። ምንም እንኳን በሃኦላህ ከተከበረ ቤተሰብ መሆኑን ቢታወቅም አልማሩትም። ባብ ማንነቱን ካወጀ ከስምንት አመታት በጎላ ወይም መስዋዕት ከሆነ ከሁለት አመታት በጎላ በሃኦላህ ጥቁሩ ጉድጓድ በተባለ የምድር በታች እስር ቤት ተጣለ። በአንገቱ ዙሪያ አሸክመውት የነበረው የብረት ሰንሰለት በጣም ከባድ ስለነበር ጭንቅላቱን ቀና ማድረግ እንኳን አይችልም ነበር። በዚያም በሐይለኛ ስቃይ የተሞላ ወራትን አሳለፈ። ይሁንና ነፍሱ በአምላክ መንፈስ የተሞላውና ለዘመናት ሲጠበቅ ቀንበረው ታላቁ መምህር እንደሆነ የተገለጸለት በዚህ እስር ቤት ሳለ ነበር። ከዚህ ጨለማ ወህኒ ቤት የበሃኦላህ ፀሐይ ፈንጥቃ በፍጥረት ሁሉ ላይ አንፀባረቀች።

በጥቁሩ ጉድጓድ አራት ወራት ካሳለፈ በጎላ ንብረቱን ሁሉ ተገፎ ከነቤተሰቡ ለስደት ተዳረገ። በጣም ቀዝቃዛ በሆነው የክረምት ወራት በምዕራባዊው የፋርስ ተራራ በኩል በዚያን ጊዜ የአቶማን ግዛት ከተማ የአሁኗ ኢራቅ ዋና ከተማ ወደሆነችው ባግዳድ ተጓዘ። ወደዚያች በትእይታቸው ወደምትሞላው ከተማ በበረዶ የተሸፈነውን ምድር ለማቋረጥ ብዙ መቶ ማይሎችን ሲጓዙ የደረሰባቸውን መከራ ቃላት ሊገልጹት አይችሉም።

ብዙም ሳይቆዩ የበሃኦላህ ዝና በባግዳድና በአካባቢው ባሉ ሌሎች ከተሞች በመሰራጨቱ የተጋዘውን እስረኛ ምርቃት ለመቀበል ወደ እርሱ ቤት የሚመጡ ሰዎች ቁጥር እየጨመረ መጣ። በሃኦላህ በጣም ታዋቂ በመሆኑ ቅናት ያደረገባቸውም ጥቂት ሰዎች ነበሩ። ከእነዚህ መካከል በበሃኦላህ ፍቅራዊ ጥበቃ ስር ይኖር የነበረው ወንድሙ ሚርዛ ያሕያ ነበር። በጊዜው የባብ ተከታዮች ለሚርዛ ያሕያ ትልቅ ከበሬታ ያሳዩት ስለነበር በሃኦላህን የተቃወመው መሪያቸው ያደርጉኛል ብሎ በማሰብ ነበር። የእግዚአብሔር መልእክተኛን በመቃወም የእራሱን ውድቀት እንደሚያስከትል አላወቀ! የእግዚአብሔር ክስተት በተገለፀ ጊዜ ለእርሱ ታዛዥ በመሆን የሚኖሩ ብቻ እውነተኛ ትልቅነትን የማግኘት ተስፋ ይኖራቸዋል። የቅርብ ዘመዶቹ እንኳን እርሱ ከሌሎች ሰዎች የተለየና ማንም የማይጋራው ደረጃ እንዳለው መርሳት የለባቸውም።

ሚርዛ ያሕያ ሴራ ተከታዮች ዘንድ መከፋፈልን በመምጣቱ በሃኦላህ በጣም አዘነ። አንድ ለሊትም ለማንም ሳይናገር ቤቱን ትቶ ወደኩርዲስታን ተራሮች ሄደ። በዚያም ከማንም ሳይገናኝ የፀሎትና የሱባዔ ሕይወት አሳለፈ። ማንም ከየት እንደመጣና ማን ተብሎ እንደሚጠራ አያውቅም ነበር። ይሁንና ቀስ በቀስ የአካባቢው ሰዎች በአምላክ የተቸረ እውቀት ስላለው አንድ ታላቅና “ስም የለሽ” ጻድቅ ሰው ማውራት ጀመሩ። የዚህ ቅዱስ ሰው ዜና የበሃኦላህ ትልቁ ልጅ አብዶል በሃ ዘንድ ሲደርስ የተወዳጁን አባቱን ምልክቶች ወዲያው አወቀ። ከልዩ መልእክተኞችም ጋር ወደ ባግዳድ እንዲመለስ በሃኦላህን የሚለምኑ ደብዳቤዎች ተላኩ። ይህንን ልመና በመቀበሉ ለሁለት አመታት የቆየው አሳዛኝ መለያየት አበቃ።

በሃኦላህ ተገልሎ በቆየባቸው ጊዜያት የባቢ ሕብረተሰብ ሁኔታ በፍጥነት አሸቆልቁሎ ነበር። በሃኦላህም የተሰቃዩትንና ግራ የተጋቡትን የባብ ተከታዮች በአዲስ መንፈስ መሙላት ጀመረ። ምንም እንኳን ትልቁ ደረጃውን ያላወጀ ቢሆንም የቃላቱ ኃይልና ጥበብ ብዛት ያላቸው ባቢዎችን ታማኝነትና በተለያዩ የሕይወት ጎዳና ላይ የተሰማሩ ሰዎችን አድናቆት አተረፈ። ይሁንና አክራሪ የእስልምና ቀሳውስትና ቀናተኛ ወንድሙ ሚርዛ ያሕያ እንደዚያ ብዛት ባላቸው ነፍሶች ላይ የሚያሳድረውን የመለወጥ ውጤት በዝምታ መመልከት አልቻሉም። ስለዚህም በተደጋጋሚ ለባለሥልጣናት በሃኦላህን ከሰሱ። በመጨረሻም የፋርስ መንግስት ከአንዳንድ የኦቶማን ግዛት ባለሥልጣናት ጋር በማበር ከትውልድ ሐገሩ ይበልጥ እንዲርቅ ቁስጥንጥን ወደተባለች ከተማ አጋዙት።

ለባግዳድ ሕዝብ ሚያዝያ ወር 1863 ዓ.ም የትልቅ ሐዘን ወር ነበር። ከጊዜ ወደጊዜ እያፈቀሩት የመጡት ወዳጃቸው ከተማቸውን ለቅቆ ወደማያውቁት ቦታ ሊሄድ ሆነ። ከተማዋን ከመልቀቁ ጥቂት ቀናት በፊት ከባግዳድ ወጣ ብሎ በምትገኝ መናፈሻ ድንኳን ጥሎ ሊሰናበቱት የመጡትን ብዛት ያላቸው ሰዎች ለእስራ ሁለት ቀናት ተቀበለ። የባብ የከታዮች ወደዚያ መናፈሻ የሚሄዱበት በከፍተኛ ሐዘን ነበር። ጥቂቶቹ በቀጣዩ ግዜት አብረውት ይሄዳሉ። አብዛኞቹ ግን እዚያው ስለሚቀሩ ከዚያ በኋላ እንደፈለጉ አያገኙትም። ይሁንና ይህ ጊዜ የሐዘን እንዲሆን አምላክ አልፈቀደም። የበረከቱ በር በሰፊው ተከፈተ። በሃኦላህም ባብ እርሱ እግዚአብሔር የሚከስተው እያለ የተነበየለት እርሱ እንደሆነ በዙሪያው ለነበሩት አወጀ። ሐዘን ወሰን በሌለው ደስታ ተተካ። ልቦች ተነቃቁ ነፍሶችም በእርሱ ፍቅር እሳት ተለኮሱ። ከሚያዝያ 13 እስከ 21 ያሉት አስራ ሁለት ቀናት በሁሉም አካባቢ ባሉ ባሃኦዎች ዘንድ በሃኦላህ ለመጪያቸው ምእተዓመታት ይከበራሉ።

ቁስጥንጥን ያዩ ኦቶማን ግዛት ዋና ከተማ ነበረች። የበሃኦላህ ጥበብና ግርማ እዚያም ቢሆን ብዙ ሰዎችን መሳብ ጀመረ። በቁስጥንጥን መቆየት የለበትም ሲሉ አክራሪዎቹ የእስልምና ቀሳውስት አገረመረሙ። ባለስልጣናቱን ካሳመኑት በኋላ አድርጎኛልሎስ ወደበትባል ከተማ እንደገና አጋዙት። በአድርጎኛልሎስም የጭቆና አሰራራቸውን ትተው ለሕዝቦቻቸው እድገት እራሳቸውን እንዲሰጡ ጥሪ በማድረግ ለዓለም ነገሥታትና የሃይማኖት መሪዎች ጽላቶችን ገለጹ። በዚህ በኋላም ጠላቶቹ እጅግ በጣም ጭካኔ የተሞላው ቅጣት አውጠነጠኑ። በዚያን ጊዜ በኦቶማን ግዛት ውስጥ ካሉት ሁሉ እጅግ አስከፊ ወደነበረው የአቆር የእስር ከተማ ከነቤተሰቡ እናገዘው ሲሉ አሰቡ። የእስር ከተማውን አስከፊ ሁኔታ መቋቋም ስለማይችል እዚያው ይሞታል ሲሉ አሴሩ። አምላክ እራሱ የለከሰውን ማንም ሊያጠፋ እንደማይችል እነዚህ ጠባብ አስተሳሰብ ያላቸው ሰዎች አሳሰሉም።

በሃኦላህ በአቆር የደረሰበት ችግር ብዙ ከመሆኑ የተነሳ ለመግለጽ ያዳግታል። በመጀመሪያ በአንዲት ጠባብ ክፍል ወስጥ ብቻውን ታሰረ። ልጆቹ እንኳን እንዲያዩት አልተፈቀደላቸውም

ነበር። ምንም አይነት ምቹት ሳያገኝ ቀንና ለሊት በጠላቶቹ ተከበበ። ይሁንና የእስሩ ሁኔታ ቀስ በቀስ እየተለወጠ መጣ። የአቆር ነዋሪዎችና መንግሥት ወደ ከተማቸው የተጋዙት ጥቂት ባሃኢዎች ወንጀል የሌለባቸው መሆናቸውን እያመነበት ሄዱ። ምንም እንኳን አብዛኛው ሕዝብ የበሃኦላህን ትልቅ ደረጃ ባያውቁም አሁንም ብዙ ሰዎች በእርሱ ጥበብና ፍቅር መሳብ ጀመሩ። ከጥቂት አመታትም በኋላ የእስር ከተማው በሮች ለበሃኦላህና ለተከታዮቹ ክፍት ሆኑ። በመጨረሻም የተሻለ ምቹት ባለው ባሕጂ በሚባል ቤት እንዲኖር ተፈቀደለት። በዚያም በከፍተኛ ክብርና ግርማ እየኖረ ሳለ በግንቦት ወር 1892 ዓ.ም ከዚህ ዓለም ተለየ።

በሃኦላህ የዓለም አቀፍ ሰላምና ወንድማማችነትን ሰንደቅ አንስቷል። የእግዚአብሔርን ቃል ከስቷል። ምንም እንኳን ጠላቶቹ ሐይላቸውን አስተባብረው ቢነሱበትም በቴህራን በሰንሰለት ታሰሮ በነበረበት ወቅት አምላክ ቃል እንደገባለት በጠላቶቹ ላይ ድልን አግኝቷል። በሕይወት ዘመኑ የእርሱ መልእክት የብዙ ሺህ ሰዎችን ልቦች ያነቃቃ ሲሆን ብዙዎች በእርሱ መንገድ ሕይወታቸውን ሰጥተዋል። ዛሬም የእርሱ ትምህርት በዓለም ዙሪያ መሰራጨቱን እንደቀጠለ ነው። የሰውን ዘር በአንድ ዓለም አቀፍ እምነት፣ አንድ የጋራ ሐይማኖት አንድ ማድረግ የሆነውን የመጨረሻ ግቡን ሳይቀዳጅ ምንም ሊያስቀረው አይችልም።

መልመጃ

1. ከላይ የተጠው የበሃኦላህ ታሪክ ረዥም ሆኖብዎ ይሆናል። ወደቀጣዮቹ መልመጃዎች ከማለፍዎ በፊት በቡድን በመሆን ምንባቡን አንቀጽ በአንቀጽ በተደጋጋሚ ያንብቡት ይዘቱን በደንብ እስከሚረዱት ድረስ እርስ በእርስ ጥያቄ እየተጠያየቃችሁ አጠኑት። ከዚያም ምንባቡን ሳይመለከቱ በራስዎ ቃላት ታሪኩን ይናገሩ።

2. በበሃኢ ሕይወትዎ የበሃኦላህን ታሪክ አንዳንድ ጊዜ አሳጥረው በሌላ ጊዜ ደግሞ በዝርዝር ለብዙ ሰዎች ይናገራሉ። ለዚህም የበሃኦላህን ሕይወት ዋና ክንውኖች በአእምሮዎ መቅረጽ እጅግ ይረዳዎታል። ከዚህ በታች በተሰጠው ባዶ ቦታ የሚያዘጋጁት ዝርዝር መነሻ ነው። ስለእምነቱ ታሪክ ያለዎ እውቀት እየጨመረ ሲሄድ ተጨማሪ ክንውኖችን በማካተት ዝርዝርዎን ያዳብሩታል። _____

3. ኪዳን ወይም የበሃኦላህ ሕይወት በመሰሉ ጭብጦች ላይ ከአዲስ አማኞች ጋር ሲወያዩ እያንደንዱን ዝርዝር ነጥብ አድማጭዎ እንዲያስታውሱ መጠበቅ የለብዎትም። ይሁንና ባለፈው ምእራፍ እንደተጠቀሰው ጭብጡን ለመረዳት እጅግ አስፈላጊና በውይይትዎ ጊዜ አጽንኦት ሰጥተው ሊናገሩ የሚገቡ አንዳንድ ነጥቦች አሉ። ከላይ በተሰጠው የበሃኦላህ ሕይወት ምንባብ ውስጥ የተካተቱና እጅግ አስፈላጊ የሆኑ ናቸው ብለው የሚያምኑባቸውን ሐሳቦች ከዚህ በታች ባለው ክፍታ ቦታ ይዘርዝሩ። ይረዳዎ ዘንድ አንድ ምሳሌ ተሰጥቶታል።

ምሳሌ:- በሃኦላህ ታላቅ መከራ ተቀብሏል

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____

4. በሃላላህ ለሰው ልጅ ባለው ፍቅር ሲል ብዙ መከራ መቀበሉን እንደ ባሃኢነታችን ሁላችንም ልናስታውሰውና ልናሰላስልበት የሚገባ ጉዳይ ነው። ነገር ግን ስለዚህ መከራ በምንናገርበት ወቅት አቅመ ቢስ የጠላቶቹ ሰለባ እንደሆነ አድርገን ማቅረብ የለብንም። የስደትና የእስራትን ጎዳና የመረጠው በገዛ ፍቃዱ ነው። የሰው ልጅ ነፃ ይሆን ዘንድ በሰንሰለት መታሰርን ተቀበለ። የሕይወት ታሪኩ ምንም እንኳን በመከራ የተሞላ ቢሆንም በመሰረቱ የድል ታሪክ ነው። ስለበሃላላህ ሕይወት እስከአሁን ባለዎ እውቀት ላይ በመመርኮዝና በአስጠኚው እርዳታ በበሃላላህ ላይ ስለደረሱት መከራዎችና ስለ ተቀደጃቸው ድሎች አጭር ንግግር አዘጋጅተው ያቅርቡ።

ራስን ዝቅ አድርጎ መመልከት አዲስ አማኞችን በማጥለቅ ለሚያበረክቱት ግልጋሎት ከሚያስፈልጉ ባህሪያት አንዱ ነው። በአምላክ ፊት ራስን ዝቅ ማድረግ ራስን ዝቅ አድርጎ የመመልከት ሁሉ መሰረት ነው። ከዚህም በፍጥረቱ ፊት ራስን ዝቅ ማድረግ ይመስላል። ከሁሉም በላይ ስለአምላክና ስለክስተቶቹ በምንናገርበት ጊዜ የዝቅተኝነት አመለካከት በጣም አስፈላጊ ይሆናል። ከዚህ በታች በተሰጠው ጥቅስ ላይ በሚገባ ካሰላሰሉ በኋላ በቃልዎ ለመያዝ የተቻለዎትን ጥረት ያድርጉ።

“እነዚያ የእግዚአብሔር ተወደጆች የሆኑት፤ በማንኛውም ቦታ ሲሰበሰቡና ከማንኛውም ሰው ጋር ሲገናኙ ስለእግዚአብሔር ባላቸው ስሜት፤ የእርሱን ምስጋናና ወዳሴ በማያቀርቡበትም ሁኔታ ምክንያት፤ ከእግሮቻቸው በታች የሚገኘው አባራ እያንዳንዱ ከፍተኛ ትሕትናና ታዛዥነት ማሳየት አለባቸው። እነዚህ ቅዱሳን ነፍሶች ከሰዎች ጋር የሚያደርጉት ንግግር በሚያስተላልፈው ስሜት ምክንያት፤ እነዚህ የአባራ አቶሞች በጥልቅ ስሜት እንዲነኩ እንዲያደርግ በከፍተኛ ኃይል የተመላ መሆን አለበት። በላይዎ የሚራመዱባት ምድር፡- “እኔ ከእናንተ የተሻልኩ ነኝ፤ ምክንያቱም ገበሬው የሚጭንብኝን ሽክም ለመሸክም እንዴት ትዕግስተኛ እንደሆንኩ ተመልከቱ። እርሱ የፀጋ ሁሉ ምንጭ የሆነው አደራ የጣሉብኝን ቡራኬዎች ለሕያዎን ሁሉ ያለማቋረጥ የማካፍለው መሣሪያ እኔ ነኝ። የተሰጠኝ ክብርና የማይቆጠር ሀብት ሁሉ እያለኝ፤ የትሕትናዬን ጥልቀት አስተውሎ፤ በምን ዓይነት ፍጹም የሆነ ተገዥነት ራሴን በሰዎች እግሮች ሥር ለመርገጥ እንደፈቀድኩ ተመልከቱ... “የሚሉትን ቃላት እንድትናገራቸው እንዳይፈቀድላት ራሳቸውን ከፍተኛ በሆነ ሥነምግባር መምራት አለባቸው...”

ምዕራፍ 4

ኤደን ስለበሃላላህ ሕይወት ያቀረበችው ንግግር ከጠበቁት በላይ ግሩም ነበር። ንግግሩ ጣፋጭና በእርግጠኝነት የተሞላ ነበር። አቶ ከበደና ባለቤታቸው በኤደን ንግግር መነካታቸው አስታውቆባቸዋል። የጋበዘቻቸው ሁለት ጓደኞቿ ሲስቁ የነበረ ቢሆንም ስለአምነቱ የማወቅ ፍላጎት አድርገዋል። እርሶዎም ወደ አቶ ከበደ ቤተሰብ ያደረጓቸው ሁለት ጉብኝቶች ባሳየው ፍሬ በመበረታታትም በዚህ ስልት አዲስ አማኞችን ማጥለቅን ለመቀጠል ተነሳስተዋል። እነዚህ አጭርና አስደሳች ውይይቶች እንዴት መቀጠል አለባቸው? አቶ ከበደና ወ/ሮ ደመቀች ጠንካራ አማኞችና የባሃኢው ማህበረሰብ ንቁ ተሳታፊዎች ለመሆን ከሚያስችሏቸው የጥልቀት ትምህርት

ጭብጦች መካከል ጥቂቶቹ እነማን ናቸው? ይህ ጥያቄ ለቡዙ ቀናት አእምሮዎ ውስጥ ሲመላለስ ቆይቷል። በአንድ በኩል ማንፈሳዊ ሕይወታቸው በጽኑ መሰረት ላይ እንዲቆም ይረዳቸው ዘንድ ስለ ጸሎት፣ የነፍስ ሕይወት፣ የመስዋዕትነት እውነተኛ ትርጉምን በመሰሉ ርዕሶች ላይ ውይይት ማድረግ ይፈልጋሉ። በሌላ በኩል ደግሞ አዳዲስ አማኞች ከባላኢ ማህበረሰቡ ጋር በሚገባ ተቀላቅለው በእንቅስቃሴዎች ንቁ ተሳታፊ እንዲሆኑ መርዳት በጣም አስፈላጊ እንደሆነ ያውቃሉ። ለነገሩ ወደ አቶ ከበደ ቤት የሚያደርጉት ቋሚ ጉብኝት በእርስዎ ላይ ጥገኛ ስለሚያደርጋቸው ለዘላለም አይቀጥልም። በተጨማሪም በራሳቸው ጥረት እምነቱን የሚያገለግሉ ባላኢዎች እንዳይሆኑም ሊያደርጋቸው ይችላል። “ያም ሆነ ይህ ለአሁን የሚገባውን በጊዜው መፈፀም ያስፈልጋል” ሲሉ ለራስዎ ነገሩ። አሁን ማሰብ ያለብኝ በሁሉት ቀናት በኋላ በማደርገው ጉብኝት የሚኖረኝ ውይይት በምን ጭብጥ ላይ በሆነ እንደሚገባው ነው።

በአእምሮዎ ለተነሳው ውዝግብ ባልጠበቁት መንገድ መልስ አገኙ። አንድ ምሽት በተካፈሉት የባላኢ ስብሰባ በአማኞቹ መካከል ከፍተኛ አለመስማማት እንዳለ አስተዋሉ። ጥቁር ደመና አካባቢውን የሸፈነው ይመስል ነበር። የደስታ ነፃብራቅ ጠፍቷል። ምክንያቱ ግልጽ ነበር። የእምነቱ ከፍተኛ ጠላት የሆነው መከፋፈል ሾልኮ ወደ ማህበረሰቡ ገብቷል። “በባላኢ ማህበረሰብ ሊኖር ስለሚገባው ፍቅርና አንድነት” አሉ ለራስዎ “ይህ የሚቀጥለው ጉብኝቱ የውይይት ጭብጥ ይሆናል።”

ስለ መከፋፈል አስከፊነት ለአቶ ከበደና ለባለቤታቸው ለመንገር በጣም ከመንገትዎ የተነሳ የጨዋነት ገደብ ሊያልፉ ምንም አልቀረም። ከአጭር ሰላምታ በኋላ “ለበሃኦላህ እምነት ጉዳት ከሚያደርሱ ነገሮች ዋነኛው ምን እንደሆነ ታውቃላችሁ?” ሲሉ በድንገት ጠየቁቸው። ጥያቄዎን ያቀረቡበት መንገድ አቶ ከበደና ባለቤታቸውን አላስደሰታቸውም። ሆኖም ባዳባራችሁት ቀረቤታ ምክንያት ለእርስዎ በቂ ፍቅር ስላላቸው አልተናደዱብዎትም። “ትንሽ መረበሽ ይታይብሃል። “አሉ ወ/ሮ ደመቀች በፈገግታ። “በእርግጥ ጥያቄህ መሰረታዊ ሲሆን መልስም ለመስጠት የምንችል ይመስለኛል። ይህንን እምነት የተቀበልነው በሃኦላህ የሰውን ዘር አንድ ለማድረግ እንደመጣ በመረዳታችን ነው። ስለዚህ በባላኢዎች መካከል ሊኖር ከሚችል መከፋፈል በላይ እምነቱን ሊጎዳ የሚችል ነገር የለም።”

በቅንነትና ፍቅር የተሞላው የወ/ሮ ደመቀች አነጋገር ወደቀድሞው እርጋታዎ መለሰዎ። “ጥያቄዬን በመሰንዘሬ ይቅርታ አድርጉልኝ” አሉ ድምጽዎን ዝቅ አድርገው። “አንድነትን አስመልክቶ ብዛት ያላቸው ጥቅሶችን ይገጩ መጥቻለሁ። አብረን ለማጥናት ይመቻችኋልን?” በዚህ አኳኋን በጣም አስፈላጊ በሆነው በዚህ ጭብጥ ላይ ውይይት ማድረግ ጀመራችሁ። ከዚህ በታች በወይይታችሁ ልታካትቷቸው የምትችሏቸው ነጥቦች ተዘርዝረዋል።

- አንድ የባላኢ ማህበረሰብ እውነተኛ አንድነት እንዲኖረው ከፀብና ከጭቅጭቅ መራቅ አለበት። በሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል እንደ አለመግባባትና እንደ ግጭት እንደ ውዝግብ እንደመቃቃርና እንደመጨካከን ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም። በአምላክ ኃይልና በእርሱ ሉዓላዊ እርዳታ ሽሹአቸው በእርሱም፣ በአዋሐጁ፣ በሁሉን አዋቂው፣ በፍጹም ጠቢቡ ስም የሰዎችን ልቦች ለማስተሳሰር ተጣጣሩ።”¹³

- በባላኢ ማህበረሰብ ውስጥ የሚገኙ አማኞችን ሁሉ መውደድ አለብን። ፍቅራችን ደግሞ ለእግዚአብሔር ፍቅር ስንል ብቻ መሆን አለበት።

አብዶል በሃ እንዲህ ይላል፡-

“ፍጹም የሆነ አንድነት ይኑራችሁ። አንዱ በሌላው ፈጽሞ አይቆጣ... ፍጡሮችን ለእነርሱ ብላችሁ ሳይሆን ለእግዚአብሔር ስትሉ አፍቅሩ። ለእግዚአብሔር ብላችሁ የምታፈቅሩአቸው ከሆናችሁ ልትቆጡ ወይም ትዕግሥት ልታጡ ከቶ አትችሉም። ሰው ፍጹም አይደለም። በእያንዳንዱ ሰው ላይ ጉድለቶች አሉ ስለዚህ ሰዎቹን ራሳቸውን ከተመለከታችሁ ሁልጊዜ ደስታ ያጣችሁ ትሆናላችሁ። ነገር ግን ወደ እግዚአብሔር ከተመለከታችሁ ታፈቅሩአቸዋላችሁ

እንዲሁም ደጎች ትሆኑላቸዋለችሁ ምክንያቱም የእግዚአብሔር ዓለም ፍጹም የሆነና የተሟላ የምህረት ዓለም ነውና።”

- እርስ በእርሳችን እየተዋደድን እንኳን በመካከላችን አለመስማማት ቢፈጠር የሚከተለውን የአብደል በሃ ምክር ማስታወስ ይገባናል፡፡

“እያንዳንዳችሁ የልባችሁ ሃሳቦች ሁሉ በፍቅርና በአንድነት ላይ እንዲያተኩሩ እንድታደርጉ እጠይቃችኋለሁ። የጦርነት ሃሳብ ሲመጣባችሁ ይበልጥ ጠንካራ በሆነው የሰላም ሃሳብ ተቃወሙት። የጥላቻ ሃሳብ ይበልጥ ኃይል በተመላው የፍቅር ሃሳብ መደምሰስ አለበት። የጦርነት ሃሳቦች በስምምነት፣ በደህንነት፣ በእረፍትና በእርካታ ሁሉ ላይ ጥፋትን ያመጣሉ። የፍቅር ሃሳቦች ወንድማማችነትን፣ ሰላምን፣ ወዳጅነትንና ደስታን ለማጠናከር ጠቃሚዎች ናቸው።”¹⁵

- አለመስማማታችን ለማስወገድ ብዙ ብናደርግም ስሜታችን አሸንፎን ወደፀብ እያመራን ከተገኘን በእነዚህ የደካማነት ጊዜያት እነዚህ የበሃኦላህ ቃላት ሊረዱን ይችላሉ።

“በመካከላችሁ ማንኛውም ልዩነት ቢነሳ ከፊታችሁ እንደቆምኩ ተመልከቱኝ ለእኔም ስም ብላችሁ ለግልጹና ለአንጻባራቂው እምነቴም ላላችሁ ፍቅር ምልክት ይሆን ዘንድ የእርስ በርሳችሁን ስህተቶች አትመልከቱ።”¹⁶

- የሌሎችን ስህተት አለመመልከት፣ መልካም ባህሪያቸው ላይ ማተኮርና ከሐሜት ሙሉ በሙሉ መገለልን የመሰሉ መንፈሳዊ ስነምግባሮች መከፋፈልን የሚያስወግዱ ውጤታማ እርምጃዎች ናቸው። የምንወዳቸውን ሰዎች ስህተት ያለመመልከት አዝማሚያ እንዳለንና እነርሱንም ኃጢአትን በሚሸፍን ዓይን የመመልከት ችግር እንደሌለብን ማስታወስ አለብን። አብደል በሃ እንዲህ ይላል፡-

“ጉድለት ያለበት ዓይን ጉድለቶችን ያያል። ስህተቶችን የሚሸፍን ዓይን ወደነፍሶች ፈጣሪ ይመለከታል። እርሱ ፈጠራቸው፣ ያሰለጥናቸዋል፣ የሚያስፈልጋቸውንም ያድላቸዋል፣ ችሎታን፣ ሕይወትን፣ የማየትንና የመስማትን ሃይል ይሰጣቸዋል ስለዚህም የታላቅነቱ መልክቶች ናቸው። ሁሉንም ሰው ማፍቀርና ለሁሉም ደግ መሆን ድሆችን ማንከባከብ ደካማውን መጠበቅ ለታመሙት ፈውስ መሻት፣ እውቀተ ቢሶችን ማስተማርና ማሰልጠን አለባችሁ።

በሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“የዙፋኔ ጓደኛ ሆይ! እርኩስ ነገር አትስማ እርኩስ ነገርም አትመልከት እራስህን አታዋርድ እንዲሁም አትዘን አታልቅስ። እርኩስ ነገር አትናገር፤ በአንተም ላይ ሲነገር እንዳትሰማ የሌሎችን ስህተት አታሉላ። የራስህ አይሎ እንዳይታይብህ የማንንም ውርደት አትመኝ፤ የራስህ አራዳነት እንዳይገለጽብህ። እንግዲህ በነጻነትና በዕርካታ ይህንን ሚቶ አካል ጥለህ ወደ ረቂቅ ነገት ተመልሰህ በማይጠፋው መንግሥት ለዘላለም ትኖር ዘንድ፤ ከቅጽበት ከሚያልፍ ጊዜ ያነሱትን የሕይወትህን ቀኖች በአእምሮ እንከን አልባ በልብህ የልጎደፍህ፣ በሃሳብህ ንጹህ፣ በተፈጥሮህም የተቀደስክ ሆነህ ኑር።”¹⁸

- በእርግጥ አንድነት የግጭትና የጭቅጭቅ አለመኖር ብቻ አይደለም። ፍቅርም የሚገለጸው በቃላት ብቻ አይደለም። በባሃኢ ማህበረሰባችን እውነተኛ ፍቅር አለ ብለን ልንመካ የምንችለው አንዱ ለሌላው ያለው ፍቅር በግልጋሎት ሲተረጎምና እንቅስቃሴዎቻችን በመተባበርና እርስ በእርስ በመረዳዳት መንፈስ ሲታቀፉ ነው።

አብደል በሃ እንዲህ ይላል፡-

“አንዳንድ ፍጡራን በገለልተኝነት ለብቻቸው ሊኖሩ ይችላሉ። ለምሳሌ ዛፍ ያለ ሌሎች ዛፎች እርዳታና ትብብር ሊኖር ይችላል። አንዳንድ እንስሳት በገለልተኝነት ከመሰሎቻቸው ርቀው የተናጠል ኑሮን ይኖራሉ። ይህ ግን ለሰው አይቻልም። በሕይወቱና በኑሮው ትብብርና ማንበራዊ ንግኙነት ፍጹም አስፈላጊዎች ናቸው። በመቀራረብና በግንኙነት አማካይነት የግልና የጋራ ደስታና ዕድገት እናገኛለን።”¹⁹

- ፍሬያማ የሆነ የማህበረሰብ ምክክር ማድረግ እጅግ ወሳኝ ነው። በምክክር አማካኝነት ስለአንድ ጉዳይ የሚኖረን የተለያዩ አመለካከቶች ይጠቃለሉና በጋራ እንቅስቃሴዎቻችን ልንወስደው የሚገባንን ከሁሉም የተሻለ አቅጣጫ እናገኛለን ልንወስደው የሚገባንን ከሁሉም የተሻለ አቅጣጫ እናገኛለን። በምክክር አማካኝነት ካለን ደግሞ ለማህበረሰባችን እድገት የሚበጁ እቅዶችን እናወጣለን።

አብደል በሃ ለመመካከር ለሚነሱ እንዲህ ይላል፡-

“በሚሰበሰቡበት ጊዜ ፊታቸውን ወደ ላይኛው መንግስት ማዞርና ከክብር ግዛት እርዳታ መጠየቅ አለባቸው። ከዚያም በኋላ በከፍተኛ ታማኝነት፣ አክብሮት፣ ክብር፣ ጥንቃቄና ሚዛናዊነት ሃሳቦቻቸውን መግለጽ መጀመር አለባቸው። ሃሳብ ግትርነትና የራስ ሃሳብ ተቀባይነት እንዲያገኝ መጎትጎት በመጨረሻ ወደ ሃሳብ መለያየትና ወደንትርክ ስለሚመራና እውነት ተደብቆ እንዲቀር ስለሚያደርግ የራሳቸው ሃሳብ ብቻ ይሰማ ማለት ሳይሆን፣ በሁሉም ጉዳይ እውነቱን መፈለግ አለባቸው። የተከበሩት አባላት በመሉ ነፃነት የየግል ሃሳቦቻቸውን መግለጽ አለባቸው። እንዲሁም ማንም ሰው የሌሎችን ሃሳብ ማቃለል በምንም ዓይነት አይፈቀድም፣ ይልቁንም ሚዛናዊ በሆነ አነናገር፣ እውነቱን መግለጽ አለበት። የሃሳብ ልዩነት ቢፈጠርም የድምጽ ብልጫ ያገኘው ሃሳብ መጽናት አለበት ሁሉም ለብዙኃኑ ድምጽ መታዘዝና መገዛት አለባቸው።”³⁰

- የሐሳብ አንድነት ወደ ተግባር አንድነት ካልተለወጠ የተሟላ አይሆንም። የተግባር አንድነት ሲባል ሁሉም ሰው አንድ አይነት ስራ ይሰራል ማለት አይደለም። በአንጻሩ አንድ ማህበረሰብ የተግባር አንድነት እቅድ ሲነድፍ የእያንዳንዱን ግለሰብን ልዩ ስጦታ ወይም ችሎታ መሰሉ በመሉ ይጠቀማል። በዚህም ሐይላችን ይበዛል። ትንሹን የባሃኢ ማህበረሰብ ትልቅና ሐያል የሆኑ የዓለም ድርጅቶች እንኳን ሊያገኙ ያልቻሉትን ውጤት ይቀዳጃል።

አብደል በሃ እንዲህ ይላል፡-

“ለሰው ዘር ከሁሉም በላይ የሚያስፈልገው ትብብርና መደጋገፍ ነው። በሁሉም የሰው እንቅስቃሴዎች ደረጃ የወንድማማችነትና የንብረት ትስስር እየጠነከረ በሄደ ቁጥር የገንቢነትና የስራ ውጤት መጠንም ይበልጥ ከፍ እያለ ይሄዳል።”²¹

መልመጃዎች

1. በቡድን ተከፍለው ከላይ የተሰጡትን ሐሳቦች ነጥብ በነጥብ በጥንቃቄ ካነበቡ በኋላ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ያጠናቁ። ይህም በጥቅሶቹ ትርጉም ላይ የበለጠ እንዲያሳልሱ ይረዳዎታል።

ሀ. የሚከተሉትን አረፍተ ነገሮች አሟሉ።

- በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል እንደ አለመግባባትና እንደ _____ እና አንደ ግጭት፣ እንደ _____ ውዝግብ፣ እንደ መቃቃርና ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም።
- በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል አንደ አለመግባባትና እንደ _____ እንደ ውዝግብ፣ እንደ መቃቃርና እንደ መጨካከን ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም።
- በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል እንደ አለመግባባትና እንደ ግጭት እንደ ውዝግብ እንደ መቃቃርና እንደ መጨካከን ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል _____
- በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል እንደ አለመግባባትና እንደ ግጭት፣ እንደ ውዝግብ እንደ መቃቃርና _____ ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም።

- በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል አንድ አለመግባባትና እንደ ግጭት _____ እንደ መቃቃርና እንደ መጨካካን ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም።
- በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል እንደ አለመግባባትና እንደ ግጭት እንደውዝግብ _____ ና እንደ መጨካካን ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ እምነት ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም።
- በዚህ ቀን በእግዚአብሔር ተወዳጆች መካከል እንደ አለመግባባትና እንደ ግጭት እንደ ውዝግብ እንደ መቃቃርና እንደ መጨካካን ከመሳሰሉት የበለጠ በዚህ _____ ላይ ጉዳት ሊያደርስ የሚችል ምንም ነገር የለም።

ለ. በማህበረሰብዎ መከፋፈል እንዳይኖር ለማገዝ እርስዎ ሊያደርጉ የሚችሏቸውን ነገሮች ይዘርዝሩ። _____

ሐ. ሁል ጊዜ ሰዎችን ለማፍቀርና ለእነሱም ደግ ለመሆን ምን ማድረግ አለብን? _____

መ. በሁለተኛው ጥቅስ ውስጥ አብዶል በሃ ሲመክረን

- ፍጹም በሆነ _____ መኖር አለብን።
- _____ አንዱ ሌላውን ፈጽሞ _____
- ሁሉን ሰዎች ለእነርሱ ብለን ሳይሆን _____ ማፍቀር አለብን።
- _____ ብለን የምናፈቅራቸው ከሆነ _____
- ወይም _____ ልናጣ ከቶ አንችልም።
- ሰው _____ አይደለም
- ወደ _____ የምንመለከት ከሆንን ሰዎችን _____ እንዲሁም _____
- _____ እንሆንላቸዋለን።

ሠ. በሶስተኛው ጥቅስ ውስጥ አብዶል በሃ ሲመክረን

- እያንዳንዳችን የልባችንን ሃሳቦች ሁሉ በ _____ እና _____ እንዲያተኩሩ እንድናደርጋቸው ይነግረናል።
- የጦርነት ሃሳብ ሲመጣብን _____ እንድንቃወም ይነግረናል።
- የጥላቻ ሃሳብ _____ መደምሰስ እንደሚቻል ይነግረናል።
- የጦርነት ሃሳቦች _____ እና _____ ላይ ጥፋትን ያመጣሉ።

- የፍቅር ሃሳቦች _____

 ለማጠናከር ጠቃሚዎች ናቸው።

ረ. እርስዎና በሌሎች የማህበረሰቡ አባላት መካከል ልዩነት ሲፈጠር ሲመለከቱ ምን ማድረግ አለብዎ? _____

ሰ. ለማህበረሰብዎ አንድነት አስተዋጽኦ እንዲያደርጉ የሚያስችልዎት መንፈሳዊ ሥነ ምግባራትን ይዘርዝሩ _____

ሸ. ከዚህ በታች የተዘረዘሩት አድራጎቶች ከበሃኦላህ ትምህርቶች ጋር የሚስማሙ እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ ይወስኑ

- የሌሎችን ጉድለቶች መመልከት አዎን _____ አይደለም _____
- የሌሎችን ስህተት አለመመልከት አዎን _____ አይደለም _____
- ለአካባቢ መንፈሳዊ ጉባኤ የአንድን ሰው መጥፎ አድራጎት መንገር አዎን _____ አይደለም _____
- ስለሌላ ሰው ጉድለት ለባልንጀራ አስተያየት መስጠት አዎን _____ አይደለም _____
- ሌላን ሰው በማንቋሸሽ አጋኖ ወይም ታሪኩን አጣሞ መናገር አዎን _____ አይደለም _____
- ስለሌሎች ስህተት ማሰብ አዎን _____ አይደለም _____

ቀ. አንዳንድ ሰዎች ስህተት ሲሰሩ የምንነቅፈው ሌሎች ግን ያንኑ ስህተት ሲሰሩ የማንነቅፈው ለምንድን ነው? _____

በ. ሰዎች እርስ በእርስ በሚተማሙበት ሁኔታ አንድነትን ለመመስረት ይቻላል? _____
 ለምንስ አይቻልም? _____

ተ. ሆን ብሎ ስለሌላ ሰው ውሸት መናገር ትክክል እንዳልሆነ አያጠያይቅም። ነገር ግን አንድ ሰው በእርግጥም ስለፈጸማቸው ነገር ለሌላ ሰው የነቀፌታ አስተያየት መስጠት ክፋት አለው? _____

ቸ. ሐሜት በሐሜተኞች መንፈሳዊ እድገት ላይ የሚኖረው ተጽእኖ ምንድን ነው? _____

ጎ. በአሉባልታ በሐሜትና በነቀፌታ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው? _____

ነ. እነዚህን ልማዶች ከእኛ የምናስወግደው እንዴት ነው? _____

ኘ. አንድ ሰው ስለ ሌላ ሰው ስህተት ሊነግረን ቢጀምር ምን ማድረግ አለብን? _____

አ. አንድ ባሃኢ እንደ መዋሽት ወይም መስረቅን የመሰሉ መጥፎ ነገሮች ሲያደርግ ብንመለከትና ይህም ተግባር በሌሎች ሰዎች ላይ ጉዳት እያስከተለ መሆኑን ብናውቅ ዝም ማለት አለብን? ከሌላብን ምን ማድረግ ይኖርብናል? _____

ከ. ሐሜትና አሉባልታ በባሃኢ ማህበረሰብ ላይ የሚኖረው ውጤት ምንድን ነው? _____

ኸ. ስለሌሎች ሰዎች ስናወራ በአጠገባችን እንዳሉ አድርገን ብናወራ ምን ይሆናል? _____

ወ. በህፃናት ፊት ብናማ በእነርሱ ላይ የሚኖረው ውጤት ምንድን ነው? _____

ዐ. እርስ በእርሳችን የመተማማት አዝማሚያ ያለን ለምን ይመስልዎታል? _____

ዘ. ፍቅር በቃላት ብቻ አይገለጽም? ሌላ ምን ያስፈልጋል? _____

ዝ. ፍሬያማ የሆነ የማህበረሰብ እንቅስቃሴና ተግባር ለማራመድ እጅግ ወሳኝ ነገር ምድን ነው? _____

የ. ፍሬያማ የሆነ የማህበረሰብ እንቅስቃሴ እንዳይካሄድ ዋነኞቹ እንቅፋቶችን ይጥቀሱ? _____

Å. U_{ij}”” »eSM_i„, Y}cÖ”< Øpe LÃ nLf uS”<cÉ ¼T>Y}K<f” N[Ô< ÁTEK<::

- ለምክክር አንድ ላይ በምንሰበሰብበት ጊዜ ፊቶቻችንን ወደ _____ ማዞርና _____ እርዳታን መጠየቅ አለብን::
- ከዚያም በኋላ በከፍተኛ _____ እና _____ ሃሳቦቻችንን መግለጽ መጀመር አለብን::
- የራስ ሃሳብ ተቀባይነት እንዲያገኙ _____ በመጨረሻ ወደ _____ እንዲቀር ስለሚያደርግ _____ ማለት ሳይሆን _____ አለብን::
- በሙሉ ነፃነት _____ አለብን::
- እንዲሁም ማንኛውንም _____ ማቃለል የለብንም::
- የሃሳብ ልዩነት ቢፈጠርም _____ ያገኘ ው ሃሳብ መጽናት አለበት ሁላችንም _____ እና _____ አለብን::

2. የአንድ ማህበረሰብ አማኞች በመተባበር መንፈስ ሊያካሂዷቸው ከሚችሏቸው የባሃኢ እንቅስቃሴዎች ጥቂቶቹን ይዘርዝሩ:- _____

3. በባሃኢ ማኅበረሰብ ውስጥ ካሉዎት ባልንጀራዎችዎ መካከል አንዳንዶቹን ይዘርዝሩና ከእምነቱ ግልጋሎት መስክ እያንዳንዳቸውን እንዴት ሊረዱዎቸው እንደሚችሉ ያሰላስሉ:- _____

ምዕራፍ 5

በባሃኢ ማህበረሰብ ሊኖር ስለሚገባው አንድነት ከአቶ ከበደና ከባለቤታቸው ጋር ውይይት ሲያደርጉ የሚቀጥለው ጉብኝትም መወያያ ጭብጥ ምን መሆን እንዳለበት ግልጽ ይሆንልዎታል። ወ/ሮ ደመቀች በርዕሱ በተለይ በመመስጥ ባሃኢዎች በይበልጥ አንድነታቸው እየዳበረ እንዲሄድ በጋራ ተሰባስበው መጸለይና ቅዱሳን ፅሁፎችን ማንበብ ይገባቸዋል ሲሉ አስተያየታቸውን ሰንዘረዋል። አንድነት ሲባል አብሮ በደስታ ጊዜ ማሳለፍ ብቻ ሳይሆን በጋራ መሥራትና መገንባት ነው ሲሉ አቶ ከበደም ጨምረውበታል። “ይሁንና የማህበረሰብ እቅዶችን ለማስፈጸም ገንዘብ ያስፈልጋል” ካሉ በኋላ “ለምን ለእምነቱ ገንዘብ እንድናዋጣ ተጠይቀን እንደማናወቅ አይገባኝም። ሐብታሞች ነን ማለቴ አይደለም። ሆኖም ከዚህ በፊት ለቤተ ክርስቲያን መዋጮ እናደርግ ነበር። የመዋጮአችንን ማነስ ሳይመለከቱ ይቀበሉን ነበር።” በማለት ምሬት የተቀላቀለበት አስተያየት ሰጡ። በጉዳዩ ትንሽ በመደናገጥም “የአስራ ዘጠኝ ቀን በዓልና የባሃኢ መዋጮ” በተሰኘ ርዕስ ላይ አቶ ከበደና ከባለቤታቸው ጋር ውይይት ለማድረግ ለመዘጋጀት ውሳኔ ላይ ደረሱ። ኤደን ተጨማሪ ሁለት ሳምንታት ከአያቶቿ ጋር ለማሳለፍ ስለወሰነች በሚቀጥለው ጉብኝትም ጊዜ ስለመዋጮ ጥቂት ንግግር እንድታቀርብ ረዷት።

በቀጣዩ ጉብኝትም ቀን ውይይቱን ለመጀመር ሁላችንም ከተሰናዳችሁ በኋላ “ስብሰባን አስመልክቶ ወ/ሮ ደመቀች የተናገሩት በጣም አስፈላጊ ነው። የምትፈቅዱልኝ ከሆነ የባሃኢን ስብሰባዎች በተለይም የአስራ ዘጠነኛ ቀን በዓልን አስመልክቶ አንዳንድ ነጥቦችን ለመሰንዘር እወዳለሁ። አቶ ከበደ መዋጮን አስመልክተው ያቀረቡትን አስተያየት አስመልክቶ ኤደን አጭር ንግግር እንድታዘጋጅ ጠይቄያት ተዘጋጅታለች። ንግግሯን ካዳመጥን በኋላ በጉደዩ ላይ ውይይት እናደርጋለን።” ካሉ በኋላ የባሃኢ ስብሰባዎችን አስመልክቶ የተያያዙ ሐሳቦችን የያዙ ጥቅሶችን በመዘርዘር ተሳታፊዎቹ በቅጥሶቹ መልእክት ላይ እንዲወያዩ ረዷቸው። ከዚህ ቀጥሎ በውይይቱ ሊያካትቷቸው ከሚችሉ ሐሳቦች ጥቂቶቹ ቀርበዋል።

- በአንድ የባሃኢ ማህበረሰብ አማኞች ለተለያዩ ምክንያቶች እርስ በእርሳቸውም ሆነ ከሌሎችም ጋር በተደጋጋሚ ይገናኛሉ። ከእነዚህም ምክንያቶች መካከል መጸለይ፣ ጽሁፎችን ለማጥናት፣ እምነቱን ለማስተማር፣ በአላትን ለማክበር፣ በማህበረሰቡ ጉዳይ ላይ ለመመካከር፣ እቅዶችን ለማንደፍ፣ እቅዶቻቸውን ለማስፈጸምና ከተባበረ ተግባራቸው ምን እንደተማሩ ለማወቅና እንዴትስ ሊያሻሽሉ እንደሚገባ ለመምከር ጥቂቶቹ ናቸው። ከዚህም ሌላ ባሃኢዎች አብረው በፍቅርና አንድነት ጊዜን ለማሳለፍ ይገናኛሉ። ሁልጊዜ ማስታወስ የሚገባን ቁም ነገር የባሃኢ ስብሰባዎች መንፈሳዊ ይዘት እንዳላቸውና በዚህም ምክንያት በመንፈሳዊ ኃይል የተሞላ መሆናቸውን ነው።

በሃኦላህ እንዲህ ይላል:-

“በሐይወቴና በእምነቴ! የእግዚአብሔር ወዳጆች በሚገቡበት ከውስጡም ጌታን ሲያመሰግኑና ሲያወድሱ ጨኸታቸው ከሚሰማበት በማንኛውም መኖሪያ ቤት ዙሪያ፣ የእውነተኛ አማኞች ነፍሶችና የተመረጡ መላእክት ሁሉ ይዞራሉ።”²²

አብደል በሃ እንዲህ ይላል:-

“ለአንድነትና ለስምምነት የተዘጋጀ እያንዳንዱ ስብሰባ ባእድን ወደ ወዳጅ፣ ጠላትን ወደ ንደጅ ለመለወጥ አመቺ ይሆናል፤ አብደል በሃም በሙሉ ልቡ በዚህ ስብሰባ ላይ ይገኛል።”²³

- ምንም እንኳን የተሰባበሩዎቹ ቁጥር ትንሽ ቢሆንም እንዲህ አይነቱ መንፈሳዊ ስብሰባ የሚካሄድባቸው ቤቶች ሊገለጹ የማይችል በረከት ይስባሉ።

አብይል በሃ ለአንድ አማኝ እንዲህ በማለት ጽፏል።

“ቤትህን በየጊዜው ከመካከላቸው አንዳንዶቹ ፍጹም ክብር የተመላውን ጌታ በማወደስ ተግባር ላይ በሚሰማሩበት በባሃኢዎች ስብሰባ ለማሸብረቅ ሃሳብ እንዳለህ ሰምተናል... ይህን ብታደርግ ያ መድራዊ ቤት የመንግስተ ሰማይ ቤት ያም የድንጋይ ውቅር የመንፈስ ምክር ቤት እንደሚሆን እውቅ።”²⁴

- የባሃኢ ጽሁፎችን አማኞች በተሰበሰቡበት ማንበብ የትልቅ ደስታ ምንጭና ለእምነቱም እድገት አስፈላጊ ነው። በሃኦላህ ተከታዮቹን እንዲህ ሲል አዟል፡-

“ወዳጆች በማንኛውም አገር ቢሆኑ በስብሰባዎች በአንድ ላይ መገናኘት፣ በዚያም (ስብሰባ) በጥበብና በአንደበተ ርቱዕነት መናገር፣ የእግዚአብሔርንም ጥቅሶች ማንበብ አለባቸው፣ የፍቅርን እሳት የሚለኩሱትና እንዲንበላበል የሚያደርጉት የእግዚአብሔር ቃላት ናቸውና።”²⁵

አብይል በሃ ይህንን ጽፏል፡-

“ያቺ ከተማ በእውን ብርሃን እንድትብራ፣ ያም አገር በቅዱስ መንፈስ ኃይል እውነተኛ ነገት እንዲሆን፣ ስብሰባዎች በማድረግ የመንግሥተ ሰማይን ትምህርቶች አንብቡ አዘሙአቸውም፣ ምክንያቱም ይህ ዑደት ክብር የተመላው ጌታ ዑደት ስለሆነ፣ የሰው ዘርም ዓለም አንድነትና ኅብረት ጣፋጭ ዜማ ለምሥራቁም ለምዕራቡም ጆሮዎች መድረስ ይኖርብታል።”²⁶

- በባሃኢ ስብሰባዎች ወቅት የአማኞች ውይይት ሙሉ በሙሉ በመንፈሳዊ ጉዳዮችና በእምነቱ እድገት ላይ ማተኮር አለበት።

አብይል በሃ እንዲህ ብሏል፡-

“በዛሬው ጊዜ ሁላቸውም ስለሌላ ስለማንኛውም ነገር ማንሣትን መተው፣ እንዲሁም ሁሉንም ነገሮች መርሳት ይገባቸዋል... ሃሳቦቻቸውን ሁሉ፣ ቃሎቻቸውንም ሁሉ የእግዚአብሔርን ሃይማኖት በማስተማርና የእግዚአብሔርን እምነት በማስራጨት፣ ሁሉንም ራሳቸውን በእግዚአብሔር ባሕርያት ተለይተው የታወቁ እንዲሆኑ በማነቃቃት፣ የሰውን ዘር በማፍቀር፣ በሁሉም ነገሮች ንጽህና ቅዱስ በመሆን ፣ በመንበራዊም ሆነ በግል ሕይወታቸው ጉድፍ የሌለባቸው በመሆን ትክክለኞችና የተላቀቁ፣ የነደዱም፣ የተቀጣጠሉም በመሆኑ ላይ ያትኩሩ።

- ከባሃኢ ስብሰባዎች ሁሉ የአስራ ዘጠኝ ቀን በመባል የሚታወቀው አማኞች በአስራ ዘጠኝ ቀናት አንድ ጊዜ የማያደርጉት ስብሰባ ልዩ ቦታ አለው። የባሃኢ የቀን መቁጠሪያ አስራ ዘጠኝ ቀናት ያሏቸው አስራ ዘጠኝ ወራት አሉት። አማኞች ይህንን ወርሃዊ ስብሰባ እንዲያከብሩ በሃኦላህ እራሱ አዟቸዋል።

“የሚቀርበው ውሃ ብቻም እንኳ ቢሆን፣ በእውነቱ በየወሩ አንድ ጊዜ ግብዣ (የአስራ ዘጠኝ ቀን በዓል) እንድታደርጉ ታዛቸኋል ምክንያቱም በምድራዊውም በመንግሥተ ሰማያዊውም ሃብት (ሁሉ) አማካይነት ቢሆንም እንኳ እግዚአብሔር የሰዎችን ልቦች ለማስተሳሰር አቅዷልና።”²⁸

- የአስራ ዘጠኝ ቀን በዓል ሶስት ክፍሎች አሉት። የመጀመሪያው የፀሎትና የምንባብ ክፍለ ጊዜ ነው። በዚህ ጊዜ ፀሎቶች ይደረጋሉ። ከእምነቱ ቅዱሳን ጽሁፎች አንዳንድ ክፍሎች ይነበባሉ። ሁለተኛው የአስተዳደር ክፍለ ጊዜ ሲሆን አማኞች ሶስተኛው ደግሞ ማህበራዊ ክፍለ ጊዜ ሲሆን ከውሃ ጀምሮ አቅም በፈቀደ መጠን የሚገባበዙበትና እርስ በእርስ የሚቀላቀሉበት ክፍለ ጊዜ ነው።
- የአስራ ዘጠኝ ቀን በዓል የፀሎትና የምንባብ ክፍል ምን ያህል ጠቃሚ አንደሆነ ከሚከተሉት የአብይል በሃ ቃላት መረዳት ያቻላል።

“እናንተ የጥነታዊው ውበት ታማኝ አገልጋዮች ሆይ! በእያንዳንዱ ዑደትና የሃይማኖት ዘመን ግብዣ የተመረጠና የተወደደ ነበር፣ ለእግዚአብሔር አፍቃሪዎችም ገበታ መዘርጋት እንዲያስመሰግን ተግባር ሲቆጠር ነበር። በተለይም በዛሬው ጊዜ፣ ይህ (የአሥራ ዘጠነኛው ቀን

ግብዣ) እግዚአብሔርን ለማምለክና ለማወደስ ከሚደረጉት ስብሰባዎች መካከል እንደ አንዱ ስለሚቆጠር፡ በዚህ ከወደር በላይ በሆነው ግልጽ ዘመን፡ በዚህ ከዘመናት ሁሉ በላይ በረከት በተመላው ዘመን፡ ይህ እውነት ነው። እዚህ ቅዱሳን ጥቅሶች፡ መንግሥተ ሰማያዊዎች ቅኔዎችና ውዳሴዎች ይዘማሉ፡ ልብም ትቀሰቀሳላች ከራስዎም ተላቅቃ ትነጠቃላች።”²⁹

- በበዓሉ የአስተዳደር ክፍለ ጊዜ አማኞች የቅርብና የሩቅ የባሃኢ ማህበረሰቦች ስለሚያደርጉት እንቅስቃሴዎች ሪፖርቶችን ያዳምጣሉ፤ በማህበረሰባቸው ውስጥ ስላለ የእምነቱ ጉዳይና እድገት ይመካከራሉ፤ ከዓለም አቀፍ ቤተፍትህ ከሚመጣ እድገት ይመካከራሉ፤ ከዓለም አቀፍ ቤተፍትህ ከሚመጣ መመሪያ ጋር ይተዋወቃሉ፤ የአካባቢ መንፈሳዊ ጉባኤያቸው እንዲመክርበት፤ ካልሆነም ወደ ብሔራዊ መንፈሳዊ ጉባኤ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘም ወደ ዓለም አቀፍ ቤተ ፍትህ እንዲተላለፍ የሚፈልጓቸውን ሐሳቦች ያቀርባሉ። እያንዳንዱ አማኝ በዓለም አቀፍ የባሃኢ ማህበረሰብ ጉዳዮች ላይ የሚካፈለው በዚህ መንገድ ስለሆነ የአስራ ዘጠኝ ቀን በዓል ምክክሮች በጣም አስፈላጊ ናቸው።
- የበዓሉ የማህበራዊ ክፍለ ጊዜ የወዳጅነት፤ የመገባበዣና የፍቅር መለዋወጫ ጊዜ ነው። መዝሙር ይደመጣል፤ አነቃቂ ንግግሮች ይደረጋሉ፤ ሕፃናት ዝግጅቶች ያቀርባሉ፤ በአጭሩ ማህበረሰቡ ባለበት ባህል ክብሩን ሳይነካ ደስታን ሊያመጡ የሚችሉ ዝግጅቶች በጥንቃቄ ተመርጠው ይቀርባሉ።
- የአስራ ዘጠኝ ቀን በዓል የእምነቱ አስተዳደር ስርዓት ልዩ ገጽታ ነው። የማህበረሰቡን አምልኮአዊ፤ አስተዳደራዊና ማህበራዊ ሕይወትን ያዋህዳል። የበዓሉ ስኬታማነት የሚወሰነው እነዚህ ሶስት ክፍሎች ሚዛናቸውን ሲጠብቁ በመሆኑ ለሁሉም እኩል አትኩሮት ሊሰጣቸው ይገባል። በነሐሴ 1980 ዓለም አቀፍ ቤተ ፍትህ ለበሃኦላህ ተከታዮች በሙሉ በጻፈው መልእክት እንዲህ ብሏል፡-

“የበሃኦላህ የዓለም ሥርዓት ሁሉን የሰው ኅብረተሰብ ክፍሎች ያጠቃልላል፤ መንፈሳዊውን፤ አስተዳደራዊውንና ማኅበራዊውን የሕይወት ሂደቶች ያዋህዳል፤ በተለያዩ መንገዶች የሚገለጹትን የሰው አስተሳሰቦች ለአዲስ ስልጣኔ ግንባታ በሚጠቅሙበት አቅጣጫ ይመራቸዋል። አሥራ ዘጠነኛው ቀን በዓል እነዚህን ገጽታዎች ሁሉ የኅብረተሰቡ መሰረት በሆነው ደረጃ ያቅፋቸዋል። በመንደሮች፡ በአምባዎች፡ በከተሞች የሚሠሩ፡ ሁሉም የባሃ ሕዝብ አባላት አባል የሆነበት ተቋም ነው። አንድነትን ለማጎልበት፡ ዕድገትን ለማረጋገጥ፡ እና ሐሴትን ከፍ ከፍ ለማድረግ የታቀደ ነው።”³⁰

- ይህን ያህል ደረጃ ያለው በዓል በጥድፊያ መዘጋጀት የለበትም። እያንዳንዱ የበዓሉ ተካፋይ በፀሎትና በማሰላሰል በመታገዝ ራሱን ማዘጋጀት አለበት። በበዓሉ ጊዜ ፀሎት በማድረግም ሆነ የሚነበቡትን ቅዱሳን ጽሁፎች በማዳመጥ፡ ሪፖርት በማቅረብ፡ መመሪያዎችን በመቀበል፡ አስተያየቶችን በመስጠት፡ መስተንግዶን በማድረግም ሆነ በፈገግታና በደስታ መስተግንደን በማቀበል ልብንና አእምሮን አሰባስቦ ለመሳተፍ መዘጋጀት ያስፈልጋል። የአስራ ዘጠኝ ቀን በዓልን አስመልክቶ በጻፈው መልእክት ዓለም አቀፍ ቤተፍትህ እንዲህ ብሏል፡-

“ለበዓሉ ዝግጅት አስፈላጊ ገጽታዎች ተስማሚ ምንባቦች በመመረጥ፡ ጥሩ አንባቢዎችን አስቀድሞ መመደብን፡ በጸሎትና በምንባብ አቀራረብና በአቀባበሉ መንፈሳዊ ኘርግራም ውስጥ ተገቢ ሥርዓትን እንዲኖር ማድረግን ያካትታል። የአሥራ ዘጠነኛው ቀን በዓሉ በሚደረግበት አካባቢ፡ ቤት ውስጥም ሆነ ከቤት ውጪ ትኩረት መስጠቱ የሚገኘውን ትዝታ በእጅጉ ያዳብራል። ገጽህና፡ ሥፍራውን ለአካባቢ በሚያመችና በተዋበ ሁኔታ ማዘጋጀቱ ሁሉ ጉልህ ሚና አላቸው። ሰዓት ማክበሩም የመልካም ዝግጅት መመዘኛ ነው።

“ለበዓሉ አካባቢ መሳካት በአብዛኛው በእያንዳንዱ አማኝ ዝግጅትና ተሳትፎ ጥራት ይወሰናል። ተወዳጁ ጌታ (አብደል በሃ) የሚከተለውን ምክር ሰጥቷል። እነዚህ በዓላት በሚከበሩበት ጊዜ የጌታ የተዳጀችና የምሕረተኛው ሴት አገልጋዮች ፊታቸውን ወደ እግዚአብሔር መግንገሥት እንዲያዘዙ፡ ምቁራባትን እንዲያዘሙ፡ የእግዚአብሔርን እርዳታ እንዲማፀኑ፡ በሐሴት እርስ በርሳቸው እንዲዋደዱ፡ በገጽህናና በቅድስና፡ በፈሪሃ እግዚአብሔር፡ ምድራዊ ብርቱ ስሜትንና

እኔነትን በመግታት ተግባር እንዲያድጉ፡ ለአሥራ ዘጠኝ ቀን በዓል ስብሰባዎች ትልቅ ክብደት እንዲሰጡ። በዚህ ሁኔታ ራሳቸውን ከዚህ ዓለም በማላቀቅ፡ በመንፈስ ግለት እሳት ውስጥ ይሰጥማሉ።”³¹

መልመጃዎች

1. እንደተለመደው ከላይ የተሰጠውን ምንባብ በቡድናችሁ ውስጥ በተደጋጋሚ አንብባችሁ ከተወያያችሁባቸው በኋላ በራስዎ ቃላት ለመግለጽ ይሞክሩ። ከዚህ በታች ያሉት ጥያቄዎች በዚህ ምእራፍ የተሰጡትን ጥቅሶች የበለጠ ለመረዳት ይረዱዎታል።

ሀ/ ወዳጆች ተሰባስበው አምላክን የሚያወድሱና የሚያመሰግኑባቸው እያንዳንዱ መኖሪያን ለየት የሚያደርገው ምንድን ነው? _____

ለ/ ለአንድነትና ለሰላም ዓላማ የሚደረጉ ስብሰባዎች ከሚኖራቸው ውጤቶች ጥቂቶቹን ይጥቀሱ።

ሐ/ አምላክን ለማወደስ አማኞች በየጊዜው የሚገናኙበት ቤት “መንግሥተ ሰማያዊ ቤት” እንደሚሆን አብዶል በሃ ይነግረናል። “መንግሥተ ሰማያዊ ቤት” የሚለው ሐረግ በአእምሮዎ ምን እንዲቀረጽ ያደርጋል?

መ/ አንድ ላይ ለመሰብሰብ ስንመጣ ማድረግ ያለብን በ _____ እና በ _____
 መናገር የ _____ ማንበብ አለብን።
 በዛሬው ጊዜ ስለ _____ ስለ _____ እና _____
 ሃሳቦቻችንን ሁሉ ቃሎቻችንንም ሁሉ የእግዚአብሔር ሃይማኖት _____
 እና የአምላክን እምነት _____
 ሁሉም ራሳቸውን በእግዚአብሔር ባህሪያት _____
 እንዲሆኑ _____
 የሰውን ዘር _____
 በሁሉም ነገሮች _____ እና _____ በመሆን _____
 ሆነ _____
 የሌለብን መሆን _____
 እና የ _____ የ _____ የ _____
 በመሆን ላይ ማተኮር አለብን።

ረ/ በባሃኢ የቀን መቁጠሪያ ስንት ወር አለ? _____

ሰ/ በእያንዳንዱ የባሃኢ ወር ስንት ቀናት አለ? _____

ሸ/ ባሃኢዎች በየወሩ የሚያደርጉት ልዩ ስብሰባ ምንድን ነው? _____

ቀ/ የአስራዘጠኝ ቀን በዓል ሶስት ክፍሎች እንማን ናቸው ? _____

በ/ እነዚህን ሶስት ክፍሎች በፈለግነው ቅደም ተከተል ማድረግ እንችላለን? _____

ተ/ የበዓሉ የፀሎትና የምንባብ ክፍል አላማ ምንድን ነው ? _____

ቸ/ የበዓሉ አስተዳደራዊ ክፍል ዓላማ ምንድን ነው? _____

ኘ/ የበዓሉ ማህበራዊ ክፍል ዓላማ ምንድን ነው? _____

ነ/ በበዓሉ የአስተዳደር ክፍል ጊዜ ልንወያይባቸው የምንችላቸው ርዕሶች ከሚከተሉት ውስጥ የትኞቹ ናቸው?

- የአካባቢ የማስተማር ዘመቻ ሂደት ይቻላል አይቻልም
- የመዋጮ አስፈላጊነት ይቻላል አይቻልም
- የብሔራዊ እግር ኳስ ቡድን ውጤት ይቻላል አይቻልም
- በሁለት የባሃኢ ማህበረሰብ አባላት መካከል የተነሳ አለመስማማት የሚወገድበት መንገድ ይቻላል አይቻልም
- የማህበረሰቡ አባላት የባሃኢ ማዕከሉን ኸሮግራም ይቻላል አይቻልም
- የብሔራዊ መንፈሳዊ ጉባኤ የአቅኚነት ግብ ይቻላል አይቻልም
- የባሃኢ ማህበረሰብ ሕፃናት ትምህርት ይቻላል አይቻልም
- የመንደሩ ወይም የከተማው ሕፃናት ትምህርት ይቻላል አይቻልም
- አንድ የማህበረሰቡ አባል ባለፈው ሳምንት ቅዱሳን ጽሁፎችን ሲያጠና ያልገባው የአንድ ምንባብ ትርጉም ይቻላል አይቻልም

2. ሶስቱ የበዓሉ ክፍሎች ሚዛናቸውን መጠበቅ የሚገባቸው ለምንድን ነው? በቡድንዎ ውስጥ ተወያዩበት::

3. የሚከተሉትን ጥያቄዎች ያብራሩ:-

ሀ/ በዓሉን የሚያስተናግዱት እርስዎ ቢሆኑ ለበዓሉ እንዴት ይዘጋጃሉ:: _____

ለ/ በበዓሉ ላይ ተካፋይ ብቻ ቢሆኑ ለበዓሉ እንዴት ይዘጋጃሉ። _____

4. በምንባቡ መሰረት ለውይይቱ ርዕስ የመረጡት በአቶ ከበደና በወ/ሮ ደመቀች አስተያየት ላይ በመነሳት ነበር። ይህንን በማድረግም አንድ ባሃኢ አስተማሪ ሊኖሩት ከሚገቡ ዋነኛ ባህሪያት አንዱ እንዳለዎት አሳይተዋል። ይህም ባህሪ የሚያስተምሩትን ሰው በጥንቃቄ ማዳመጥና ችግሮቹንና ፍላጎቶቹን ማወቅ ከዚያም ለችግሮቹና ፍላጎቶቹ መልስ የማሆኑ እውነታዎች ከቅዱሳን ጽሁፎች ማካፈል ነው። የአንድ ጥሩ አድማጭና የሌሎች ችግሮች የሚሰማው ሰው ከሚያንፀባርቃቸው መንፈሳዊ ባሕርያት ጥቂቶቹን ይጥቀሱ። _____

ምዕራፍ 6

ስለባሃኢ ስብሰባዎችና የአስራዘጠኝ ቀን በዓል ያደረጋችሁት ሰፊ ያለ ውይይት ጊዜ ስለወሰደባችሁ ስለመዋጮ ለመነጋገር የተረፉችሁ ጊዜ ትንሽ ነበር። ባደረጋችሁት ውይይት በጣም የተቀሰቀሰችው ኤደን ከአያቶቿ ጋር ጥቂት ተጨማሪ ቀናት ስለምትቆይ ስለመዋጮ የምታቀርበው ዝግጅት ለሌላ ቀን እንዲተላለፍ ሐሳብ ስታቀርብ ቀለል አለዎት። ይህም ኤደን በእርስዎ እርዳታ ያሰፈረቻቸው የሚከተሉት ሐሳቦች ላይ ክለሳ ለማድረግ እንድትችሉ እድል ሰጥቷችሁ ነበር።

እኛ ባሃኢዎች ልንገነባው የምንጥረው ስልጣኔ በቁሳዊና በመንፈሳዊ ጎኑ የበለፀገ ነው። ሐብት ተቀባይነትን የሚያገኘው አንዳንድ ነገሮች ከተሟሉ ብቻ ነው። በመጀመሪያ በሐቀኝነት ላይ በተመሰረተ ሥራ መገኘት አለበት። ከዚያም ለሰው ልጅ ደህንነት መዋል ይገባል። አብዛኛው ሕዝብ ለህይወት የሚያስፈልጉትን መሰረታዊ ነገሮች ሳያገኝ ጥቂቶች ከመጠን ያለፈ ሐብት ማካበት ተቀባይነት የለውም። መላው ማህበረሰብ መሻሻል ይኖርበታል።

ከፍትህ አልበኝነትና ከችግር የተላቀቀ ህብረተሰብ ለመገንባት ለጋሾች መሆን አለብን። እውነተኛ ብልጽግና ሊገኝ የሚችለው በመለገስ ብቻ በመሆኑ የነጣን ድሆች ብንሆንም እንኳን ለሰው ዘር እድገት ትንሽ ነገር ልናበረክት እንችላለን። ልግስና የሰው ነፍስ ባህሪ እንጂ ከድህነት ወይም ከሐብት ጋር የተያያዘ አይደለም።

በህቡዓተ ቃላት ውስጥ በሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“መስጠትና መቸር የእኔ ባህርያት ናቸው በባህሪያቴ ራሱን ያስገጠ የበጀው ነው።”³²

ያከማቸው ማንኛውም ሐብት እውነተኛ ምንጭ ቸሩ አምላክ እንደሆነ ማስታወስ አለብን። ለመኖር የሚያስፈልጉንን ነገሮች ይሰጠናል፤ ለማደግ እንድንችል ያመቻችልናል። ስለዚህ ለባሃኢ መዋጮ በመናደርግበት ጊዜ እርሱ ከሰጠን ውስጥ የተወሰነውን ለእምነቱ እናውላለን ማለት ነው። በመሆኑም ለባሃኢ መዋጮ መስጠት ልግስና ብቻ ሳይሆን መንፈሳዊ በረከትና ትልቅ የግል ኃላፊነትም ጭምር ነው። ካካበትነው ሐብት ራሱን ያለማቋረጥ ባዶ በማድረግ ከማይታይ

ምንጭ ያለማቋረጥ እንደሚሞላ ምንጭ መሆን እንደሚገባን ሞግዚቱ ይነግረናል። በተለያዩ ደረጃ የእምነቱን ሥራ የሚያግዙ ብዛት ያላቸው የባሃኢ መዋጮ አይነቶች አሉ። ለአካባቢው መዋጮ፣ ለብሔራዊ መዋጮ፣ ለአህጉራዊ መዋጮ፣ ለዓለም አቀፍ መዋጮ በመባል ይታወቃል። ግለሰቡ አማኝ ለፈቀደው መዋጮ መስጠት ይችላል። በእነዚህ መዋጮዎች መሳተፍ የሚችሉት ግን ባሃኢዎች ብቻ ናቸው። መዋጮ በፈቃደኝነት ላይ የተመሰረተ ነው። በተጨማሪም መዋጮ በሚያዋጣው ሰውና በተቋማቱ መካከል ብቻ የሚቀር በመሆኑ ምስጢራዊ ነው። በሌሎች እምነቶች አማኞች እንዲያዋጡ የሚደረገው ከመጠን ያለፈ ግፊት በባሃኢ እምነት የለም። ተቋማቱ ስለመዋጮ ምንነትና የገንዘብ ፍላጎታቸውን በመግለጽ ለአጠቃላይ ማህበረሰቡ ጥሪ ያደርጋል። ብዙ ጊዜ አንድ ማህበረሰብ ለእራሱ የመዋጮ ግብ ያደርጋል። ይሁንና እያንዳንዱ ግለሰብ ምን ያክል ማዋጣት እንዳለበት አይወሰንለትም እንዲሰጥም አይጠየቅም። ስለመዋጮ ባላቸው መረዳት ላይ ተመስርተው ለተለያዩ የመዋጮ ዓይነቶች ምን ያክል ማዋጣት እንደሚገባቸው መወሰን ለግለሰብ አማኞቹ የተተወ ድርሻ ነው።

“ምን ያክል ማዋጣት እንደሚገባን ማንም ካልነገረን ከእኛ ምን ያክል እንደሚጠበቅ በምን እናውቃለን? አምላክስ ለእምነቱ በምናደርገው መዋጮ ይደሰት አይደሰት እንዴት እናውቃለን? ብለው እራስዎን ይጠይቁ ይሆናል። የዚህ ጥያቄ መልስ በአንዲት ሐረግ ውስጥ ይገኛል። የመስዋዕትነት ምስጢር። በባሃኢ እምነት ምንም ገቢ ከሌለው አማኝ የተዋጣች አንዲት ሳንቲም ከሐብታም አማኝ ከተዋጣ ብዙ ገንዘብ ጋር እኩል ክቡር ልትሆን ትችላለች። የአንድን መዋጮ ዋጋ የሚወስነው በማዋጣቱ የተደረገው መስዋዕትነት ነው። ለእምነቱ ምን ያክል ማዋጣት እንዳለብን ለመወሰን እያንዳንዳችን በልባችን ስለመስዋዕትነት ማሰላሰል ይገባናል።

ለአምላክ እምነት መስዋዕትነቶችን በምንክፍልበት ጊዜ እርሱን ለመጥቀም እንዳለደረግነው ማስታወስ አለብን። አምላክ የእኛ አርዳታ አይፈልግም። የምናደርገው መዋጮ መልካም ዓለምን ለመገንባት የሚውል ነው። መስዋዕትነትም ማለት ዝቅተኛውን ነገር ሰጥቶ፣ ከፍተኛውን ነገር መቀበል ነው። መስዋዕትነት ስናደርግ የተጎዳን ሊመስለን ይችላል። በእውነቱ ግን መስዋዕትነት እውነተኛ ደስታን ያመጣል።

አብዶል በሃ እንዲህ ብሏል፡-

“የመስዋዕትነት ምስጢሩ ሰው የራሱን ሁኔታዎች ሁሉ ለእግዚአብሔር መለኮታዊ ደረጃ መስዋዕት ማድረግ እንዳለበት ነው። የእግዚአብሔር መለኮታዊ ደረጃ ምሕረት፣ ደግነት፣ ይቅር ባይነት፣ መስዋዕትነት፣ ችሮታ፣ ጸጋ፣ እንዲሁም ለመንፈሶች ሕይወት መስጠትና በልቦችና በደምሥሮች ውስጥ የእርሱን ፍቅር እሳት ማቀጣጠል ነው።”³³

መልመጃዎች

1. ኤደን ስለመዋጮ ያደረገችውን ንግግር እንድታዘጋጅ ሲረዷት በቅደም ተከተል ልታስተላልፋቸው የሚገቡ ነጥቦችን ጠቁመዎት ይሆናል። ከላይ በተሰጠው ምንባብ ውስጥ የተላለፉ ነጥቦችን በቅደም ተከተላቸው ይዘርዘሩ፡ _____

2. በአስጠኝዎ እርዳታ “መስጠት የብልጽግና መንፈሳዊ መሰረት በሚል ርእስ አጭር ንግግር አዘጋጁ።

ምእራፍ 7

ወደ አዲስ አማኞች ቤት የሚያደርጉት ቋሚ ጉብኝት ትልቅ የደስታ ምንጭ ሆኖልታል። በእርግጥ ሁሉም አዲስ አማኞች የአቶ ከበደንና የቤተሰባቸውን ያህል ለውይይቱ የጋለ ምላሽ አልሰጠዎትም። እንዲያውም አንድ ቤተሰብ እምነቱን የተቀበሉት በችኮላ ነው ብለው ስላሰቡ በውይይቱ ለመቀጠል እንደማይፈልጉ የማያሳይ ግልጽ ምልክት ሰጥቶታል። ሁለት ወይም ሶስት አዲስ አማኞችን ለመተዋወቅ ዕድል በማግኘትዎ በፊት ሰፈር ቀይረዋል። ይህም ቢሆን ግን ብዛት ያላቸው አማኞች በእምነቱ ጥልቀት እንዲያገኙ ከመርዳትዎ በተጨማሪ ስልት ያለው የማስተማር ጥረት አስደናቂ ፍሬዎችን ሲያሳይ ተመልክተዋል። በድካም ውጤት በመበረታታት አዲስ አማኞች በእርስዎ ጉብኝት ላይ ያላቸው ጥገኝነት እንዲቀንስ ወሳኝ እርምጃ ለማድረግ ይወስናሉ። “ቀጣዩ ጥቂት አማኞችና እነዚህ አዲስ አማኞች በሳምንት አንድ ጊዜ ተሰባስበው ጽሁፎቹን የሚያጠነብት ቋሚ ስብሰባ የመሰየሚያ ጊዜ አሁን አይደለም?” ሲሉ ራስዎን ይጠይቃሉ። “እራሳቸው በቀጥታ ከጽሁፎቹ ጋር ካልተገናኙና ከማህበረሰቡ ጋር ካልተቀላቀሉ በቀር እምነቱን በማገልገል መንገድ በሁለት እግራቸው ሊራመዱ አይችሉም።” በዚህ ጉዳይ ከጥቂት ቤተሰቦች ጋር ሲመካከሩ የጋለ አወንታዊ ምላሽ በማግኘትዎ ሐሳብዎ ትክክል መሆኑን አረጋግጠዋል። “ወደፊት የምንራመድበት ጊዜ አሁን ነው።” አሉ ወ/ሮ ደመቀች። “የመጀመሪያውን ስብሰባችንን እዚህ ቤታችን ብናደርግስ?።”

በቀጠሮው ቀን ሰዓት ሰዎች በእነ አቶ ከበደ ቤት ተገኙ። ምንም እንኳን የተገኙት ሰዎች ቁጥር ትንሽነት ባይደሰቱም ስብሰባው በእውነተኛ መንፈሳዊ መንገድ ከተካሄደ ሌሎች ነፍሳትን እንደሚስብ ያደረጉትን ውይይት በማስታወስ ይጽናናሉ። ነገር ግን ለዚህ ስብሰባ መንፈሳዊ ሁኔታዎች መሟላታቸውንና እስከማለቂያውም መጠበቃቸውን እንዴት ማረጋገጥ ይችላሉ? በአዲስ አማኞች ቤት በመገኘት በሚያደርጉት ውይይት ከእርስዎ ሌላ ሁለት ወይም ሶስት ሰዎች ብቻ ስለሚካፈሉ የውይይቱን አቅጣጫ ለመቆጣጠር ችለዋል ለማለት ይቻላል። በእነዚህ ስብሰባዎች ግን እርስዎ ብዙ ጣልቃ ሳይገቡ ተሳታፊዎቹ ሐሳብ እንዲለዋወጡ መፍቀድ አለብዎት። በሌላ በኩል ደግሞ ብጥብጥ እንዳይፈጠርና አማኞቹ እንዳይወናበዱ አንድ ሰው ስብሰባውን ማቀለጠፍ እንዳለበት ተገንዝበዋል። “ሁሉም ነገር በስርዓቱ ይካሄዳል ብለን እንመን።” ይላሉ ለራስዎ። እየሰራን እንማራለን። ደግሞ ውይይቱ በጽሁፎቹ ላይ የተመሰረተ ከሆነ ከግባችን መድረሳችን አይቀርም።”

በዚህ የመጀመሪያ ስብሰባ ለማጥናት የመረጧቸው ጥቅሶች ሁሉም ከማስተማር ጋር የተያያዙ ናቸው። ስብሰባው ካበቃ በኋላ እያንዳንዱ የስብሰባው ተካፋይ ለማስተማር ቁርጠኛ ውሳኔ ላይ ይደርሳል ብለው ተስፋ አድርገዋል። እንደተለመደው ከማስተማር ጋር ግንኙነት ያላቸው ጥቅሶችን መርጠው ተሳታፊዎቹ ጭብጡን በተሻለ መንገድ ሊረዱ ይችላሉ ባሉት የሃሳቦች ቅደም ተከተል አስልፈዋቸዋል። እምነቱን ለማስተማር ያነሳሏቸዋል ያሏቸውን ጥቂት ነጥቦች ከማንሳት በቀር ብዙ ነጥቦችን ለመሸፈን አይከፈሉም። የተሳታፊዎች መብዛት ሃሳብዎን ለማስተላለፍ ከመረጡት ቅደም ተከተል እንዳያስወጣዎ ስብሰባውን በሚያቀለጥፉበት ወቅት ግትር መሆን እንደሌለብዎም አጠነዋል።

- የማስተማር ዓላማ በንግግር ቁልፍ የሰዎችን ልቦች ለበሃአላህ መክፈት ነው።

በሃአላህ እንዲህ ይላል፡-

“ከምድራዊ ርኩሰቶች ሁሉ ያነሳቸው ዘንድ፣ የአላማኒዎች እጆች ሊያረክሱባቸው ከቶ ወደማይችሉት ወደ ተቀደሰው ነጥብ ለመቅረብም ያስችላቸው ዘንድ እርሱ ለይቶ ለራሱ ያደርጋቸው ነገሮች የሰዎች ልቦች ከተሞች ናቸው። ሕዝብ ሆይ፣ የሰውን ዘር ልብ ከተማ በንግግራችሁ ቁልፍ ክፈቱ። በዚህ ሁኔታ አዘናችኋል።”³⁴

- በዓለም ካሉ ሁሉ ትልቁ ኃይል አምላክ ቃል ኃይል ነው። በማስተማር ጊዜ የዚህ ለዋጭ ቃል ኃይል በአድማጩ ነፍስ ውስጥ መለወጥን ይጀመራል።

በሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“ከእነዚያ ይህንን እውነት ከሚረዱት ብትሆኑ ሆሮ ከእግዚአብሔር አፍ የሚወጣው እያንዳንዱ ቃል በእያንዳንዱ የሰው አካል አዲስ ሕይወትን በሚዘራ ኃይል የተመላ ነው።”³⁵

- ማስተማር በእያንዳንዱ አማኝ ላይ የተጣለ ቅዱስ ኃላፊነት ነው።

“እግዚአብሔር የእርሱን እምነት የማስተማርን ተግባር ለእያንዳንዱ ሰው ሰጥቷል። ይህን ተግባር ለመወጣት የሚነሳ ማንም ሰው፣ የእርሱን መልእክት ከማወቁ አስቀድሞ ቃሎቹ የጥሪው ተቀባዮች ጌጥ ማስጌጥ ለበት።

- የእምነቱ አስተማሪ የእውቀትን ብርሃን በሁሉም አቅጣጫዎች አንደሚፈነጥቅ ሻማ ነው። አብደል በሃ በአንድ ወቅት አግኝቶት ለነበረ አማኝ ይህን ጽፏል፡-

“እንደ ሻማ ተቀጣጥሎ (ለሽ) እንደ እሳት እራትም በእግዚአብሔር ፍቅር እሳት ራስህን (ሽን) ስታነድ (ጂ) በፍቅርና በመሳብ ታላቅነት እንደ ደመና ስታሰቅስ (ሺ) እንደ መስክ ስትስቅና (ቂና) እንደ ታዳጊ (ወጣት) ዛፍ በአብሃ (በላቀው ጌታ) ነገት ነፋስ ሽውታ ማርብ ወደ ደስታ ተቀስቅስህ (ሽ) አይህ (ሽ) ዘንድ የዚህን ስብሰባ ውጤቶች እየተጠባበቅሁ ነኝ።”

- የእምነቱ አስተማሪ የበሃኦላህን መልእክት በሁሉም አካባቢ ሲያደርስ እነደ ነፋስ አይገታም።

በሃኦላህ እንዲህ ይላል፡-

“የእርሱን የመለኮታዊ መርሐ ጎህ እንዲቀድ የአደረገውን መልእክቱን በመታስተላልፍበት ጊዜ እንደ ነፋስ ያልተገታህ ሁን። ነፋስ ለዚያ አምላክ ላዘዘው ታማኝ በመሆን በምድር አካባቢዎች ላይ ሁሉ ሰው በሰፈረበትም በጠፉም ላይ እንዴት እንደሚነፍስ አስተውል። የባድማነት ትርኢት ወይም የልምላሜ ማስረጃዎች ሊያሳዝኑት ወይም ሊያስደስቱት አይችሉም። በፈጣሪው እንደታዘዘው በሁሉም አቅጣጫ ይነፍሳል። እያንዳንዱም አንዱንና እውነተኛውን አምላክ አፍቃሪ ነኝ ባይ እንዲሁ መሆን አለበት። ትኩረቱን በእሱ እምነት መሠረታዊ ትምህርቶች ላይ በማድረግ እንዲስፋፋ በትጋት መሥራት አለበት። ሙሉ በሙሉ ለአምላክ ብሎ የእርሱን መልእክት ማወጅ በዚህ መንፈስ ቃሎቹ በሰሚው ውስጥ የቀሰቀሱትን ማንኛውም ስሜት መቀበል አለበት። የሚቀበልና የሚያምን ዋጋውን ያገኛል። የማይቀበለው ግን ከራሱ ቅጣት በቀር ሌላ ምንም አያገኝም።”³⁸

- የእምነቱ አስተማሪ በፍቅር ኃይል በመሞላት በማይነጥፍ ኃይል በአምላክ መንገድ ይጥራል።

አብደል በሃ እንዲህ ይላል፡-

“ሊያጠናክራችሁ የሚጠበቀውን የእግዚአብሔር ምህረት ስትጠይቁ ኃይላችሁ አሥር እጥፍ ይሆናል። እኔን ተመልከቱኝ፤ እኔ በጣም ደካማ ነኝ፤ ሆኖም ይህን መልእክት ለእናንተ ለመስጠት እንድችል የተደረገሁ ምስኪን የእግዚአብሔር አገልጋይ መጥቼ በመካከላችሁ ለመገኘት ብርታት ተሰጠኝ ከእናንተ ጋር ብዙ አልቆይም ሰው ስለ ራሱ ደካማነት ማሰብ የለበትም ለማስተማር ችሎታ የሚሰጠው የፍቅር መንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው። ስለ ራሳችን ደካማነት ማሰብ ሊያመጣ የሚችለው ተስፋ መቁረጥን ብቻ ነው። ከምድራዊ ሃሳቦች ሁሉ በላይ መመልከት ከሁሉም ቁሳዊ ሃሳብ ራሳችንን ማላቀቅ ለመንፈሳዊ ነገሮች መጓጓት እርስ በርሳችሁ ተፋቀሩ ለሚለው ትእዛዙ ሐሴት የተመላበት አገልግሎት ነፍሳችንን በደስታ ስሜት በሚሞላው በፍጹም ኃይሉ ቸርነት የተመላበት ዘለዓለማዊ ምህረት ላይ ዓይኖቻችንን ማተኮር አለብ።”³⁹

- ሁላችንም በድፍረትና በራስ በመተማመን እምነቱን ለማስተማር መነሳት አለብን። ማመንታት የለብንም።

“ስለዚህ ተናገር በእያንዳንዱ ስብሰባ ላይ በታላቅ ድፍረት ተናገር። ንግግርህን ለማጀመር ትንሽ ጊዜ ሲቀርህ በመጀመሪያ ወደ በሃኦላህ ዙርና የመንፈስ ቅድስን ማረጋገጫ ጠይቅ ከዚያም በኋላ

የጥቅሶች ማመሳከሪያ

1. ከበሃኦላህ ኅቡዓተ ቃላት አረብኛ ቁጥር 4
2. ከበሃኦላህ ከባሃኢ ጸሎቶች የአሜሪካው ገጽ 4
3. ከበሃኦላህ ጽሁፎች ቅስጣት ቁጥር 4 ገጽ 6 የአሜሪካ እትም
4. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 134 ገጽ 290
5. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 45 ገጽ 99-100
6. ከአብደል በሃ የባሃኢ ጸሎቶች የአሜሪካው ገጽ 83
7. ከላይ ከተጠቀሰው ገጽ 102
8. ከላይ ከተጠቀሰው ገጽ 102
9. ከበሃኦላህ የባሃኢ ጸሎቶች የአሜሪካው ገጽ 140
10. ከአብደል በሃ የባሃኢ ጸሎቶች የአሜሪካው ገጽ 140
11. ከኒው ጋርደን ሃሳቡ የተወሰደ የህንድ እትም
12. ከበሃኦላህ ጽሁፎች ቅስጣት ቁጥር 5 ገጽ 7-8
13. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 5 ገጽ 9
14. ከአብደል በሃ ንግግሮች ኘሮሙልጌሽን ኦቭ ዩንቨርሳል ፒስ የአሜሪካ እትም ገጽ 93
15. አብደል በሃ የፖሪስ ንግግሮች የእንግሊዝ እትም ገጽ 29
16. ከበሃኦላህ ጽሁፎች ቅስጣት ቁጥር 146 ገጽ 315
17. ከአብደል በሃ ኘሮሙልጌሽን ኦቭ ዩንቨርሳል ፒስ ገጽ 93
18. ከበሃኦላህ ኅቡዓተ ቃላት ከፋርስኛ ቁጥር 44
19. ከአብደል በሃ ኘሮሙልጌሽን ኦቭ ዩንቨርሳል ፒስ ገጽ 35
20. ከአብደል በሃ ጽሁፎች ከተውጣጣው የዓለም አቀፍ ማዕከል እትም ገጽ 88
21. ከአብደል በሃ ኘሮሙልጌሽን ኦቭ ዩንቨርሳል ፒስ
22. ከበሃኦላህ የባሃኢ ስብሰባዎች ከሚለው ጥንቅር የአሜሪካን እትም ገጽ 3
23. ከአብደል በሃ አባስ ጽላቶች የአሜሪካን እትም ቅጽ 3 ገጽ 553
24. ከአብደል በሃ ጽሁፎች ከተውጣጣው ከሚለው መጽሐፍ ቁጥር 57 ገጽ 94
25. ከበሃኦላህ በባሃኢ ስብሰባዎች ገጽ 3

26. ከአብደል በሃ አባስ ጽላቶች ቅጽ 3 ገጽ 631

27. ከአብደል በሃ ጽሁፎች ከተውጣጣው ከሚለው ቁጥር 54 ገጽ 93

28. ከበሃኦላህ እጅግ በጣም ቅዱስ መጽሐፍ የዓለም አቀፍ ማዕከል እትም ገጽ 40

29. ከአብደል በሃ ጽሁፎች ከተውጣጣው ከሚለው መጽሐፍ ቁጥር 48 ገጽ 90

30. ከዓለም አቀፍ ቤተ ፍትሕ ደብዳቤ የአሥራ ዘጠነኛው ቀን በዓል ከሚለው ጥንቅር የእንግሊዝ እትም ገጽ 5
31. ከላይ ከተጠቀሰው ገጽ 7
32. ከበሃኦላህ ኅቡዓተ ቃላት ከፋርስኛው ቁጥር 39
33. ከአብደል በሃ አባስ ጽላቶች ቅጽ 1 ገጽ 65
34. ከበሃኦላህ ጽሁፎች ቅስጣት ቁጥር 139 ገጽ 304
35. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 74 ገጽ 341
36. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 158 ገጽ 335
37. ከአብደል በሃ አባስ ጽላቶች ቅጽ 2 ገጽ 473
38. ከበሃኦላህ ጽሁፎች ቅስጣት ቁ 161 ገጽ 339
39. ከአብደል በሃ ጽሁፎች ከተውጣጣው ቁጥር 216 ገጽ 269

ክፍል ሶስት

የባሃኢ ትምህርቶችን ማስተዋወቅ

ዓላማ

**የባሃኢ ትምህርቶችን በጭውውት ውስጥ
የማስተዋወቅን ችሎታ ለማግኘት**

ምዕራፍ 1

እምነቱን በማገልገል ጎደና ሲጓዙ በበሃኦላህ የተገለጸውን የአምላክ ቃል ለሌሎች ማካፈል ሊለካ የማይችል ደስታ እንደሚያስገኝ አሁን አውቀዋል። በበሃኦላህ ግልጽት ውስጥ ያሉትን በዋጋ ሊገመቱ የማይቻሉ የጥበብ ዕንቁዎች ለሌሎች ለማካፈል የሚችሉበት አጋጣሚዎች በተለያዩ መንገዶች ይመጡልዎታል። አንዳንድ ባልንጀራዎችዎን ከእምነቱ ጋር ሊያስተዋውቁበት የሚችሉበት ስብሰባ እቤትዎ ሊያካሂዱ ይችላሉ። በአካባቢዎ ላለ ድርጅት ስለ እምነቱ ግንኙር ሊሰጡ ይችላሉ። በቅርብና በሩቅ በሚገኙ አካባቢዎች በሚደረጉ የማስተማር ዘመቻዎች ይካሄዱም ይሆናል። አዲስ አማኞችን ቤታቸው ድረስ በመሄድ ከቅዱሳን ጽሁፎች መርጠው ያካፍሏቸዋል ይሆናል። ሕፃናት የማስተማር ፍላጎት ካለዎ ደግሞ የህፃናት ትምህርት በማካሄድ ሀይወታቸውን በበሃኦላህ ትምህርት መሰረት መቅረጽን እንዲማሩ ሊረዷቸው ይችላሉ።

ብዙዎቹ እምነቱን የማስተማር እድሎችዎ የሚገኙት ከጓደኞችዎ ጋር በየእለቱ በሚያደርጉት ጭውውት ነው። በተለያዩ ርዕሶች በምትጨዋውበት ጊዜ ከጽሁፎቹ ያገኛቸውን ጥልቅ ሐሳቦች ለጓደኞችዎ ለማካፈልና ነገሮችን በበሃኦላህ ግልጽት ብርሃን ለማየት እንዲችሉ ሊረዷቸው ይችላሉ። የባሃኢ አስተሳሰቦችን በጭውውታችሁ ውስጥ በሚያስገቡ ጊዜ መስመር የለቀቀ ወይም በግድ የተደነቀረ መምሰል የለበትም። አንዳንድ ጊዜ ጥልቅ አስተሳሰብዎን እምነቱን ሳይጠቅሱ ለመግለጽ ይችሉ ይሆናል። ብዙ ጊዜ ደግሞ ሐሳብዎን “በሃኦላህ ሲያስተምር...” ወይም “አብዶል በሃ እንዳለው...” በማለት ለመግለጽ ይችላሉ። እነዚህን ዐረፍተ ነገሮች ሲናገሩ በሃኦላህ ማን እንደሆነ ወይም የባሃኢ እምነት ምን እንደሆነ የማብራራት ግደታ አይኖርብዎትም።

በዚህ ክፍል በአብዶል በሃ ንግግሮች ጽላቶች ላይ የተመሠረቱ ብዛት ያላቸው ምንባቦች ቀርበዋል። እነዚህ ምንባቦች የአብዶል በሃ ሙሉ ጥቅሶች ባይጨምሩም እርሱ የተጠቀመባቸውን ብዙ ሐረጎች ይዘዋል። ምንባቦቹን በተደጋጋሚ አንብበው በጥንቃቄ ካጠናቸው በኋላ ያዘሉትን ሃሳቦች በራስዎ ቃላት መግለጽን ተለማማዱ። በዚህ መንገድ ትምህርቶቹን በትክክል ለሌሎች ደማብራራት ችሎታ ማዳበር እንደሚጀምሩ ተስፋ ይደረጋል። ለበሃኦላህ፣ ለአብዶል በሃ ለሾጊ ኤጴንዲ ጽሁፎች ግልጽ ትርጉም ታማኝ የመሆንንም ችሎታ ማዳበር ይጀምራሉ። ሆኖም ሊጀምሩም ያሉት ጥናት ልዩ ሃይል ያለውን የሰዎችን ልቦች ሰርስሮ የሚገባው የአምላክ ለዋጭ ቃልን በቃል የመያዝ ምትክ አይደለም። ስለዚህ በሚያስተምሩ ጊዜ ከቅዱሳን ጽሁፎች መጥቀስ ማስፈለጉ ይቀጥላል። እንደሌሎች የባሃኢ ሕይወት ተግባሮቻችን እዚህም መጠነኛነት ያስፈልጋል። እምነቱን ለማስተማር ከጽሁፎቹ በመጥቀስ በራሳችን ቃላት በመግለጽ መካከል ሚዛን መጠበቅ ይኖርብናል። ይህንን ሚዛን ለመጠበቅ ጽሁፎቹን ለማጥናት አስተሳሰብዎንና ስሜትዎን እንዲቀርጽልዎ ለማድረግ ብዙ ጊዜና ጉልበት በሥራ ላይ ማዋል ያስፈልጋል።

መልመጃ

1. ሁሉም ጭውውቶች የበሃኦላህን ትምህርቶች ለሌሎች እንዲያካፍሉ ዕድል አይሰጥዎትም። እውነቱን ለመናገር ብዙውን ጊዜ ሰዎች የሚያወሩት ቁም ነገር ስለሌላቸውና ጎጂ ስለሆኑ ነገሮች ነው። ሁሉም ጭውውቶች ከበድ ባሉ ርዕሶች ላይ መሆን አለባቸው። ለማለት አይደለም። አንዳንዶቹ የሚያዝናኑ ሊሆኑ ይገባል። ሆኖም ከማይረባ ወሬ መጠንቀቅ እንዳለብዎና ከጓደኞችዎ ጋር የሚያደርጉት ጭውውት መንፈስዎንና አእምሮዎን የሚያነቃቃ መሆኑን ማረጋገጥ አለብዎ። ባለፉት ጥቂት ሳምንታት ከጓደኞችዎ ጋር ካደረጓቸው ጭውውቶች ጥቂቶቹን ለማስታወስ ይሞክሩ። በሚያነቃቁ ርዕሶች ላይ ያደረጓቸውን ጭውውቶችም ዘርዝሩ። የእምነቱን ትምህርቶች ልታስገቡ ትችሉባቸው የነበሩ ርዕሶች የትኞቹ ነበሩ?

ምዕራፍ 2

በዚህ ክፍል ውስጥ የተሰጡትን ምንጫዎች ማጥናት ከመጀመርዎ በፊት በበሃኦላህ የግልጽት ዘመን አብደል በሃ ስለያዘው ስፍራ ቆም ብሎ ማሰብ ያስፈልጋል። በእርግጥ በሌሎች የጥናት ምንጫዎች ስለ ሕይወቱ በዝርዝር ማንበብምን ቃላቱ ከሚለግሱት ጥበብ የበለጠ መቋቋም አይቀርም። አብደል በሃ በሰው ልጅ ታሪክ ልዩ ስፍራ አለው። እንደርሱ ያለ ደረጃ ያለው ሰው ባለፉት ሃይማኖቶች አልታየም። በሃኦላህ ከዚህ ዓለም ከተለየ በኋላ የባሃኢን ማህበረሰብ በአብደል በሃ ወይም በእጅግ ታላቁ ቅርንጫፍ ጥላ ሥር መተው ቃላት ሊገልጹት የማይችሉት በረከት ነው። በሃኦላህ ለሰው ልጅ ያበረከተው እጅግ የላቀ ግልጽቱን ብቻ አይደለም። በእውቀቱና በጥበቡ የሰው ዘር ብርሃን የሚያገኝበት የገዛ ልጁን አበርክቷል። የአብደል በሃን ልዩ ደረጃ ሳናውቅ የእምነቱን ትልቅነት በትንሹ እንኳን ለመረዳት ያስቸግራል።

በመጀመሪያ አብደል በሃ የበሃኦላህ ቃል ኪዳን ማዕከል ነው። የዚህ ቃል ኪዳን ኃይል የባሃኢ ማህበረሰብ አንድ እንዲሆን አድርጎታል፤ ከጠላቶቹ ተቃውሞ እንዲሁም ከመከፋፈልና ከመፈራረስ ጠብቆታል። በመጨረሻ ድልን የሚያዳጀውም የዚህ ቃል ኪዳን ኃይል ነው።

በመሠረቱ በሃኦላህ ከተከታዮቹ ጋር የመሰረተው ቃል ኪዳን ሁላችንም ወደ አንድ መዕከል ፊታችንን እንድንመልስና ለማዕከሉም ታዛዥ እንድንሆን የሚጠይቅ ነው። ይህ ማዕከል አብደል በሃ ሲሆን በእርሱ ቃል ጉዛዜ መሠረትም ከእርሱ በኋላ የእምነቱ ሞግዚት ወደሆነው ሾጊ ኤፌንዲ ሁላችንም የምንመልስበት ማዕከል ነው። ዛሬ የእምነቱ ማዕከል ግልጽ በሆነ የበሃኦላህ ትዕዛዝና በማያሻማው የአብደል በሃና የሾጊ ኤፌንዲ መመሪያ መሠረት የተቋቋመው ዓለም አቀፍ ቤተ ፍትህ ነው።

ሁለተኛው አብደል በሃ የበሃኦላህ ቃላት የማይሳሳት ተርጓሚ ነው። የበሃኦላህ ግልጽት በጣም ሰፊና በእያንዳንዱ ቃላትም ውስጥ የተደበቀው ትርጉም እጅግ ጥልቅ በመሆኑ እርሱ እራሱ የሚገልጽበት ተርጓሚ አስፈላጊ ሆኖ አገኘው። ስለዚህ ለመጨረሻቸው ብዙ መቶ ዓመታት ብዛት ባላቸው የአብደል በሃ ጽላቶችና ትክክለኛነታቸው በተረጋገጠላቸው የንግግሮቹ ቅጂዎች ውስጥ ያሉት ማብራሪያዎቹን በማጥናት የሰው ልጅ የበሃኦላህን ትምህርቶች ሊረዳ ይችላል። ከአብደል በሃ ቀጥሎ የበሃኦላህን ቃል የመተርጎም ሥልጣን የተሰጠው ለሾጊ ኤፌንዲ ብቻ ነው። በሾጊ ኤፌንዲ የበሃኦላህን ቃል የመተርጎም ሥልጣን አበቃ። ከአሁን በኋላ በቀረው የግልጽት ዘመኑ ማንም የበሃኦላህን ቃል የመተርጎም ሥልጣን የለውም። እራሱ የሾመውን የእምነቱን ተርጓሚ በመተው በሃኦላህ ሌላ እጅግ ትልቅ በረከት በባሃኢ ማህበረሰብ ላይ አፈሰሰ። ባለፉት ጊዜያት አማኞች በቅዱሳን መጽሐፋቸው ትርጉም ባልተሰማሙ ጊዜ ማብራሪያ የሚጠይቁት ሥልጣን ያለው ተርጓሚ ባለመኖሩ በብዙ ቅርንጫፍ በመከፋፈል ተሰቃይተዋል። በዚህ የግልጽት ዘመን ግን በበሃኦላህ ጽሁፎች ትርጉም አለመስማማት ቢፈጠር ሁሉም ሰው ወደ አብደል በሃና ሾጊ ኤፌንዲ ትርጉሞች ፊቱን ይመልሳል። አለመስማማቱ ካልተወገደ ወደ ዓለም አቀፍ ቤተ ፍትሕ ማብራሪያ ይሄዳል። በትምህርቶቹ ትርጉም ላይ ጭቅጭቅ ለመፍጠር የሚያስችል ቀዳዳ ባለመኖሩ የእምነቱ አንድነት የተጠበቀ ነው።

ሶስተኛ አብደል በሃ የአባቱ ትምህርት ምሉዕ አርአያ ነው። እርሱ ያለበት የምሉዕነት ደረጃ ላይ ልንደርስ የማንችል ቢሆንም እርሱን ከአይናችን አንጻር አድርገን አርአያነቱን መከተል ይኖርበታል። በቅዱሳን ጽሁፎች ውስጥ ስለ ፍቅር ያነበብነውን በአብደል በሃ ፍቅርና ደግነት ውስጥ ተንጻባርቆ እናገኛለን። ሕይወቱን ብናስብ ስለንጸህና፣ ፍትሕ፣ ደስታ፣ ደግነት ያነበብናቸው እነዚህ ባህሪያት እጅግ ምሉዕ መልኩ በእርሱ ውስጥ ተከስተው እናያለን።

“ስሜ አብደል በሃ (የባሃ አገልጋይ) ነው። ብቁነቱ አብደል በሃ ነው። እውንነቱ አብደል በሃ ነው። መወደሻዬ አብደል በሃ ነው። ለተባረከው ፍጹምነት አገልጋይነት ክብር የተመላውና አንጻባራቂ የራስ ወርቁ ለመላው የሰው ዘር አገልጋይነት የዘለቁታ ሃይማኖቱ ነው... ወመደሻዬ አብደል በሃ በስተቀር ሌላ ምንም ስም፣ ምንም ስያሜ፣ ምንም መጠሪያ፣ ምንም መሞገሻ፣ አላሻኝም ለወደፊቱም ከቶ አያሻኝም። ይህ ነው ናፍቆቼ። ይህ ነው ለዘለዓለም የሚኖረው የላቀ ጉጉቱ። ይህ ነው ዘለዓለማዊ ሕይወቱ። ይህ ነው ለዘለዓለም የሚኖረው ክብሩ።”¹

ባለፈው ምዕራፍ እንደተጠቀሰው በዚህ ክፍል የምናጫናቸው ምንባቦች ከአብደል በሃ የተወሰዱ ባይሆኑም በብዙ ንግግሮቹና ጽላቶቹ ላይ የተመሰረቱ ናቸው። እምነቱን በማስተማር ልምድ እያዳበሩ ሲሄዱ አዕምሮዎን በአብደል በሃ ቃላት መሙላትና ሃሳቦችን የሚያብራራበትን መንገድ ለመማር ይፈልጋሉ። ይህ ክፍል ወደዚህ ጥረት እንዲሻገሩ እንደሚረዳዎ ተስፋ እናደርጋለን።

ምዕራፍ 3

በመጀመሪያ እንዲያጠኑ የሚጠየቁትና በጭውውት አጋጣሚዎች የእምነቱን ትምህርቶች ለማስተዋወቅ ሊረዳዎ የሚችለው ምንባብ መለኮታዊ መምህራንን የተመለከተ ነው።

ሕይወትን ከሁሉም ገጽታዎ ብንመለከታት ሁል ጊዜ መምህር እንደሚያስፈልግ እንገነዘባለን ህፃን ልጅ ያለምንም መታነጽ ቢያድግ የአውሬን ፀባይ ይይዛል። በሚገባ ከታነጸ ግን እጅግ በጣም ትልቅ ደረጃ ላይ ይደርሳል። መምህራን ባይኖሩ ኖሮ ሥልጣኔም ባልኖረ ነበር።

ትምህርት ሶስት ዓይነት ነው። እነዚህም ቁሳዊ፣ ሰብአዊና መንፈሳዊ በመባል ይታወቃሉ። ቁሳዊ ትምህርት የአካልን መዳበር የሚመለከት ነው። ሰብአዊ ትምህርት ደግሞ ሥልጣኔንና ዕድገትን ይመለከታል። አስተዳደር፣ የልግስና ሥራዎች፣ ንግድ፣ ሥነጥበብና የእጅ ጥበብ፣ ሳይንስ፣ ታላቅ ፈጠራዎችና ግኝቶች በዚህ ውስጥ ይጠቃለላሉ። መንፈሳዊ ትምህርት ደግሞ መለኮታዊ ባህሪያትን ማዳበርን ያስተምራል። በመለኮታዊ ትምህርት እርዳታ የሰው መንፈሳዊና ከፍተኛው ባህሪው ስለ ሚዳብር ይህ እውነተኛ ትምህርት ነው።

የሰው ልጅ እንዲያድግ ከተፈለገ ቁሳዊ ሰብአዊ መንፈሳዊ መምህር ስለመሆኑ ግልጽ ማረጋገጫ ያለውን መምህር መከተል ያስፈልገዋል። አንድ ሰው ተነስቶ “እኔ ምሉዕ የሆነ እውቀት ስላለኝ መምህር አያስፈልገኝም” ቢል ግልጽና የማያሻማ የሆነን ነገር ካደ ማለት ነው።

እርሱም “እኔ መምህር አያስፈልገኝም” እንደ አስተሳሰቤና እውቀቱ እየተራመድኩ ያለምንም ረዳት ምሉዕነት ላይ እደርሳለሁ።” እንደሚል ህፃን ሆነ ማለት ነው።

የሰው ልጅ ሁል ጊዜ እንዲህ አይነት መምህር ሲያስፈልጉት ቆይቷል። ይህም መምህር ከአካሉ መዳበርና ጤንነት ጋር የተያያዙ ጉደዮች እንዲያጤን ረድቶታል በእውቀት በፈጠራና በግኝቶች እንዲራመድ ቀስቅሶታል ከሁሉም በላይ ደግሞ በእውነተኛው የመንፈስ ሕይወቱ ነፍስ ዘርቶበታል። ማንም ተራ ሰው እነዚህን አስቸጋሪ ተግባሮች በፍሬያማነት ሊያጠናቅቅ አይችልም። እነዚህን ተግባሮች ከመልካም ፍጻሜ የማድረስ ኃይል ያላቸው የእግዚአብሔር መልእክተኞች ብቻ ናቸው። እነርሱም ዓለም አቀፍ የሰው ልጅ መምህራን በመሆን ከጊዜ ጊዜ በአምላክ የሚላኩ የተመረጡ ነፍሶች ናቸው።

መልመጃዎች

1. ከላይ የተሰጠውን ምንባብ ከቡድንዎ ጋር ሆነው ደጋግመው ያንቡቡትና ይዘቱን እስክትረዱት ድረስ በመረዳዳት ያጥኑት። በሌሎች ምዕራፎች እንዳደረጉት ሁሉ በምንባቡ ውስጥ ከተሰጡ ሐሳቦች ጋር የተያያዙ ጥያቄዎች ልትጠያየቁ ይገባል ከዚያ በምንባቡ ውስጥ የተካተቱ ሐሳቦችን በራስዎ ቃላት ይገለጹቸው።
2. አንዳንድ የጭውውት ርዕሶች ከሌሎች በተሻለ መንገድ በምንባቡ የተሰጡ ሐሳቦችን ለማስገባት ይመቻሉ። ቀጥሎ ከተሰጡት የጭውውት ርዕሶች ዝርዝር መካከል ከውይይቱ መስመር ሳይወጡ በምንባቡ የተካተቱትን ሐሳቦች ሊያስተላልፉ የሚችሉባቸው ርዕሶች ላይ ምልክት ያድርጉ በመረጧቸው ርዕሶች በቡድንዎ ውስጥ ጭውውት ፈጥረው ሀሳቦቹን እንዴት ለማስተላለፍ እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። የተቀሩት የቡድንዎ ተሳታፊዎች ተመልክተው አስተያየታቸውን ይስጡና ተወያዩባቸው።

_____ ዛሬ ኅብረተሰብ ያለበት ሁኔታ
_____ ከሞት በኋላ ሕይወት
_____ መሐይመነትን ማስወገድ
_____ በንግድ ወይም በሙያ የመሰማራት አስፈላጊነት

3. ከላይ በተሰጡት ርዕሶች ላይ የሚሰነዘሩት አስተያየቶች ብዙውን ጊዜ ስለ አንዳንድ የእምነቱ ትምህርቶች ውይይት ለማድረግ በር ይከፍታሉ። አንድ ሰው “ከእነዚህ መምህራን መካከል ጥቂቶቹ እነማን ናቸው?” ብሎ ቢጠይቅዎ ምን ይመልሳሉ? _____

4. ከላይ በተሰጠው ምንጣብ ውስጥ ከተካተቱ ሐሳቦች ጋር የተያያዙ ከበሃአላህ ጽሁፎች ውስጥ የተወሰዱ ጥቂት ጥቅሶች ከዚህ በታች ተሰጥተዋል። ያሰላስሉባቸው። በቃልዎም ለመያዝ የተቻለዎትን ሁሉ ጥረት ያድርጉ። ይህን ካደረጉ በንግግርዎ ጣልቃ ከቅዱሳን ጽሑፎች መጥቀስ ስለሚችሉ የአድማጭዎን ልብ ለመሳብ ይችላሉ።

“ሰው ሁሉ የተፈጠረው የለሚቋረጥ እያደገ የሚሄደውን ሥልጣኔ ወደፊት ለማራመድ ነው።”²

“አንዱና እውነተኛው አምላክ ክብሩ ይስፋና ራሱን ለሰዎች የመግለጹ ዓላማ እነዚያን በራሳቸው ውስጥ በሚገኘው እውነተኛና ጥልቅ ማዕድን ውስጥ ተደብቀው የሚገኙትን ዕንቁዎች ለሰዎች ገልጸ ለማሳየት ነው።”³

“የእርሱን ነቢያት ወደ ሰዎች በሚልክበት ጊዜ የአምላክ ዓላማ ሁለት ነው። የመጀመሪያው የሰዎችን ልጆች ካለማወቅ ጨለማ ነፃ ለመውጣት ወደ እውነተኛው የመረዳት ብርሃን ለመምራት ነው። ሁለተኛው የሰውን ልጆች ሰላምና መረጋጋት ለማረጋገጥና ሊመሠረቱ የማችሉበትንም ነገሮች ሁሉ ለመስጠት ነው።”⁴

“ሰዎች በሁሉ ጊዜያትና በሁሉም ሁኔታዎች የሚመክራቸው፣ የሚመራቸው፣ መመሪያ የሚሰጣቸው ያስፈልጋቸዋል።”⁵

ምዕራፍ 4

እውነትን በግል ራስን ችሎ መመርመር በሚል ርዕስ ቀጥሎ የቀረቡት ሐሳቦች አጋጣሚዎች ጠቃሚ ይሆናሉ።

ከየትኛውም ኩራዝ ቢበራ ብርሃንን አፍቃሪ መሆኑ አለብን። በየትኛውም መናፈሻ ቢያብብ ፍቅራችን ለጽጌራዳ መሆን አለበት። ከአንድ ኩራዝ ጋር ትስስር ካለን ከሌላ ኩራዝ ብርሃን ሲንገባረቅ ላናስተውል እንችላለን። ከሐይማኖት ውጫዊ ቅርጾችና ስርአቶች ጋር መተሳሰር የሐይማኖቶችን ሁሉ እውነታ እንዳንረዳ ያደርገናል። እውነትን ለማወቅ ከፈለግን አጉል ጥላቻንና ጊዜ ያለፈባቸውን ልምዶች መተው አለብን። ቀኖናዊነት አጉል አምልኮና አጉል ጥላቻ ከእውነት ጋር አይሄዱም።

እውነትን ስንፈልግ ከአመለካከቶቻችንና ቀድሞ ካዳበርናቸው አስተሳሰቦች እራሳችንን ነፃ ማድረግ አለብን። ክፍትና ዝግጁ የሆነ አእምሮ ያስፈልጋል። ብርጭቆኦችን በእኔነት የተሞላ ከሆነ ለሕይወት ውሃ ቦታ አይኖረውም። እራሳችንን ትክክለኛች ሌሎችን ሁሉ ደግሞ ስህተተኞች አድርገን መቁጠራችን በአንድነት መንገድ ላይ ያለ ትልቅ መሰናክል ነው። እውነት አንድ ስለሆነ እውነት ላይ ለመድረስ ከፈለግን አንድነት አስፈላጊ ነው።

መልመጃዎች

1. እንደቀድሞው ምዕራፍ ከቡድንዎ ጋር በመሆን ተከፋፍለው ከላይ የተሰጠውን ምንባብ ደጋግመው ያንብቡት ከተሰጡት ሐሳቦች ጋር የተያያዙ ጥያቄዎችን ተጠያየቁ። ከዚያም በራሳችሁ ቃላት መግለጽ ተለማመዱ።
2. አንዳንድ የጭውውት ርዕሶች ከሌሎች በተሻለ መንገድ በምንባቡ የተሰጡ ሐሳቦችን ለማስገባት ይመቻሉ። ቀጥሎ ከተዘረዘሩት የጭውውት ርዕሶች መካከል ከውይይቱ መስመር ሳይወጡ በምንባቡ የተካተቱትን ሐሳቦች ሊያስተላልፉ የሚችሉባቸው ርዕሶች ላይ ምልክት ያድርጉ። በመረጧቸው ርዕሶች በቡድንዎ ውስጥ ጭውውት ፈጥረው ሐሳቦቹን እንዴት ለማስተላለፍ እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። የተቀሩትም የቡድንዎ ተሳታፊዎች ተመልክተው አስተያየታቸውን ይስጡና የተያየባቸውን።

_____ ባህላዊ የግብርና አሰራሮች ከአዲስ ቴክኖሎጂዎች ጋር ሲነፃፀሩ
 _____ የአካባቢ ብክለት አደጋ
 _____ የሴቶችና የወንዶች እኩልነት

ከላይ በተሰጡ ርዕሶች ላይ ከጓደኞችዎ ጋር ሲነጋገሩ ስለ አንዳንድ የእምነቱ ትምህርቶች ለመናገር በር ይከፍታሉ። ከጓደኞችዎ መካከል አንዱ “ሁሉም ሐይማኖቶች ውስጥ ካሉ እውነታዎች መካከል ጥቂቶቹ እነማን ናቸው?” ብለው ቢጠይቅዎ ምን ይመልሳሉ? _____

በንግግርዎ ውስጥ ሊጠቅሱ ይችሉ ዘንድ ከዚህ በታች ያሉትን በቃልዎ ቢይዙ መልካም ነው።

“የዓለም ሕዝቦች ከማናቸውም ዘር ሆነ ሃይማኖት ቢሆኑ የመንፈስ መነቃቃታቸውን ከአንድ መንግሥተ ሰማያዊ ምንጭ አንደሚያገኙ የአንድ አምላክም ተገዢዎች ለመሆናቸው ምንም ዓይነት ጥርጥር ሊኖር አይችልም።”⁶

“ከሁሉም ሃይማኖቶች ተከታዮች ጋር በጓደኝነትና በወዳጅነት መንፈስ ተቀላቀሉ።”⁷

“የአምላክን እምነትና ሃይማኖት ከመሠረቱ የሚያንቀሳቅሰው ኃይል ዓላማ የሰውን ዘር ጥቅም ለመጠበቅና አንድነቱንም ለማጠናከር ነው።”⁸

“የእግዚአብሔር ሃይማኖት ለፍቅርና ለአንድነት ነው የጠላትነትና የመቃቃር ምክንያት አታድርገት።”⁹

ምዕራፍ 5

የሚቀጥለው ምንባብ አምላክ በክስተቶቹ አማካኝነት ብቻ እንደሚታወቅ የሚያስረዳ ነው። ከንደኞቻቸው ጋር ለሚያደርጓቸው ጭውውቶች ይጠቅምዎታል።

ወሰን የሌለውን ጠፈር ያስቡ። ያለ አንድ ፈጣሪ ተፈጥሮ ሊሆን ይችላል? ወይም የዚህ ወሰን የሌለው ዓለም ፈጣሪ ማሰብ የማይችል ሊሆን ይችላል? ቁሳካላውያን ሰው የተፈጥሮ የራሷ ውጤት ነው ይላሉ። ተፈጥሮ ግን የማሰብ ችሎታ የላትም። ታዲያ ማሰብ የሚችለውን ሰው ልትፈጥር ትችላለች?

ፍጥረትን በምንመለከት ጊዜ ክስተቶች ያለ ማንኛውም ነገር የበላዩን ኃይል ለመረዳት አይችልም። ስለዚህ ድንጋይ፣ ዛፍ፣ እንስሶች ምንም ያክል ቢያድጉ የሰውን እውነታ ሊረዱ ኃይሉንም ሊገምቱ አይችሉም። በተመሳሳይ መንገድ ፍጡር የሆነው ሰው ደግሞ የፈጣሪውን እውነታ ሊያውቅ እንዴት ይችላል?

የሰው የመረዳት ችሎታ አምላኩ ሊደርስ የማይችል ቢሆንም እርሱን ማወቅን ግን አልተነፈገም። ከዘመን ዘመን የእግዚአብሔር ክስተት የሆነ ነፍስ ይመጣል። በተወለወለ ንጹህ መስታወት ውስጥ ፀሐይ እንደምታንፀባቅ ሁሉ ከአምላክ የሚመጡት ምሉእነት በረከትና ግርማ በቅዱስ ክስተቱ ውስጥ ይታያሉ። እነዚህ መስታወቶች የእውነት ፀሐይ ክስተቶች ናቸው ማለት ፀሐይ ከከፍተኛው ክብሯ ወርዳ መስታወቱ ውስጥ ገባች ማለት አይደለም። ይልቁንም የሰው ልጅ ስለ እግዚአብሔር ስሞች ባሕሪያት እና ምሉዕነቶች የሚያውቀው የሚገነዘበውና የሚረዳው ሁሉ የሚያመለክተው ቅዱስ ክስተቶቹን ነው ማለት ነው።

መልመጃዎች

1. ከቡድንዎ ጋር በመሆን ምንባቡን ደጋግመው ካነበቡና በይዘቱ ላይ ተመስርታችሁ ጥያቄ እየተጠያየቃችሁ ከመለሳችሁ በኋላ በራሳችሁ ቃል መግለጽን ተለማመዱ።
2. በዚህ ቦታች የጭውውት ርዕሶች ተሰጥተዋል። በምንባቡ የተካተቱትን ሐሳቦች በቀላሉ ሊያስተላልፉባቸው የሚችሉባቸው ርዕሶች በቡድንዎ ውስጥ ጭውውት ፈጥረው ሐሳቦቹን እንዴት ለማስተላለፍ እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። የተቀሩትም የቡድንዎ ተሳታፊዎች ተመልክተው አስተያየታቸውን ይስጡና ተወያዩባቸው።

- _____ የዓለም አፈጣጠር
- _____ የፀሐይ ሙቀት ኃይል ጥቅሞች
- _____ የእግዚአብሔር መኖር
- _____ የሰው አዕምሮ ኃይል

3. ከንደኞቻቸው ጋር ሲጨዋወቱ ከላይ ባጠኑት ርዕስ ላይ የመናገር ዕድል አጋጠመዎ እንበል። ከንደኞቻቸው አንዱ “በክስተቶቹ አማካኝነት ስለ እግዚአብሔር ከምናውቃቸው ነገሮች መካከል ጥቂቶቹ የትኞቹ ናቸው ብሎ ቢጠይቅዎ እንዴት ይመልሱለታል? _____

4. በዚህ ርዕስ ከጓደኞች ጋር ሲጨዋወቱ ከበሃኦላህ ጽሁፎች ለመጥቀስ እንዲችሉ ከዚህ የሚከተሉትን ጥቅሶች በቃል መያዝ ይፈልጉ ይሆናል።

“የእርሱ የሁሉ ነገሮች ምንጭ የሆነው ዕውቀት ወደ እርሱም መድረስ በእነዚህ ከእውነቱ ፀሐይ በሚወጡት አንጻባራቂ ፍጡራን ዕውቀትና ወደ እነርሱም በመቅረብ አማካይነት በቀር በሌላ በምንም ዓይነት አይቻልም።”¹⁰

“የመገንዘብ ችሎታው ምንም ያህል ጥልቅ ቢሆን መለኮታዊ ሐኪም ከደረሰበት ጥበብነትና የመገንዘብ ኃይል ከፍታ ላይ ለመድረስ ተስፋ የሚያደርግ ሰው እስከ መቼውም ሊገኝ ከቶ አይችልም።”¹¹

“የክስተቱ ሰብዓዊ አቋም ምንጊዜም የእግዚአብሔር አፈቀላጤ ወኪልና መነጋገሪያ ነው እርሱ በእርግጥ የእግዚአብሔር ፍጹም የላቁ ስያሜዎች የቀን ምንጭ የተከበሩ ባሕሪያቱም የንጋት ቦታ ነው።”¹²

“ከዚህም በላይ የእነዚህ የአምላክ ክስተቶች የእያንዳንዳቸውና የሁላቸው ሥራዎችና ተግባራቸው እንዲያውም ማንኛውም ከእነርሱ ጋር ግንኙነት ያለው ማንኛውም እነርሱ ወደፊት የሚገልጹት ሁሉ በአምላክ የታዘዘ የፈቃዱና የዓላማውም ነጸብራቅ ስለመሆኑ እርግጠኞች ሁኑ።”¹³

ምዕራፍ 6

በሌሎች ጊዜያት ደግሞ ስለ በሃኦላህ ተልእኮና ሕይወት ባጭሩ መናገር ይኖርብዎታል። የሚከተለው ምንባብ ለዚህ ይረዳዎታል።

ከ150 ዓመታት በፊት በሃኦላህ ከፋርስ ተነስቶ ሕይወቱን ሰዎችን ለማነቃቃትና ለማስተማር ሰጠ። የሰው ልጅን አንድነት አወጀ። ሁሉንም የፈጠረውና የሚመገበው አንድ አፍቃሪና ሩገሩህ አምላክ እንደሆነ አስተማረ። የሴቶችና የወንዶች እኩልነት አጉል ጥላቻን ማስወገድ የሳይንስና ሐይማኖት መስማማትና የዓለም አቀፍ መምህር አስፈላጊነት የመሳሰሉ መርሆዎችን አራመደ።

የምስራቅ ነገሥታትና የፋርስ ቀሳውስት የበሃኦላህ ትምህርቶች የግል ጥቅሞቻቸውን የሚያራምዱላቸው ሆነው ስላላገኛቸው በእርሱ ላይ ተነሱበት። አስቃዩት አሾፉበት በኋላም በሰንሰለት አሰሩት። ፋርስ ሳለ ኃብትና ንብረቱን ተገፈፈ። በግዞት በመጀመሪያ ወደ ባግዳድ በኋላም ወደ ቁስጥንጥንያ ቀጥሎም ወደ አድርያኖጵሎስ በመጨረሻም ወደ አቆር የእስር ከተማ ተወሰደ።

በዚህ ሁሉ መከራ ውስጥ ሁልጊዜ ደስተኛ ነበር። ክብሩን ለማሳካት ጠላቶቹ የተቻላቸውን ሁሉ ጥረት ቢያደርጉም ታዋቂነቱ በየቀኑ እያደገ ሄደ። በጠላቶቹ ቢከበብም ራሱን ለመከላከል ምንም እርምጃ አልወሰደም። በአንፃሩ ግን መንፈሳዊ ኃይሉ ለሰዎች ሁልጊዜ በግልጽ ይታይ ነበር።

ሕይወቱን በሙሉ ያሳለፈው በስራ ነበር። ጉልበቱ ገደብ አልነበረውም። ተረጋግቶ የተኛባት አንዲትም ቀን አልነበረችም። ራስ ወዳድነት ጠፍቶ ማገልገል በሰው ልጆች ዘንድ እንዲታይ እጅግ ታላቁ ሰላም እንዲመሰረት የሰዎች እምነት እንዲጠነክር የሰው ልጅ አዕምሮ ሙሉ ችሎታ እንዲዳብርና ሰው የአምላክ ነፀብራቅና ምሳሌ እንዲሆን በሃኦላህ መከራን ተቀበለ። በእውነቱ በሃኦላህ የእግዚአብሔር ክስተትና የሰው ልጅ ዓለም አቀፍ መምህር ነው።

መልመጃዎች

1. እንደተለመደው ምንባቡን በቡድን ተከፋፍላችሁ አንቀጽ በአንቀጽ ደጋግማችሁ ካነበባችሁና ይዘቱን በደንብ እስከምትረዱት ድረስ ጥያቄ እየተጠያየቃችሁ ካጠናችሁት በኋላ በራሳችሁ ቃላት ታሪኩን መናገርን ተለመግዱ።
2. ቀጥሎ ከተሰጡት የጭውውት ርዕሶች መካከል የበሃኦላህን ሕይወት ታሪክ በአጭሩ ለመናገር የሚሚችሉትን ምልክት ያድርጉባቸው። በመረጡት ርዕስ ላይ በቡድን ውስጥ ጭውውት ፈጥረው እንዴት ታሪኩን ለመናገር እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። የተቀሩትም የቡድን አሳታፊዎች ተመልክተው አስተያየታቸውን ይሰጡና ተወያዩባቸው።

_____ የሰው መብት
 _____ በአሁኑ ጊዜ በዓለም ላይ ያለ ፍትሕ አልበኝነት
 _____ የመካከለኛው ምሥራቅ ሁኔታ
 _____ የታሪክ የተመዘገቡ ታላላቅ ሰዎች

3. አንድ ሰው ከበሃኦላህ በፊት የመጡ ክስተቶች ትምህርቶች እያሉልን በሃኦላህ ለምን ያስፈልጋል ብሎ ቢጠይቅዎ እንዴት ይመልሱለታል? _____

4. ስለ በሃኦላህ በሚናገሩበት ጊዜ መጥቀስ ይችሉ ዘንድ የሚከተሉትን ጥቅሶች በቃል ይያዟቸው።

“ዘለዓለማዊው እውነት አሁን መጥቷል። እርሱ የሥልጣንን ግርማ ሰንደቅ ዓላማ ሰቅሏል አሁን የግልጽቱን ያልተጋረደ ደማቅ ብርሃን በዓለም ላይ እያበራ ነው።”¹⁴

“ልትገነዘቡት ብትችሉ ኖሮ ለዚያ ሊታወቅ ለማይቻለው የሥውሮች ሥውር ለሆነው ክስተቱ እርሱ ነው።”¹⁵

“ይህ ቀን ፍጹም መሕረተኛው በዕውቀት ደመናዎች ውስጥ ሆኖ ግልጽ ሉዓላዊነትን ተጎናጽፎ የወረደበት ቀን ነው።”¹⁶

ምዕራፍ 7

የሰው ልጅ ወደ ብስለት ደረጃ መሸጋገር ቀጥሎ በሚገኘው ምንባብ የሚያጠነት ርዕስ ነው።

በዚህ ዓለም የሚገኝ ማንኛውም ሕይወት ያለው ነገር ከልደት እስከ ሞት ባለው ጊዜ የተለያዩ ደረጃዎችን ያልፋል። እያንዳንዱ ደረጃ የራሱ ሁኔታዎች ሲኖሩት የራሱ የሆኑ ፍላጎቶችም አሉት። በሰው ሕይወት ውስጥ የጨቅላነት፣ የሀፃንነት፣ የልጅነት፣ የጉርምስና፣ የወጣትነትና የብስለት ዕድሜ ሁኔታዎች ፍላጎቶች አንድ አይነት አይደሉም። እያንዳንዱ ደረጃ ኃይሎቻችንን እያነቃና አዕምሮዎቻችንን እያሰለጠነ ለሚቀጥለው ደረጃ ያዘጋጅናል።

በተመሳሳይ መንገድ የሰው ዘር በጅምላ ሕይወቱ የተለያዩ ዕድሜዎች አሉት። በዚህ ጊዜ የሰው ልጅ ልጅነቱን ትቶ ለዘመናት ወደ ተጠበቀው የብስለት ደረጃው እየተሸጋገረ ነው። በቀዳም ጊዜ ፍላጎቱን ሲያሟሉለት የነበሩ ነገሮች የአሁኑን ጊዜ ችግሮቹን አይፈቱለትም። የጨቅላነትና የህጻንነት ጊዜ መጫወቻዎች የአዋቂን አዕምሮ አያረኩም።

ከሁሉም አቅጣጫ ብንመለከት የሰው ልጅ በአስተዳደር ሆነ በሕግ በሳይንስ ሆነ በኢንዱስትሪ ስርነቀል ለውጦች ውስጥ እያለፈ ነው። ያረጁት የግብረ ገብነት መለኪያዎች የስነ ምግባር አንቀጾችና የቀድሞው የአኗኗር ስልቶች ለአሁኑ የዕድገትና ግስጋሴ ዘመን በቂ አልሆኑም።

ለሃይማኖትም ቢሆን ይህ የብስለትና የማሻሻያ ዘመን ነው። አክራሪነትና ጥንታዊ እምነቶችን በጭፍን መውረስ የጥላቻ ምንጮች ሆነዋል። ለሰው ልጅ ዕድገት በዚህ ዘመን ለተገለጹ መንግሥተ ሰማያዊ ትምህርቶች ቦታቸውን መልቀቅ አለባቸው። መሠረታዊውን የሃይማኖት እውነታ ከዘመኑ ፍላጎት ጋር ማጣጣም የዘመናዊነት እውነተኛ መንፈስ የማያሳስት የዓለም ብርሃንና ለሰው ልጅ ህመሞች ሁሉ መለኮታዊ ፈውስ ነው።

መልመጃዎች

1. በምንባቡ የተላለፉትን ሐሳቦች መረዳት እንዲችሉ እንደተለመደው በቡድን ተከፋፍለው ደጋግመው ያንብቡትና ከምንባቡ የሚያወጡትን ጥቃቄዎች ይጠያየቁ። ከዚያም በራስዎ ቃላት የምንባቡን ሐሳቦች ይግለጹ።
2. ከዚህ በታች የጭውውት ርዕሶች ተዘርዝረዋል። የውይይቱን ሰንሰለት ሳይለቁ የምንባቡን ሐሳቦች ልናገርባቸው እችላለሁ የሚሉባቸው ርዕሶች ላይ ምልክት ያድርጉ። በመረጡት ርዕስ ላይ በቡድንዎ ውስጥ ጭውውት ፈጥረው እንዴት ሐሳቦችን መናገር እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። የተቀሩት የቡድንዎ ተሳታፊዎች ተመልክተው አስተያየታቸውን ይስጡና ተወያዩባቸው።

_____ ታሪክ
 _____ ዘመናዊ ሥነ ጽሁፍ
 _____ የሰው ልጅ መጨረሻ
 _____ በዘመናችን ያለ የጎብረተሰብ አለመረጋጋት

3. የሰው ልጅ የብስለት ደረጃ መድረሱን እንዴት እናውቃለን? ተብለው ቢጠየቁ ምን ይመልሳሉ? _____

4. የሚከተሉትን የበሃአላህ ቃላት በቃልዎ ለመያዝ ይፈልጉ ይሆናል?

“እያንዳንዱ ዘመን የራሱ ችግር እያንዳንዱ ነፍስ የተለየ የራሱ ፍላጎት አለው። ዓለም ለዛሬው ጊዜ መከራዎቿ የሚያስፈልጋት መድኃኒት ለሚቀጥለው ዘመን ከሚያስፈልገው ጋር አንድ ዓይነት ሊሆን ከቶ አይችልም።”¹⁷

“ለምትኖሩበት ዘመን ፍላጎቶች የኃላፊነት ስሜት የተመለሰበት ሃሳብ ይነራችሁ ምክክሮቻችሁም በአጣዳፊና አስፈላጊ ጉዳዮች ላይ እንዲያተኩሩ አድርጉ::”¹⁸

“በዚህ ዘመን አዲስ ሕይወት በመላው የምድር ሕዝቦች መካከል እየተንቀሳቀሰ ነው ሆኖም ምክንያቱን የተገነዘበ ዓላማውንም የተረዳ ማንም የለም::”²⁹

ምዕራፍ 8

የሰላም መመስረት ሁሉም አእምሮ ውስጥ የሚገባላ ሃሳብ ነው:: የሚቀጥለው ምንባብ በሰላም መመስረት ላይ ያለውን የባሃኢ አመለካከት በጭውውቶች ውስጥ ለመናገር ይረዳዎታል::

ዛሬ ሰላምን መመስረትን ያክል ለሰው ልጅ አስቸጋሪ ነገር የለም:: ሰላም ብርሃን ነው ጦርነት ጨለማ ነው:: ሰላም ሕይወት ነው ጦርነት ግን ሞት ነው:: ከአንድ ምዕተ ዓመት በፊት ዓለም አቀፍ ሰላም እንዴት መመስረት እንደሚቻል በሃኦላህ አውጆአል:: የሰላምን መመስረት እውን ሊያደርጉ የሚችሉ ብዙ ትምህርቶች አምጥቷል::

ከእነዚህ ትምህርቶች መካከል አንዱ እውነትን በግልጽ በነፃነት መመርመር ነው:: ሰዎች እውነትን ለመመርመር ቢነሱ የሰው ልጅ አንድነትን ማምጣት ይቻላል:: የሁሉም ዓይነት አጉል ጥላቻና ፍቅር ማለትም የዘር፣ የቀለም፣ የሐይማኖት፣ የሐገር፣ የጾታና የቁሳዊ ሥልጣኔ ደረጃ ግጭቶችን ያስከትላሉ:: ያለፉ እምነቶችን በጭፍን ከመቅዳት ይልቅ እውነትን ለመመርመር ብንንሳ ሁሉንም ዓይነት አጉል ጥላቻና ፍቅር ለማጥፋት እንነሳለን::

ሃይማኖትን የተመለከቱ የበሃኦላህ ትምህርቶች በእውነተኛ ሃይማኖትና በአጉል አምልኮ መካከል ያለውን ልዩነት ግልጽ አድርገው ያሳያሉ:: እውነተኛ ሃይማኖት ከሳይንስና ከምክንያታዊነት ጋር መስማማት አለበት:: ሃይማኖት የወዳጅነትና የፍቅር ምክንያት ሊሆን ይገባል:: የመለያየትና የጥላቻ ምክንያት ከሆነ ያለሃይማኖት መኖር ይሻላል:: ከበሃኦላህ ትምህርቶች መካከል ሌላው የወንዶችና የሴቶች እኩልነት ነው:: የሰውን ልጅ በወፍ ልንመስለው እንችላለን:: የዚህ ወፍ አንዱ ክንፍ ሴቶች ሲሆኑ ሌላው ክንፍ ደግሞ ወንዶች ናቸው:: ወፍ በሚገባ እንዲበር ከተፈለገ ሁለቱም ክንፎቹ እኩል መጠንክር ይገባቸዋል:: ሌሎቹ የበሃኦላህ ትምህርቶች በዓለም አቀፍ ትምህርት አስፈላጊነት፣ የዓለም አቀፍ ቋንቋ ጠቀሜታ፣ ለኢኮኖሚ ችግሮች መንፈሳዊ መፍትሔ መፈለግ ላይ ብርሃን ይፈነጥቃሉ::

የሰው ልጅ ከሥጋው እስር ነፃ መሆን አለበት:: የተፈጠረው ያለማቋረጥ የሚያደግ ሥልጣኔ ለማራመድ ነው:: ይሁንና ሥልጣኔ ሁለት አይነት ነው ማለትም ቁሳዊና መንፈሳዊ ጎኖች አሉት:: ሁለቱን ማጣመር ካልተቻለ የሰው ልጅ ደስታን አያገኝም:: ፍትህ የሰውን ጉዳዮች እስካልመራ ድረስ ስርአተ አልበኝነት ይቀጥላል ክፋትም አይጠፋም::

መልመጃዎች

1. ከቡደንዎ ጋር በመሆን ምንባቡን እንደተለመደው ካጠኑ በኋላ ከዚህ በታች ከተሰጡት የጭውውት ርዕሶች ውስጥ የውይይቱን ስንሰለት ሳይበጥሱ የምንባቡን ሐሳቦች በቀላሉ ለመናገር በሚችሉባቸው ላይ ምልክት ያድርጉ:: በመረጡት ርዕስ ላይ በቡድንዎ ውስጥ ጭውውት ፈጥረው እንዴት ሐሳቦቹን መናገር እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ:: የተቀሩት የቡድንዎ ተሳታፊዎች ተመልክተው አስተያየታቸውን ይስጡና ተወያዩባቸው::

- _____ የሕዝብ አውዳሚ መሳሪያዎች መታገድ
- _____ የሽብር ፈጠራ በዓለም ላይ መስፋፋት
- _____ የጦርነት አጥፊነት
- _____ ደስታን የሚያመጡልን ነገሮች

2. “ጦርነት ጠፍቶ አያውቅም። ሰላምን ማስፈን ይቻላል ብለው እንዴት ያስባሉ?” ተብለው ቢጠየቁ እንዴት ይመልሳሉ?

3. የሚከተሉትን የበሃኦላህ ጥቅሶች በቃልዎ ቢይዙ መልካም ነው።

“የዓለም ዕድገት፣ የአገሮች መልማት፣ የሕዝቦች እርጋታና የእነዚያ በምድር ላይ የሚኖሩት ሁሉ ሰላም በአምላክ መሠረታዊ መመሪያዎችና ትእዛዛት መካከል ይገኛሉ።”²⁰

“ሃይማኖት በእውነቱ፣ በዓለም ላይ ሥርዓትን፣ በሕዝቦቿም መካከል ሰላማዊ እርካታን ለመመሥረት ዋና መሣሪያ ነው።”²¹

“አንድነቱ በጥብቅ ካልተመሠረተና እስኪመሠረት የሰው ዘር ደህንነት ሰላሙና ዋስትናው ሊደረስባቸው አይችልም።”²²

ምዕራፍ 9

የሰው ልጅ አንድነት የባሃኢ ትምህርቶች ማዕከላዊ ጭብጥ በመሆኑ በጭውውትዎ ውስጥ በተደጋጋሚ ሊያነሱት ይሻሉ።

ተመሳሳይ ቅርጽና ቀለም ያላቸውን እጽዋት ብቻ ያዘለ መናፈሻ ውበት ይጎድለዋል። የማይማርክና አሰልጣኝም ነው። ሁሉም ዓይነት ቀለሞችና መዓዛዎች ያሏቸው አበቦች በመደዳ የተተከሉበት መናፈሻ ዓይንን ይስባል። አንድን መናፈሻ ውብና ማራኪ የሚያደርጉት የተለያዩ ቀለሞች ያሏቸው አበቦች አስደናቂ ስብጥር ነው። ምንም እንኳን የተለያዩ ዓይነት አበቦች ቢሆኑም ሁሉም ከአንድ ዝናብ ውሃ ይጠጣሉ ሙቀትንም ከአንድ ፀሐይ ያገኛሉ። የሰው ልጅም ቢሆን እንደዚህ ነው። በየተለያዩ ዘሮችና ቀለሞች የተገነባ ነው። ነገር ግን ሁሉም ከአምላክ የመጡ በመሆናቸው የሁሉም ምንጭ አንድ ነው። የተለያዩ የሙዚቃ ኖታዎች ተደባልቀው ለጆሮ ጥሎም የሆነ ድምጽ እንደሚያመነጩ ሁሉ በሰው ልጅ ቤተሰብ መካከል ያለው ስብጥር የፍቅርና የስምምነት ምንጭ መሆን አለበት።

አንድነት ለኑሮ አስፈላጊ ነው። የሕይወት መንስኤ ፍቅር ነው። በቁሳዊ ዓለም ሁሉም ነገሮች መኖር የቻሉት በአንድነት ኃይል ነው። ንጥረ ነገሮቻቸው በመሳሰብ ሕግ በአንድነት እንዲያያዙ ሆነ። ንጥረ ነገሮች በመሳሰብ ሕግ በአንድነት ሲያያዙ የሚያምር አበባ ይወጣቸዋል። መሳሰቡ በማይኖር ጊዜ አበባው ይደርቃል። ሕይወትም አይኖረውም። የሰው ልጅም ቢሆን እንደዚህ ነው። መሳሰብ ስምምነትና አንድነት የሰው ዘርን አቅፈው የሚይዙ ኃይሎች ናቸው።

በሃኦላህ በዓለም ሕዝቦች መካከል አንድነትን ለመመስረት የሚያስችል ንድፍ አምጥቷል። ሕዝቦችን ወደዚህ የአንድነት ቀለበት ለመሳብ የተቻለንን ጥረት ሁሉ ማድረግ አለብን። የተለያዩ ዘሮች ዜግነቶች ሃይማኖቶችና አመለካከቶች ካሏቸው ሰዎች ጋር ስንገናኝ ልዩነቶች ለአንድነታችን እንቅፋት እንዲሆኑ መፍቀድ የለብንም። ይልቁንም እነዚህን ልዩነቶች በሰው ዘር መናፈሻ ውስጥ እንደበቀሉ የተለያዩ ቀለሞች እንዳሉዋቸው ጽጌረዳዎች አድርገን ማሰብና ከእነርሱም መካከል በመሆናችን መደሰት አለብን።

መልመጃዎች

1. ከላይ የተሰጠውን ምንባብ በቡድን ተከፋፍላችሁ በተለመደው መንገድ ካጠናችሁ በኋላ በታች ከተዘረዘሩት የጭውውት ርዕሶች ውስጥ የውይይቱን ሰንሰለት ሳይበጥሱ የምንባቡን ሐሳቦች በቀላሉ ለመናገር በሚችሉባቸው ላይ ምልክት ያድርጉ። በመረጡት ርዕስ ላይ በቡድንም ውስጥ ጭውውት ፈጠረው እንዴት ሐሳቦቹን መናገር እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። የተቀሩት የቡድንም ተሳታፊዎች ተመልክተው አስተያየታቸውን ይስጡና ተወያዩባቸው።

_____ መናፈሻ
 _____ ስብጠር
 _____ የተፈጥሮ ውበት
 _____ ከኑሮ ደረጃ ልዩነት የሚመነጭ አጉል ጥላቻ

2. “የዓለም ሕዝቦችን አንድ ለማድረግ ምን አስተወጽኦ ማድረግ እንችላለን?” ተብለው ቢጠየቁ እንዴት ይመልሳሉ? _____

3. ከጓደኞችዎ ጋር በዚህ ርዕስ ጭውውት በሚያደርጉበት ጊዜ መጥቀስ ይችሉ ዘንድ ከዚህ በታች የሚገኙትን ጥቅሶች በቃል መያዝ ይፈልጉ ይሆናል።

“የአንድነት ድንኳን ተተክሏል እርስ በርሳችሁ እንደ ባዕዳን አትተያዩ። እናንተ የአንድ ዛፍ ፍሬዎች የአንድ ቅርንጫፍም ቅጠሎች ናችሁ።”²³

“የአንድነት ብርሃን በከፍተኛ ኃይል የተመላ ስለሆነ መላውን ምድር ለማብራት ይችላል።”²⁴

“ፊቶቻችሁን ወደ አንድነት መልሱ የብርሃኑም ጨረር በእናንተ ላይ እንዲያበራ አድርጉ። በአንድ ላይ ተሰብስቡ ለአምላክ ብላችሁም በመካከላችሁ የፍልሚያ ምንጭ የሆነውን ማንኛውንም ነገር ነቅላችሁ ለመጣል ወስኑ።”²⁵

ምዕራፍ 10

ብዙ ሰዎች ትልቅ ትኩረት የሚሰጡት ርዕስ ፍትህ ነው። ቀጣዩ ምንጣብ በዚህ እጅግ አስፈላጊ ጉዳይ ላይ ከሰዎች ጋር በሚወያዩበት ጊዜ የእምነቱን አመለካከት ለመግለጽ እንዲችሉ ይረዳዎታል።

በሰዎች መካከል የችሎታ መለያየት ለሰው ሕልውና መሰረት ነው። ሁሉም ሰው ተመሳሳይ ወይም እኩል ችሎታ ሊኖረው አይችልም። ይሁንና የሰዎች ሁሉ ጉዳዮች በፍትህ መርህ መተዳደር ይኖርባቸዋል።

ፍትህ ውሱን ሳይሆን ሁለንተናዊ ባህርይ አለው። በሁሉም የህብረተሰብ ደረጃዎች ውስጥ መስራት አለበት። ፍትህ ቅዱስ ነገር ሆኖ ሊቆጠር ይገባል። የሰዎች ሁሉ መብቶች መጠበቅ አለበት። የኅብረተሰብ ህግጋት ጥቂት ሰዎች ሐብትን እያግበሰበሱ ሌሎች ጎስቋሎች እንዳይሆኑ ተደርጎ መቀረጽና ተግባራዊ መደረግ ይኖርበታል። ከበሃኦላህ ትምህርቶች መካከል ፍጹም ኃብታምነትንና ፍጹም ድህነትን ማስወገድ አንዱ ነው።

እያንዳንዱ ግለሰብ የሰው ልጅ አካል ክፍል ስለሆነ እያንዳንዱ የህብረተሰብ አባል የሥልጣኔ ፍሬ ተቃማሽ መሆን ይገባዋል። አንዱ የሰውነት ክፍል ካዘነና ከተከዘ ሌሎች መከራው ሊሰማቸው ይገባል። አንዱ ክፍል እየተሰቃየ ሌሎች እንዴት ሊዝናኑ ይቻላቸዋል? ሆኖም ዛሬ በአንድነት የተሞላ ግንኙነት ባለመኖሩ አንዳንዶች በታላቅ ምቹትና መንደላቀቅ በእርካታ ሲኖሩ ሌሎች ደግሞ ምግብና መጠለያ በማጣት ይሰቃያሉ። ያለንበት ህብረተሰብ ተፈላጊው መተዛዘንና መቀናጀት ይጎድለዋል። በሚገባ የተደራጀ አይደለም። የመላውን የሰው ልጅ ቤተሰብን ደህንነትና ደስታ የሚያስከብሩ ህግጋትና መርሆዎች ያስፈልጉታል።

ፍትሕ የሚመሰረተው በሽልማትና በቅጣት ምሰሶዎች ላይ ነው። ለሽልማት መጓጓትና ቅጣትን መፍራት ሰዎችን ፍትሐዊ እንዲሆኑ ያነሳሷቸዋል። ጭቆና እንዲወገድ ከተፈለገ እነዚህ ሁለት ስሜቶች አስፈላጊ ናቸው። የህግጋት አውጪዎችና አስፈጻሚዎች ውሳኔዎቻቸው የሚያስከትሉትን መንፈሳዊ ውጤት ማጤን ይገባቸዋል። አንድ ባለሥልጣን በዚህ ምድር ለሚፈጽመው ነገር ከሞት በኋላ ባለው ዓለም ተጠቃቂ እንደሚሆን ካወቀ በፍትህ ለማስተዳደር ይነሳሳል። የሚሰጣቸው ብያኔዎች በመለኮታዊ ፍትሕ እንደሚመዘኑ የሚያውቅ መሪ በእርግጥም ጭቆናን ያስወግዳል።

መልመጃዎች

1. በቡድን ተከፋፍላችሁ አንደተለመደው ምንጣብን ካጠናችሁ በኋላ የምንጣቡን ሃሳቦች በቀላሉ ለማስተዋወቅ በሚመችታችሁ የጭውውት ርዕሶች ላይ ምልክት አድርጉ። ከዚያም በመረጡት ርዕስ ላይ ጭውውት ፈጥረው ሃሳቦቹን እንዴት መናገር እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። በመጨረሻም ባቀረቡት ጭውውት ላይ ቡድንዎ አስተያየት ይስጥበትና ተወያዩበት።

- _____ የሰው መብት
- _____ ጭቆና
- _____ ድህነትን ማጥፋት
- _____ ሥራ አጥነት

2. በዚህ ርዕስ ላይ ሲናገሩ የሰማዎ አንድ ሰው “ፍጹም ሐብታምነትና ፍጹም ድህነትን እንዴት ማስወገድ ይቻላል?” ብሎ ቢጠይቅዎ እንዴት ይመልሱታል? _____

3. የሚከተሉትን ጥቅሶች በቃልዎ እንዲይዙ ይጠየቃሉ።

“የሰዎች ብርሃን ፍትሕ ነው በጭቆናና በግፍ ተጻራሪ ነፍሶች አታጥፉት የፍትሕ ዓላማ በሰዎች መካከል አንድነት ማክሰት ነው።”²⁷

“ከፍትሕ ብርሃን ጋር የሚወዳደር ምንም ብርሃን የለም። የዓለም መደራጀትና የሰው ዘር እርጋታ በዚህ ይወሰናል።”²⁸

“ዓለምን የሚያሰለጠነው ፍትሕ ነው በሽልማትና በቅጣት ሁለቱ ምስሶዎች ተደግፎ የቆመ ነው። እነዚህ ሁለቱ ምስሶዎች ለዓለም የሕይወት ምንጮች ናቸው።”²⁹

ምዕራፍ 11

የሴትና የወንድን እኩልነት አስመልክተው ከጓደኛዎ ጋር ሲጨዋወቱ ከዚህ በታች ባለው ምንባብ የተካተቱ ሃሳቦችን ያስተላልፉ ይሆናል።

ቁሳዊ ፀሐይ በብርሃንዎና በሙቀቷ አማካኝነት በምድር ላይ ያሉ ነገሮች ሁሉ እውነታ ትክክለኛነት። ጨረሮቿ ባይኖሩ ኖሮ ሁሉም ነገሮች በጨለማ ተሸፍነው ይኖሩ ነበር። በተመሳሳይ መንገድ የበሃኦላህ ፀሐይ በመንፈሳዊ ሰማይ በሙሉ ድምቀት እያበራች ባለፉት ጊዜያት ግልጽ ያልነበሩ እውነታዎችን ከስታለች። ከእነዚህ እውነታዎች አንዱ የሴቶችና የወንዶች እኩልነት ነው። በእውነት ፀሐይ ጨረሮች አማካኝነት የሴቶች ችሎታዎች ግልጽ ከመደረጉ የተነሳ የወንዶችና የሴቶች እኩልነት አሁን የተረጋገጠ እውነት ነው።

በአምላክ ዘንድ በሴቶችና በወንዶች መካከል ልዩነት እንደሌለ በሃኦላህ ግልጽ በሆነ ቋንቋ ተናግሯል። ባለፉት ዘመናት ሁሉ እኩልነት ያልነበረበት ምክንያት ወንዶች የሚበልጡ ሆነው ሳይሆን ሴቶች ችሎታቸውን እንዲያዳብሩ ከወንዶች እኩል እድል ስላልተሰጣቸው ነው። ምንም እንኳን የጾታ ጭቆና ቢደርሰባቸውም ከፍተኛ ተግባር የፈጸሙ ብዙ ሴቶች በታሪክ ተመዝግበዋል።

የአምላክን እዲሱን ግልጽ እውነተኛነት ያመነችው የመጀመሪያዋ ሴት የፋርሻ ገጣሚ ጣሢሬ ናት። የአዲስ ቀንን ንጋት በተመለከተ ጊዜ ወንዶችና ሴቶች እኩል መሆናቸውን ተገንዝባ ሙሉ ኃይሏን ይህንን እውነት በማወጅ ላይ አዋለች። እውቀቷና አንደበተ ርቱዕነቷ በጊዜው የተማሩ የተባሉ ወንዶችን አወከ። የጨቋኙ ንጉሥና አላዋቂና በኩራት የተወጠሩ ቀሳውስት የተባበሩ ኃይሎች ተነስተውባት የነበሩ ቢሆንም እንኳን እውነቱን ከመናገር አንድም ጊዜ ወደኋላ አላለችም። በመጨረሻም አጥብቃ ለያዘችው አዲስ እምነት ተሰዋች። አምላክ ያልፈቀደውን ነገር ማመን ድንቁርናና አጉል አምልኮ ነው። ዛሬ ሴቶች እንዲማሩና ሰው በተሰማራባቸው መስኮች ሁሉ ከወንዶች እኩል ቦታ እንደያገኙ ተገቢው ዕድል ሁሉ ሊሰጣቸው ይገባል። እንደመንፈሳዊ ዓለም በዚህም ዓለም የወንዶችና የሴቶች እኩልነት እውን ካልሆነ የሰው ልጅ እውነተኛ እድገት ሊያደርግ አይችልም።

መልመጃዎች

1. በቡድን ተከፋፍላችሁ እንደተለመደው ምንባቡን ካጠናችሁ በኋላ የምንባቡን ሃሳቦች በቀላሉ ለማስተዋወቅ በሚመቻቸው የጭውውት ርዕሶች ላይ ምልክት ያድርጉ። ከዚያም በመረጡት ርዕስ ጭውውት ፈጥረው ሃሳቦቹን እንዴት ማስተላለፍ እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። በመጨረሻም ባቀረቡት ጭውውት ላይ ቡድንዎ አስተያየት ይስጥበትና ተወያዩበት።

- _____ የቤተሰብ ሕይወት
- _____ የሰላም መመስረት
- _____ በታሪክ የተመዘገቡ ታላላቅ ሴቶች
- _____ የሰው ልጅ ዕድገት

2. “በሁሉም መስኮች ሴቶች ከወንዶች እኩል ቦታ ከያዙ ልጆችን ማን ያሳድጋል?” ተብለው ቢጠየቁ እንዴት ይመልሳሉ? _____

3. በዚህ ርዕስ ጋር ዝምድና ያላቸውን የሚከተሉትን ጥቅሶች በቃልዎ ቢይዙ ይጠቅምዎታል።

“በእግዚአብሔር ፊት ሴቶችና ወንዶች እኩል ነበሩ ወደፊትም ሁል ጊዜ እኩል ይሆናሉ።”³⁰

“እኛ ለምን ከአንድ ዓይነት ትቢያ እንደፈጠርናችሁ አታውቁምን አንዱ ከሌላው ራሱን ከፍ እንዳያደርግ ነው።”³¹

“በአሁኑ ጊዜ የመለኮታዊ ጸጋ እጅ መበላሸጥን ሁሉ አስወግዷል። የእግዚአብሔር አገልጋዮችና የእርሱ ሴት አገልጋዮች በአንድ ደረጃ ላይ ይታያሉ።”³²

ምዕራፍ 12

በመጨረሻ እንድያጠኑ የሚጠየቁት ምንባብ ሁለንተናዊ ትምህርት በሚል ርዕስ ላይ የቀረበ ነው።

በሃላላ በትምህርቶቹ አጽንኦት ከሰጠባቸው መርሶች አንዱ ሁለንተናዊ ትምህርት ነው። ከዘመናችን እጅግ አንገብጋቢ ነገሮች አንዱ ትምህርትን ማሰራጨት ነው። ትምህርትን ከማዕከላዊ ጉዳዮቹ መካከል አንዱ ያላደረገ ማንም ሃገር ሊበለጽግ አይችልም። ለሕዝቦች ውድቀት ተቀደሚው ምክንያት ድንቁርና ነው። ትምህርት ለአንድ መንግሥትና ለሕዝቦቹ ክብርን ብልጽግናን ነፃነትን ያጎናጽፋል ከጥገኝነት ያላቅቃል።

ትምህርት በጨቅላ ዕድሜ መጀመር አለበት። እናትና አባት ልጆቻቸውን የማስተማር ባሕሪያቸውን በመንፈሳዊና የሥነ ምግባር ሕጎች የማነጻጸፍ በሳይንስና በጥበብ የማሰልጠን ኃላፊነታቸውን ለመወጣት መጣር ይኖርባቸዋል። እናቶች የሰው ልጅ የመጀመሪያ መምህራን ናቸው። በመታቀፊያ ያለን ህፃን ይንከባከቡታል ከአውቀትም ጡትም ያጠቡታል። ሁሉም ህፃን

መማር አለበት። ይህ ጉዳይ ቸል ሊባል አይገባውም። ወላጆች የትምህርቱን ወጪ መሸፈን ከቻሉ መክፈል አለባቸው። የማይችሉ ከሆነ ማህበረሰቡ የትምህርቱን ወጪ መሸፈን አለበት።

ትምህርት ልቀትን የመቀዳጀት ፍላጎትን በሁሉም ሰው ውስጥ ማዳበር አለበት። ሰው ሰብአዊ ምሉዕነትን ማፍቀርና ይህንንም ለመቀዳጀት በስሜት መጣር አለበት። መንፈሳዊ ልቀትን ለማግኘት ሰውን ለማገልገል ለፍቅርና ለፍትህ ባለው ጉጉት ታዋቂ መሆን አለበት። ሰላምንና አንድነትን ለማራመድና ትምህርትን ለማዳረስ በሚያደርገው ጥረት ለየት ለማለት ማጣር አለበት።

መልመጃዎች

1. በቡድን ተከፋፍላችሁ እንደተለመደው ምንባቡን ካጠናችሁ በኋላ የምንባቡን ሃሳቦች በቀላሉ ለማስተዋወቅ በሚመችዎት የጭውውት ርዕሶች ላይ ምልክት ያድርጉ። ከዚያም በመረጡት ርዕስ ላይ ጭውውት ፈጥረው ሃሳቦቹን እንዴት ማስተላለፍ እንደሚችሉ ለማሳየት ይሞክሩ። ጭውውት ላይ ቡድንዎ አስተያየት ይስጡበትና ተወያዩበት።

- _____ ህፃናትን ማሳደግ
- _____ የጎብረተሰብ ዕድገት
- _____ የሳይንስ ኃይል
- _____ የትምህርት ቤት አሰጣጥ

2. “በምድር ላይ ለሚኖሩ በቢሊዮኖች ለሚቆጠሩ ሕዝቦች ትምህርትን ማዳረስ የሚቻለው እንዴት ነው ብለው ያስባሉ? ተብለው ቢጠየቁ እንዴት ይመልሳሉ? _____

3. ከበሃኦላህ ጽሑፎች የተወሰዱትን የሚከተሉትን ጥቅሶች በቃልዎ ቢይዙ?

“እዕምዎቻችሁንና ፈቃዳችሁን የምድርን ሕዝቦችና ዘሮች ወደማስተማሩ ተግባር አዙሩ።”³⁴

“ኪነጥበብ የእጅ ሥራና የሳይንስ ዕውቀት የሰውን ልጅ ከፍ ከፍ የሚያደርጉና ክብርም የሚሰጡ ናቸው። ዕውቀት ለሰው ልጅ ሕይወት ክንፍና ለዕድገቱም መሰላል ነው።”³⁵

“በእውነቱ ዕውቀት ለሰው ልጅ የማይጠፋና የማይባክን ሃብት ነው። የክብር፣ የደስታ፣ የቸርንት፣ የከፍተኛ ስሜት፣ የፍስሐና የተደላ ምንጭም ነው።”³⁶

የጥቅሶች ማመዛኛ

1. ከአብዱል በሃ በሾጊ ኤፌንዲ. “የባህላህ የዓለም ሥርዓት” በሚለው መጽሐፍ የተጠቀሰ የአሜሪካን እትም ገጽ 139
2. ከባህላህ ጽሑፎች ቅስጣት የአሜሪካን እትም ቁጥር 119 ገጽ 215
3. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 132 ገጽ 287
4. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 34 ገጽ 79-80
5. ከኪታቢ አቅዳስ (እጅግ በጣም ቅዱስ መጽሐፍ) በኋላ ከተገለጹት የባህላህ ጽሑፎች የአሜሪካ እትም ገጽ 161
6. ከባህላህ ጽሑፎች ቁጥር 111 ገጽ 217
7. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 43 ገጽ 95
8. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 110 ገጽ 215
9. ከኪታቢ አቅዳስ በኋላ ከተገለጹት የባህላህ ጽሑፎች ገጽ 220
10. ከባህላህ ከኪታቢ ኢቃን (የእርግጠኝነት መጽሐፍ) የአሜሪካን እትም ገጽ 142
11. ከባህላህ ጽሑፎች ቅስጣት ቁጥር 34 ገጽ 80
12. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 28 ገጽ 70
13. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 24 ገጽ 59
14. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 25 ገጽ 60
15. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 14 ገጽ 30
16. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 18 ገጽ 45
17. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 106 ገጽ 213
18. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 106 ገጽ 213
19. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 96 ገጽ 196
20. ከኪታቢ አቅዳስ በኋላ ከተገለጹት የባህላህ ጽሑፎች ገጽ 29-30
21. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 63-64
22. ከባህላህ ጽሑፎች ቅስጣት ቁጥር 131 ገጽ 186
23. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 112 ገጽ 218
24. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 132 ገጽ 288
25. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 111 ገጽ 217
26. ከኪታቢ አቅዳስ በኋላ የተገለጹት የባህላህ ጽሑፎች ገጽ 90
27. ከላይ ከተጠቀሰው ቁጥር 66-67
28. ከባህላህ የሾጊ ኤፌንዲ የመለኮታዊ ፍትሕ ምጽኦት በሚለው መጽሐፍ የተጠቀሰ የአሜሪካን እትም ገጽ 28
29. ከኪታቢ አቅዳስ በኋላ ከተገለጹት የባህላህ ጽሑፎች ገጽ 27
30. ከባህላህ ሴቶች በተባለው ጥንቅር የካናዳ እትም ቁጥር 51 ገጽ 26
31. የባህላህ ንቡዓተ ቃላት ከአረብኛ ቁጥር 68
32. ከባህላህ ሴቶች በተባለው ጥንቅር ቁጥር 3 ገጽ 3
33. ከባህላህ እክሰሰን አን ኦል ትንግስ በተባለው

34. ከባህሪ ጽሑፎች ቅስጥት ቁጥር 156 ገጽ 333
35. ከባህሪ ይድረስ ለተከላው ልጅ በተባለው መጽሐፍ የአሜሪካ እትም ገጽ 26
36. ከላይ ከተጠቀሰው ገጽ 27